

národní
úložiště
šedé
literatury

Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Karlovarského kraje - 2015

Český statistický úřad
2016

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-371367>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 23.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

ZÁKLADNÍ TENDENCE DEMOGRAFICKÉHO, SOCIÁLNÍHO A EKONOMICKÉHO VÝVOJE KARLOVARSKÉHO KRAJE - 2015

Regionální statistiky

Karlovy Vary, 31. 8. 2016

Kód publikace: 330124-16

Č. j.: 8 / 2016 – 7501

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu v Karlových Varech

Ředitel odboru: Jaroslava Šenitková

Kontaktní osoba: Martina Soukupová, e-mail: martina.soukupova@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: www.czso.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.czso.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 052 648, 274 052 304, 274 052 451 | e-mail: infoservis@czso.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@czso.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 347, 274 052 757 | e-mail: esds@czso.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@czso.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673, 274 054 223
e-mail: infoservispraha@czso.cz | www.praha.czso.cz

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@czso.cz | www.stredocesky.czso.cz

České Budějovice | Žižkova 1, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@czso.cz | www.cbudejovice.czso.cz

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108, 377 612 249
e-mail: infoservisplzen@czso.cz | www.plzen.czso.cz

Karlovy Vary | Sportovní 28, 360 01 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529, 353 114 525
e-mail: infoserviskv@czso.cz | www.kvary.czso.cz

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176, 472 706 121
e-mail: infoservisul@czso.cz | www.ustinadlabem.czso.cz

Liberec | Nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec 1, tel.: 485 238 811
e-mail: infoservislbc@czso.cz | www.liberec.czso.cz

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové 3, tel.: 495 762 322, 495 762 317
e-mail: infoservishk@czso.cz | www.hradeckralove.czso.cz

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480, 466 743 418
e-mail: infoservispa@czso.cz | www.pardubice.czso.cz

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 062, 567 109 080
e-mail: infoservisvys@czso.cz | www.jihlava.czso.cz

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 115, 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@czso.cz | www.brno.czso.cz

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 516, 585 731 509
e-mail: infoservisolom@czso.cz | www.olomouc.czso.cz

Zlín | tř. Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 931, 577 004 935
e-mail: infoservis-zl@czso.cz | www.zlin.czso.cz

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230, 595 131 232
e-mail: infoservis_ov@czso.cz | www.ostrava.czso.cz

Obsah

Úvod.....	4
Shrnutí hlavních poznatků	5
1. Demografický vývoj.....	7
2. Sociální vývoj.....	15
3. Ekonomický vývoj	26
4. Životní prostředí.....	40
5. Mezikrajské srovnání	46

Tabulková příloha.....	55
Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj.....	56
Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj	57
Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj	58
Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – životní prostředí	59
Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Karlovarského kraje v letech 2000–2015.....	60
Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – demografický vývoj	62
Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – sociální vývoj.....	63
Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – ekonomický vývoj.....	66
Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – životní prostředí	68
Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Karlovarského kraje v roce 2010 a 2015	69

Úvod

Předkládaný materiál je analytickým obrazem vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje Karlovarského kraje v roce 2015, s návazností na vývoj v předchozích letech (zpravidla od roku 2010). Zahrnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy v kraji významné.

V textu posuzujeme vývoj na území kraje i vývoj ve srovnání s ostatními kraji České republiky. Zařadili jsme také samostatnou kapitolu s mezikrajským srovnáním. Vzhledem k systému postupného zpracování dat zatím nemáme k dispozici kompletní údaje za rok 2015. Proto můžeme v některých oblastech (především makroekonomika) zpracovat hodnocení pouze do roku 2014, v dalších oblastech jsou údaje za rok 2015 zatím pouze předběžné a budou se postupně zpřesňovat.

Obdobné materiály byly zpracovány ve všech krajích České republiky. Také tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích. Nově je v ní zařazen dlouhodobý pohled na vývoj vybraných ukazatelů od roku 2000, tedy od vzniku krajů jako územně samosprávných celků. Tabulková příloha analýzy může obsahovat pouze omezený počet statistických ukazatelů. Širší rozsah informací v podrobnějším územním členění můžete najít ve veřejné databázi ČSÚ na adrese <https://vdb.czso.cz> nebo můžete kontaktovat pracoviště informačních služeb na krajské správě ČSÚ.

Aktuální údaje průběžně zveřejňujeme na internetové adrese www.kvary.czso.cz. Komplexní pohled na vývoj v kraji poskytuje Statistická ročenka Karlovarského kraje pravidelně vydávaná v průběhu měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o krátkodobém vývoji regionu nabízí Statistický bulletin Karlovarského kraje, který vychází vždy 95. den po skončení příslušného čtvrtletí.

* * *

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i.d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit. Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 22. 8. 2016. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj

- Karlovarský kraj je druhý nejmenší z regionů ČR a žije v něm nejméně obyvatel. Podíl obyvatel, žijících ve městech, je nejvyšší mezi kraji ČR (82,4 %) s výjimkou Hlavního města Prahy.
- Počet obyvatel se nadále snižuje a to jak díky migračnímu úbytku, tak i díky přirozenému úbytku.
- Novorozenecká i kojenecká úmrtnost se udržují na nízké úrovni.
- Podíl cizinců na obyvatelstvu vykazuje dlouhodobě rostoucí trend a je druhý nejvyšší mezi kraji ČR po Hlavním městě Praze.
- Pokračuje klesající trend porodnosti v kraji, porodnost je každoročně již od roku 2011 nižší než úmrtnost.
- V kraji se narodilo více než 60 % dětí mimo manželství, tento podíl je dlouhodobě nejvyšší ze všech regionů České republiky.
- Průměrný věk nevěst i ženichů se postupně zvyšuje.
- Rozvodovost se pohybuje na úrovni celorepublikového průměru.
- Potratovost se mírně meziročně zvýšila, její hodnota je v Karlovarském kraji druhá nejvyšší v rámci celé ČR.
- Průměrný věk obyvatel kraje se stále zvyšuje, stejně jako ve všech ostatních regionech ČR.
- V populaci kraje narůstá podíl osob 65letých a starších, zvyšuje se index stáří.
- Naděje dožití při narození dlouhodobě roste, přesto je hluboko pod republikovým průměrem.

Sociální vývoj

- Míra zaměstnanosti v kraji podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) meziročně vzrostla. Převážná většina zaměstnaných byla v zaměstnaneckém poměru.
- Míra ekonomické aktivity vykazovala již čtvrtý rok za sebou meziroční nárůst.
- Počet nezaměstnaných osob (10,4 tisíc) se podle výsledků VŠPS meziročně snížil o 26,1 % a byl nejnižší za posledních 10 let.
- Roste podíl ekonomicky neaktivních osob ve věkové skupině 60 a více let.
- Počet nezaměstnaných evidovaných na úřadech práce druhý rok po sobě klesal. Dlouhodobá nezaměstnanost v kraji je jedna z nejvyšších v ČR.
- Podíl nezaměstnaných osob (7,06 %) se meziročně snížil. Nejvyšší podíl nezaměstnaných osob v kraji vykazuje okres Sokolov (8,69 %).
- Karlovarský kraj je dlouhodobě regionem s nejnižší průměrnou měsíční mzdou. Průměrné hrubé mzdy v kraji reálně meziročně vzrostly.
- Medián mzdy je na úrovni 90,2 % průměrné hrubé měsíční mzdy.
- Počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti se v kraji oproti minulému roku zvýšil, stejně jako průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti.
- Počet příjemců důchodů v roce 2015 mírně vzrostl a zvýšila se také průměrná výše starobního důchodu.
- V roce 2015 byly v kraji vyplaceny o 1,5 % nižší dávky sociální podpory než v minulém roce, dávky sociální podpory na 1 obyvatele jsou čtvrté nejnižší v rámci celé ČR.
- Počet dětí v mateřských školách se snížil, stejně jako počet studentů středních i vysokých škol. Zvýšil se naopak počet žáků základních škol.
- Počet lůžek v nemocnicích vykázal poprvé od roku 2007 meziroční nárůst.
- Snížil se počet zjištěných trestních činů. Naopak dopravních nehod bylo více než před rokem a zemřelo při nich také více osob.

Ekonomický vývoj

- Hrubý domácí produkt vykázal v roce 2014 poprvé po několika letech meziroční nárůst, a to o 1,8 %. Podíl kraje na HDP České republiky je nejnižší ze všech regionů a vykazuje dlouhodobě klesající trend.
- Hodnota hrubé přidané hodnoty také poprvé od roku 2009 vzrostla. Struktura hrubé přidané hodnoty zůstává bez výrazných změn.
- Nejvyšší podíl na tvorbě hrubé přidané hodnoty v kraji má dlouhodobě terciární sektor (58,6 %).
- Čistý disponibilní důchod domácností na jednoho obyvatele byl druhý nejnižší mezi regiony ČR po Ústeckém kraji.

Životní prostředí

- Zvýšil se počet pracovníků výzkumu a vývoje, rostly i výdaje na vědu a výzkum. Věda a výzkum jsou financovány především podnikatelským sektorem.
- Dlouhodobě narůstá počet domácností, které jsou vybaveny osobním počítačem a také s připojením na internet.
- Karlovarský kraj vykazoval nejvyšší podíl ekonomických subjektů působících v oblasti ubytování, stravování a pohostinství v rámci ČR.
- Tržby velkých průmyslových podniků meziročně klesly, stejně jako počet zaměstnanců. Produktivita práce v kraji vykazuje dlouhodobě rostoucí trend, přesto je nejnižší ze všech regionů ČR.
- Základní stavební výroba zaznamenala největší meziroční pokles v rámci ČR.
- V kraji došlo k meziročnímu poklesu počtu stavebních povolení při současném mírném snížení hodnoty povolených staveb.
- Počet zahájených bytů v kraji byl v roce 2015 na svém dvacetiletém minimu.
- Karlovarský kraj vykazuje druhou nejnižší intenzitu bytové výstavby v rámci celé ČR po Ústeckém kraji.
- Výnosy zemědělských plodin klesaly s výjimkou luskovin. Zemědělská produkce stoupala.
- V roce 2015 byl v Karlovarském kraji otevřen nový úsek dálnice v délce 37 km.
- Do kraje přijelo více domácích hostů i hostů z ciziny než před rokem, největší počet zahraničních hostů přijel z Německa. Dlouhodobě v našem kraji návštěvníci tráví nejdelší dobu ze všech regionů ČR.
- Dvě třetiny výměry kraje tvoří nezemědělská půda.
- Orná půda dlouhodobě ubývá, naopak trvalé travnaté porosty se zvětšují.
- Podíl půdy v ekologickém zemědělství se oproti předchozímu roku snížil, podíl půdy v přechodném období naopak zaznamenal významný meziroční nárůst.
- V Karlovarském kraji žije druhý nejvyšší podíl obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci v rámci ČR.
- 100 % vody vypouštěné do kanalizace prochází v kraji čistíčkami odpadních vod.
- Měrné emise se postupně snižují, zhoršená kvalita ovzduší přetrvává na průmyslovém Sokolovsku.
- Produkce komunálního odpadu se meziročně zvýšila, naopak produkce podnikového odpadu doznala pokles. Podniky v kraji vyprodukovaly nejnižší množství odpadu na jednoho obyvatele v rámci celé ČR. Podíl odděleně sbíraných složek stagnoval.
- Investice na ochranu životního prostředí se oproti minulému roku mírně snížily, stejně jako neinvestiční náklady.

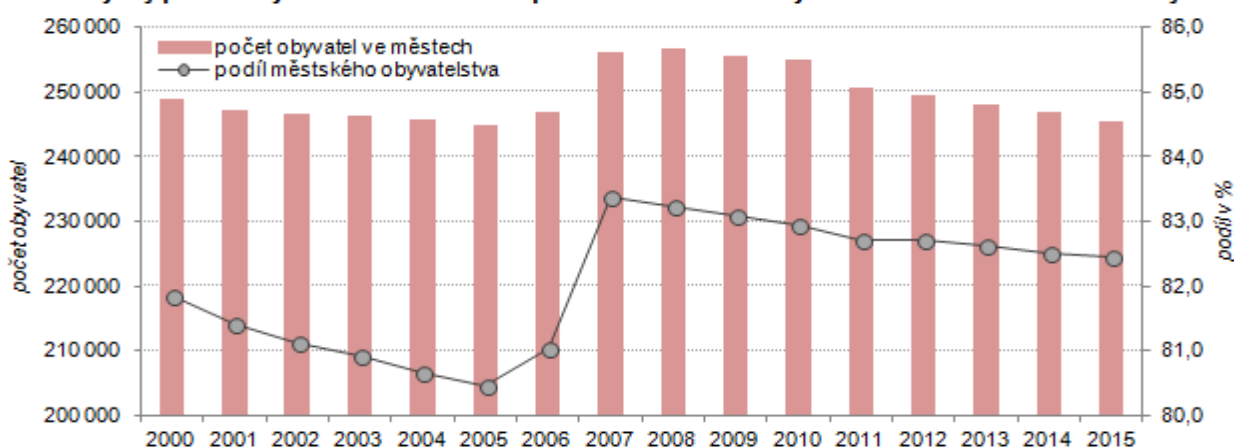
1. Demografický vývoj

Karlovarský kraj je druhý nejmenší z krajů ČR a žije v něm nejméně obyvatel.

Karlovarský kraj se rozkládá na 3,3 tis. km², což představuje 4,2 % území České republiky a je tak druhým nejmenším krajem po Libereckém kraji. Podíl obyvatelstva kraje na ČR je nejnižší ze všech regionů a jeho hodnota činí 2,8 %. Hustotou zalidnění 89,9 obyvatel na km² se Karlovarský kraj řadí k regionům s nejnižší hustotou zalidnění, nižší hustota zalidnění je pouze v Jihočeském kraji, v Kraji Vysočina a v Plzeňském kraji. V kraji je od roku 2000 celkem 132 obcí, včetně vojenského újezdu Hradiště.

V kraji platí, že se zvětšující se velikostí obce se zvyšuje i podíl zde žijících obyvatel. Obcí do 200 obyvatel je v kraji 10,6 % a žije zde pouhých 0,7 % obyvatel. Naopak nejvyšší podíl (35,4 %) osob žije ve třech městech Karlovarského kraje s více než 20 tis. obyvateli.

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel ve městech a podílu městského obyvatelstva v Karlovarském kraji

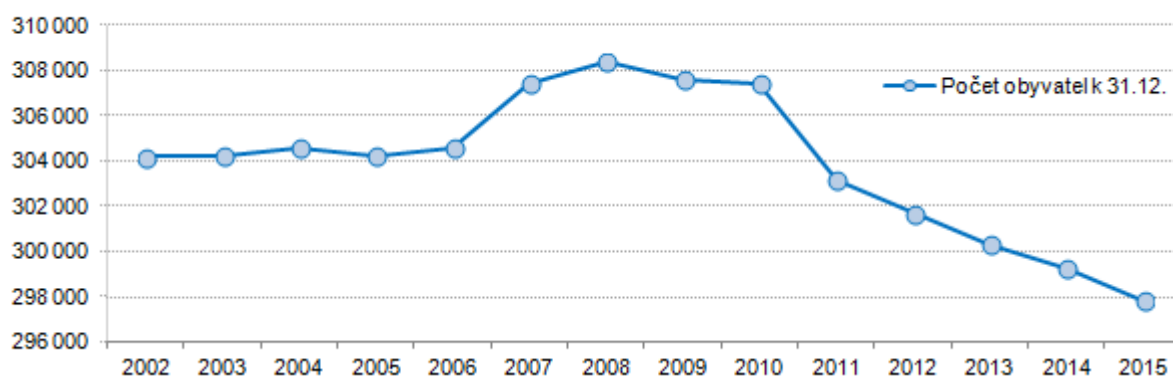
Podíl městského obyvatelstva je nejvyšší z krajů ČR.

Od roku 2012 je v kraji celkem 38 měst, ve kterých v roce 2015 žilo 82,4 % všech obyvatel kraje. Tento podíl je v mezikrajském srovnání nejvyšší ze všech regionů ČR (s výjimkou Hlavního města Prahy). Mezi městy je velké rozpětí v počtu obyvatel. Ve městě Přebuz žilo k 31. 12. 2015 celkem 71 obyvatel, naopak v Karlových Varech žilo ke stejnému datu 49 326 obyvatel. Ve srovnání s rokem 2007 došlo ke snížení podílu městského obyvatelstva o 0,9 procentního bodu. Toto mírné snižování má celorepublikový charakter a odráží skutečnost, že se lidé stěhují z měst do jejich okrajových částí.

Pokračuje klesající trend vývoje počtu obyvatel kraje...

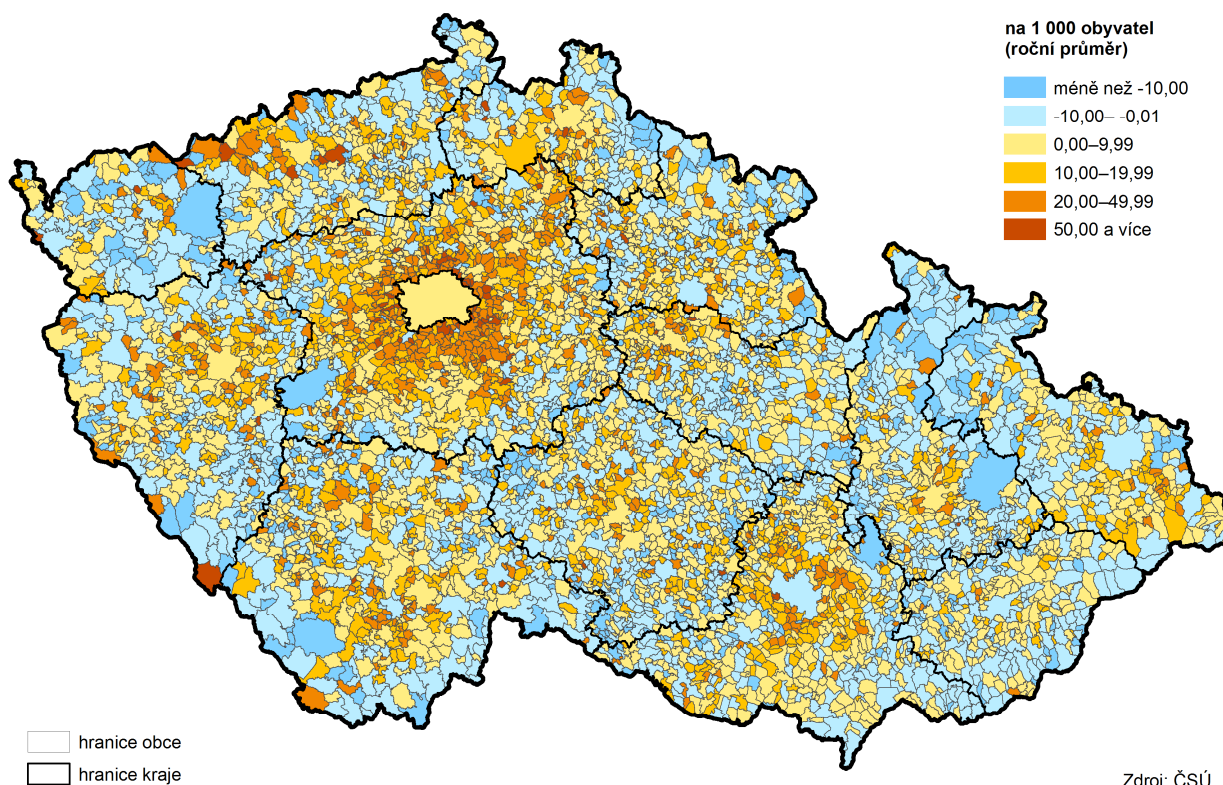
Na konci roku 2015 žilo v kraji celkem 297 828 obyvatel, což je o 0,5 % obyvatel méně, než před rokem. Po poměrně výrazném zvýšení počtu obyvatel v roce 2007 (díky vysokému počtu přistěhovalých), tak v roce 2015 pokračoval trend v poklesu počtu obyvatel v kraji, který přetrvává od roku 2008.

Graf 2 Počet obyvatel v Karlovarském kraji

Celkový přírůstek/úbytek počtu obyvatel v obcích v letech 2010 až 2015

...díky migračnímu úbytku...

Již od roku 2009 vykazuje každoročně migrační přírůstek záporné hodnoty. V roce 2015 se do kraje přistěhovalo celkem 2 730 obyvatel, z nichž 38,3 % bylo ze zahraničí. Vystěhovalo se celkem 3 658 obyvatel, z nich 18,5 % se stěhovalo do zahraničí. To představuje migrační úbytek o 928 osob. Ve srovnání s předcházejícím rokem se zvýšil počet vystěhovalých z kraje a naopak došlo ke snížení počtu přistěhovalých do kraje, migrační saldo tak zaznamenalo meziroční pokles o 47,5 %.

Graf 3 Přirozený a migrační přírůstek v Karlovarském kraji

...a také díky zápornému přirozenému přírůstku.

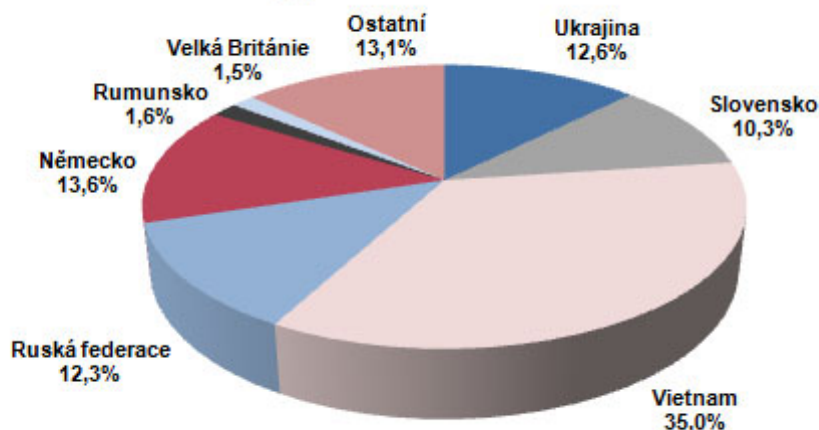
Také přirozený přírůstek obyvatel v kraji vykazuje již pátým rokem po sobě záporné hodnoty. V roce 2015 se v Karlovarském kraji živě narodilo celkem 2 731 dětí, což je o 537 méně, než kolik obyvatel ve stejném roce zemřelo, to představuje nejvyšší meziroční přirozený úbytek obyvatel od roku 1990. V rámci celé České republiky byl Karlovarský kraj jedním z devíti krajů, které vykazovaly záporný přirozený přírůstek, přičemž hodnota přirozeného přírůstku kraje vykazovala nejnižší hodnotu ze všech krajů (-1,8 na 1 000 obyvatel středního stavu). Ve většině krajů pak došlo ke snížení hodnoty přirozeného přírůstku ve srovnání s minulým rokem (s výjimkou Libereckého a Zlínského kraje).

Podíl cizinců je druhý nejvyšší mezi kraji ČR.

Počet cizinců (bez azylantů) se v kraji v roce 2015 mírně zvýšil, k 31. 12. zde žilo 19 073 cizinců, to představuje meziroční nárůst o 1,1 %. Podíl cizinců na celkovém počtu obyvatel vykazuje v kraji dlouhodobě rostoucí trend, od roku 1996 se tento podíl zvýšil o 3,9 procentního bodu na 6,4 %. V mezikrajském srovnání je hodnota podílu cizinců v Karlovarském kraji druhá nejvyšší po Hlavním městě Praze a republikový průměr převyšuje o 2,0 procentní body. Jak lze vyčíst z grafu č. 4, nejpočetnější skupinou cizinců jsou Vietnamci. Při pohledu na meziokresní srovnání lze vysledovat, že v okresech Cheb a Karlovy Vary tvoří cizinci shodně téměř 8,0 % všech obyvatel, v okrese Sokolov je jejich zastoupení mnohem nižší (3,0 % všech obyvatel).

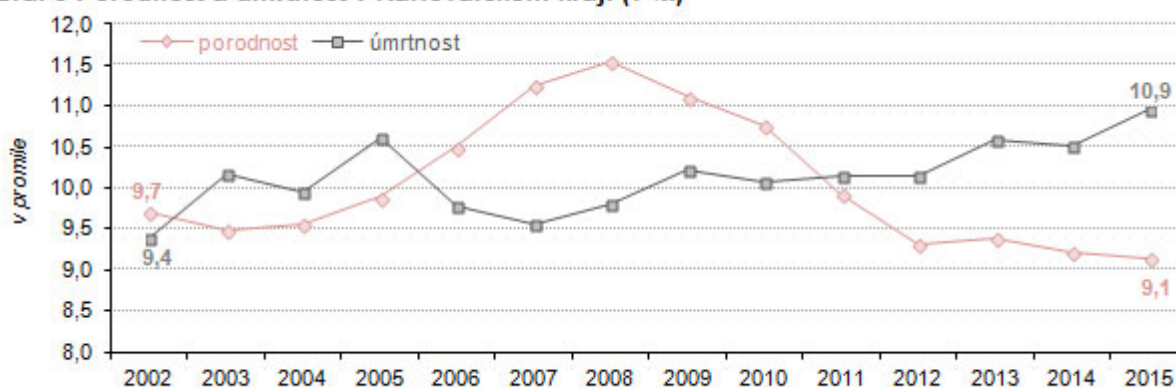
Graf 4 Cizinci v Karlovarském kraji podle státního občanství k 31. 12. 2015

Pokračuje klesající trend porodnosti.

V roce 2015 se v kraji živě narodilo 2 731 dětí, což představuje porodnost okolo 9,1 ‰ a znamená meziroční pokles (o 0,1 ‰) oproti roku předchozímu. Při pohledu na úroveň porodnosti v několika posledních letech zjišťujeme, že porodnost dlouhodobě klesá již od roku 2009. Nejvyšší porodnost za posledních patnáct let byla vykázána v roce 2008 (11,5 ‰), kdy kulminovala porodnost silných ročníků žen narozených v sedmdesátých letech minulého století, porodnost v roce 2015 je naopak nejnížší od roku 2000. Současně byla hodnota tohoto ukazatele nejmenší ze všech krajů ČR a nižší než republikový průměr o 1,4 procentního bodu. Z okresů Karlovarského kraje vykazoval nejvyšší míru porodnosti okres Sokolov (9,5 ‰).

Graf 5 Porodnost a úmrtnost v Karlovarském kraji (v ‰)

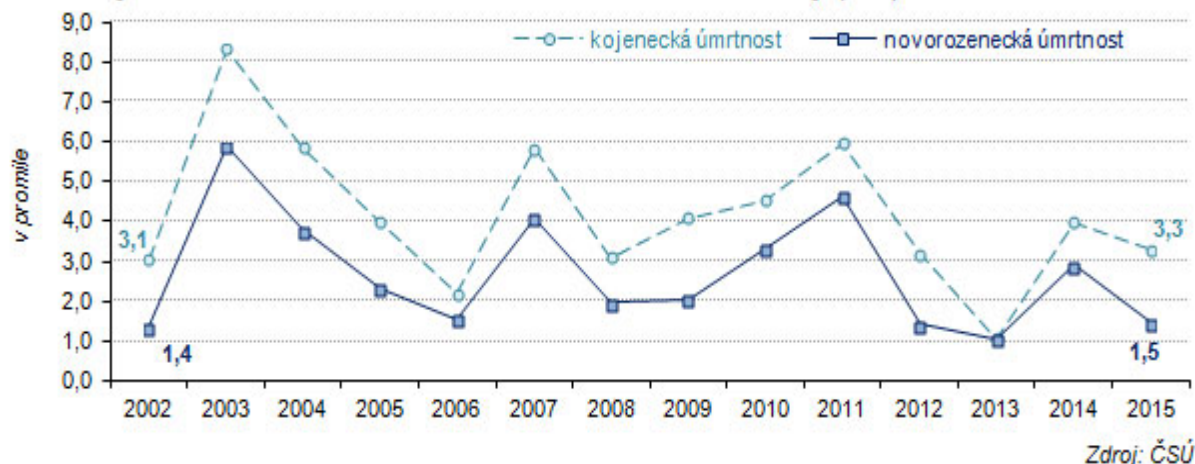

Zdroj: ČSÚ

Nejvyšší podíl prvorozených dětí.

Nejvíce (1 287, tj. 47,1 %) živě narozených dětí bylo v pořadí prvním dítětem matky, druhorození tvořili 36,4 % všech živě narozených dětí. V několika posledních letech se mírně zvyšuje podíl dětí, které se narodily matce jako čtvrté či další, těchto dětí bylo v roce 2015 celkem 6,7 %, což je o 1,5 procentního bodu více, než v roce 2012. Nejčastěji rodily matky ve věku 25–29 let (815 narozených dětí) a ve věku 30–34 let (789 narozených dětí).

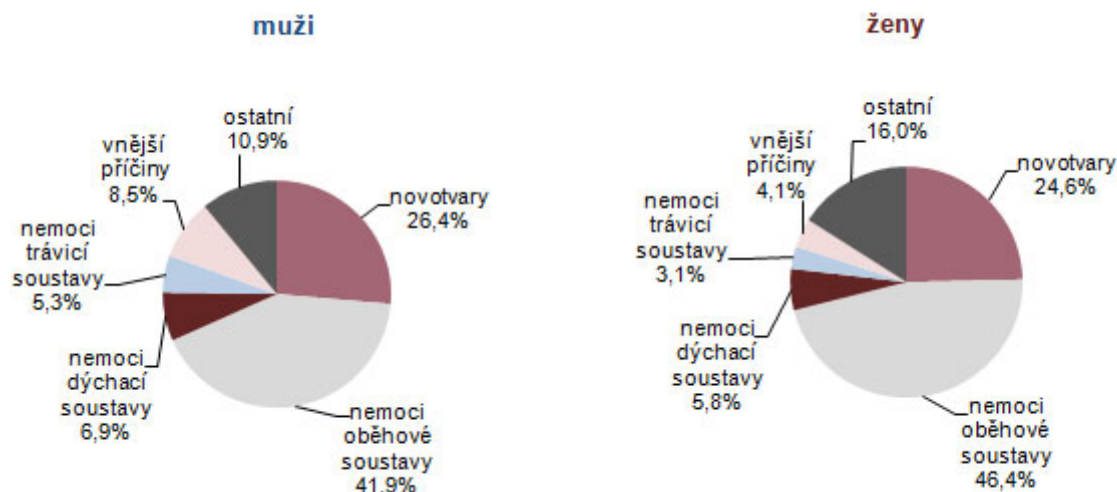
Graf 6 Kojenecká a novorozenecká úmrtnost v Karlovarském kraji (v ‰)

Úmrtnost již několik let mírně narůstá.

V minulém roce zemřelo v Karlovarském kraji 3 268 obyvatel, což představuje meziroční nárůst o 117, tj. o 3,7 %. Ukazatel úmrtnosti (počet zemřelých na 1 000 obyvatel středního stavu) se dlouhodobě udržoval na přibližně stejné úrovni, ale v několika posledních letech lze pozorovat rostoucí tendenci tohoto ukazatele. V roce 2015 činila jeho hodnota 10,9 ‰. V celorepublikovém srovnání se Karlovarský kraj umístil na 10. místě pomyslného žebříčku a byl jedním z osmi krajů s vyšší hodnotou úmrtnosti než je průměr ČR (10,5 ‰). Z okresů Karlovarského kraje vykazoval v roce 2015 nejvyšší úmrtnost okres Sokolov (11,6 ‰). Podle příčiny úmrtí zauímají rozhodující podíl nemoci oběhové soustavy (1 443 osob, tj. 44,2 %), na zhoubné novotvary zemřelo celkem 818 osob, tj. 25,0 %. Muži umírají dvakrát častěji (8,5 % všech úmrtí mužů) na vnější příčiny nemocnosti, jako jsou například dopravní nehody, sebevraždy apod. než ženy (4,1 % všech úmrtí žen).

Graf 7 Zemřelí podle příčin smrti v Karlovarském kraji v roce 2015

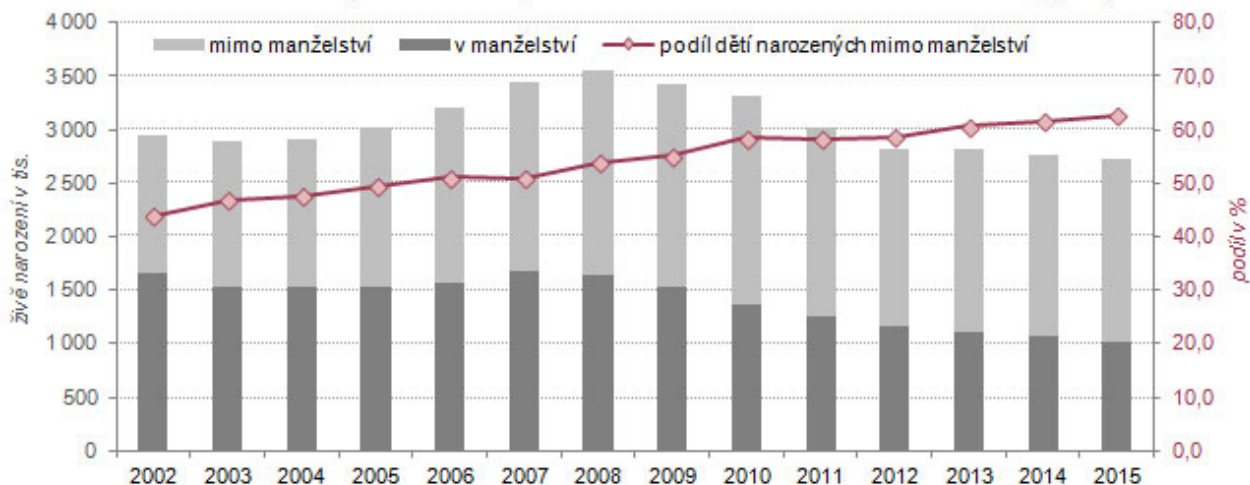
Zdroj: ČSÚ

Novorozenecká i kojenecká úmrtnost se udržují na nízké úrovni.

Úmrtnost v nízkém věku se v kraji meziročně snížila, a to jak novorozenecká, tak i kojenecká. Novorozenecká úmrtnost se pohybovala v roce 2015 na úrovni 1,5 ‰, kojenecká úmrtnost dosahovala 3,3 ‰. Přestože obě míry úmrtnosti v kraji dlouhodobě klesají, pohybují se většinou nad republikovým průměrem. V roce 2015 ale obě míry úmrtnosti zaznamenaly meziroční pokles a míra novorozenecké úmrtnosti dosáhla hodnoty stejné, jako je celorepublikový průměr. V rámci celé České republiky byla hodnota novorozenecké úmrtnosti v kraji osmá nejnižší. Hodnota kojenecké úmrtnosti byla třetí nejvyšší ze všech krajů ČR po Ústeckém a Zlínském kraji.

Graf 8 Živě narozené děti a podíl narozených mimo manželství v Karlovarském kraji (v %)

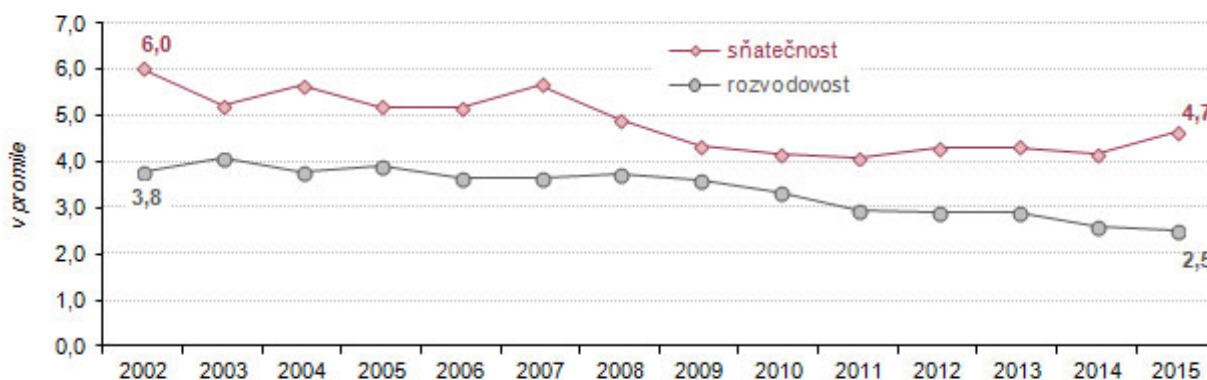
V kraji je nejvyšší podíl narozených mimo manželství.

V roce 2015 pokračoval trend dlouhodobého růstu počtu (a podílu) dětí narozených mimo manželství¹. Již od roku 2006 je podíl takto narozených dětí v kraji vyšší než 50 % všech narozených dětí a tento podíl se každoročně navyšuje. V roce 2015 se v Karlovarském kraji mimo manželství narodilo celkem 1 710 dětí, což představuje 62,6 % všech živě narozených dětí. Tento podíl je nejvyšší ze všech regionů ČR a republikový průměr převyšuje o 14,8 procentního bodu. Z okresů Karlovarského kraje zaznamenal nejvyšší podíl dětí narozených mimo manželství okres Sokolov (65,9 %), naopak nejnižší okres Karlovy Vary (59,8 %).

Sňatečnost se meziročně zvýšila.

V roce 2015 bylo v kraji uzavřeno celkem 1 392 sňatků, což představuje meziroční nárůst o 11,4 % oproti minulému roku. Tento nárůst je nejvyšší od roku 1997, v dlouhodobém horizontu ale vývoj počtu sňatků v kraji vykazuje klesající trend, ve srovnání s počtem sňatků v roce 2000 došlo ke snížení jejich počtu o 24,6 %. Míra sňatečnosti v Karlovarském kraji činila 4,7 ‰ a pohybovala se tak mírně nad úrovní celorepublikového průměru. Nejvyšší míru sňatečnosti vykazoval okres Sokolov (5,2 ‰).

Graf 9 Sňatečnost a rozvodovost v Karlovarském kraji (v ‰)

Zdroj: ČSÚ

Průměrný věk nevěst a ženichů se zvyšuje.

Průměrný věk ženichů a nevěst se postupně zvyšuje. Průměrný věk nevěst v roce 2015 činil 34,7 let, ženichů 37,9 roku. Poprvé se vdávaly ženy v průměrném věku 29,9 let a muži se ženili v průměru ve věku 32,8 roku. Věk nevěst i ženichů se tak od roku 2006 zvýšil shodně o 2,5 roku. Do manželství vstupovaly nejčastěji ženy ve věkové kategorii 25–29 let (29,3 %), nejvíce mužů

¹ Z dostupných údajů ovšem nelze zjistit, kolik z dětí narozených mimo manželství se skutečně narodilo svobodným matkám žijícím v domácnosti bez partnera a kolik jich žije v úplných rodinách bez uzavření sňatku.

se ženilo také ve věku 25–29 let (21,0 %). První manželství uzavíralo 961, tj. 69,0 % nevěst a 951, tj. 68,3 % ženichů.

Rozvodovost se pohybuje na úrovni republikového průměru.

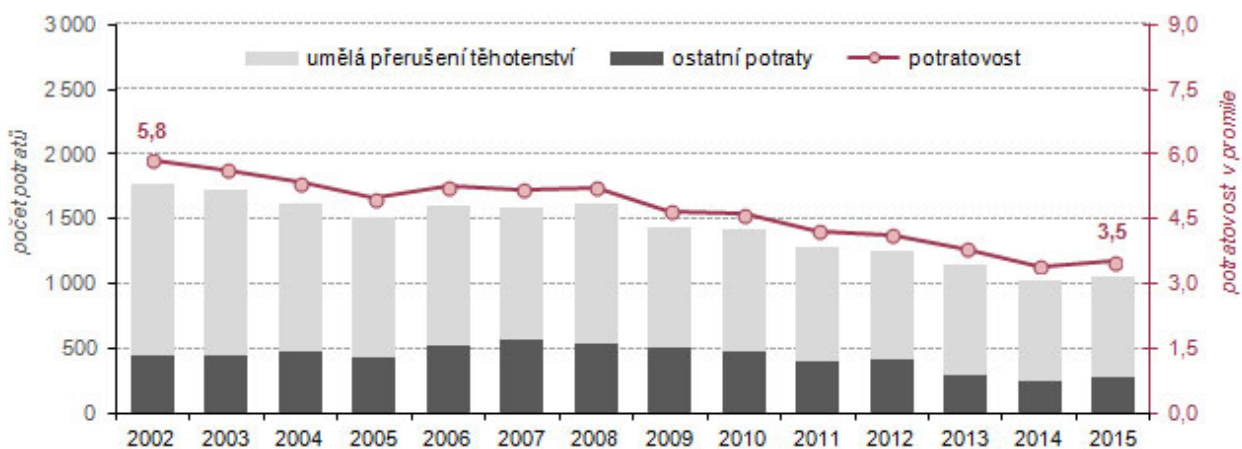
V kraji bylo ve sledovaném roce rozvedeno celkem 747 manželství, což je o 3,9 % méně, než v roce 2014. Nejvíce se rozváděly manželské páry v okrese Karlovy Vary (294 rozvodů), relativně pak v okrese Cheb (2,6 ‰). Míra rozvodovosti v roce 2015 již pátý rok za sebou nedosáhla hranice tří rozvodů na tisíc obyvatel (2,5 ‰) a byla na stejné úrovni jako celorepublikový průměr. V mezikrajském srovnání zaujal Karlovarský kraj šestou nejhorší pozici na pomyslném žebříčku míry rozvodovosti ze všech krajů ČR. Pozitivním zjištěním je, že v dlouhodobém horizontu vykazuje tento ukazatel v kraji klesající tendenci.

Průměrný věk manželů při rozvodu se dlouhodobě zvyšuje. Průměrný věk při rozvodu činil u mužů 45,3 roku, u žen 42,1 let. Nejčastěji se rozváděli manželé ve věku 40–49 let (u mužů 39,6 % všech rozvodů, u žen 36,3 % všech rozvodů). Jako důvod rozvodu byl nejčastěji uváděn rozdíl povah, názorů a zájmů (na straně mužů 69,3 % rozvodů, na straně žen 63,3 % rozvodů). Téměř 42,0 % rozváděných manželství trvalo 15 a více let a více než polovina rozvedených manželů vychovává nezletilé děti.

Míra potratovosti je druhá nejvyšší v ČR.

Míra potratovosti, vyjádřená počtem potratů na 1 000 obyvatel do roku 2008 v Karlovarském kraji kolísala kolem 5,2 ‰, pozitivní je, že od roku 2009 můžeme pozorovat klesající trend míry potratovosti. V roce 2015 činila její hodnota v kraji 3,5 ‰. V meziokresním srovnání vykazoval nejvyšší míru potratovosti okres Cheb (4,4 ‰), nejnižší naopak okres Karlovy Vary (2,9 ‰). V rámci celé ČR vykazuje Karlovarský kraj čtvrtou nejvyšší míru potratovosti společně s Plzeňským krajem, vyšší hodnotu tohoto ukazatele sledujeme pouze v Ústeckém, Libereckém a Jihočeském kraji.

Graf 10 Počet potratů a potratovost v Karlovarském kraji (v ‰)

Zdroj: ÚZIS, výpočty ČSÚ

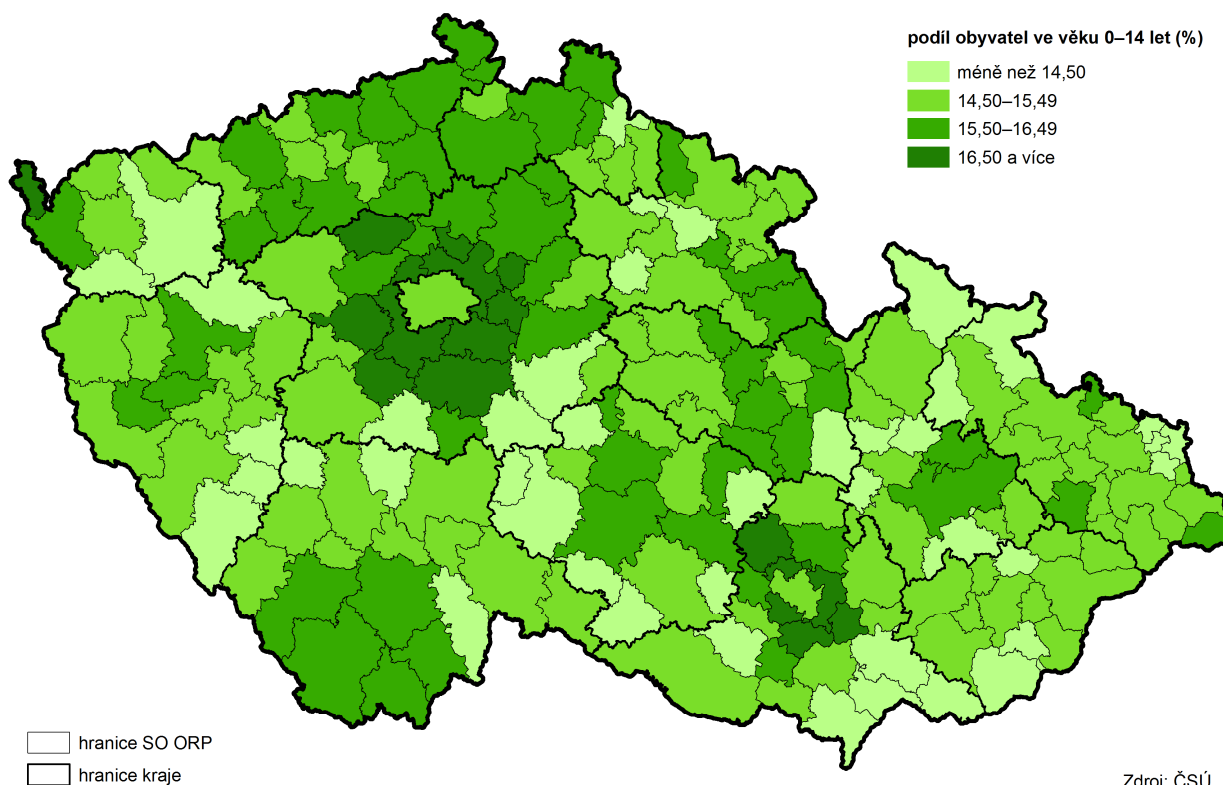
Jak lze vyčíst i z grafu 10, počet potratů dlouhodobě klesá, a to především díky poklesu počtu umělých přerušeni těhotenství. Přesto se dlouhodobě míra potratovosti v Karlovarském kraji pohybuje vysoko nad úrovní celorepublikového průměru.

Průměrný věk obyvatel kraje se zvyšuje.

Průměrný věk obyvatel Karlovarského kraje na konci roku 2015 činil 42,1 roku a ve srovnání s předcházejícím rokem se zvýšil o 0,3 roku. Průměrný věk žen byl přitom vyšší (43,5 roku) než průměrný věk mužů (40,8 roku). Průměrný věk populace kraje byl druhý rok za sebou vyšší než v celé ČR, a to u mužů i u žen. V průběhu posledních dvaceti let se průměrný věk obyvatel Karlovarského kraje zvýšil o 6 let. Z okresů v kraji vykazuje nejvyšší průměrný věk obyvatel okres Karlovy Vary (42,9 roku), nejnižší naopak okres Sokolov (41,1 roku).

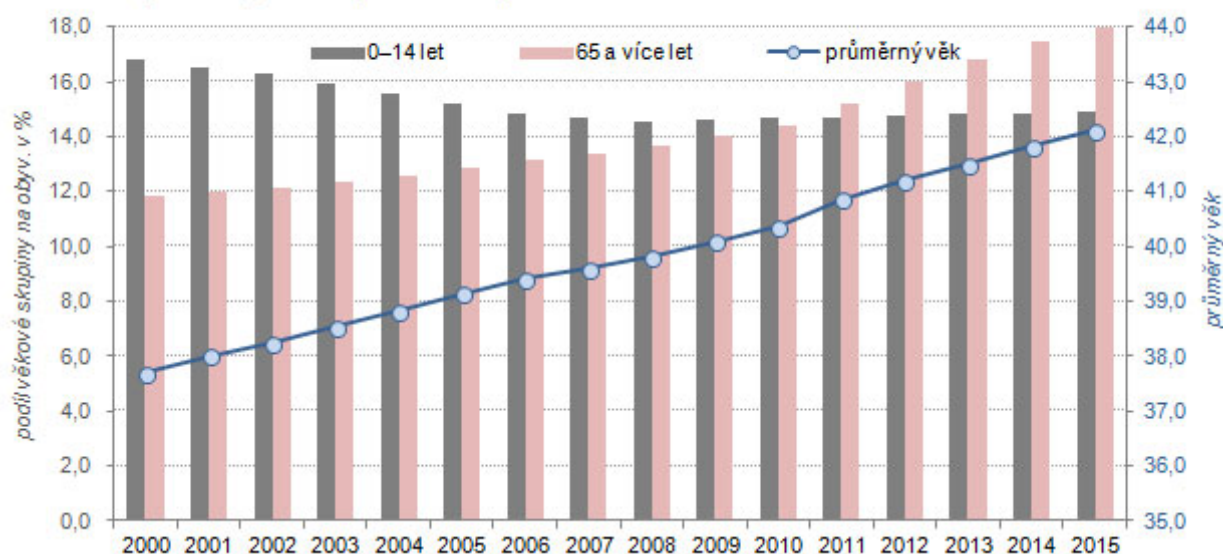
Děti ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2015

Podíl 65letých a starších osob v populaci kraje v posledních letech narůstá.

Podíl dětí do 14 let v roce 2015 představoval 14,9 % a zaznamenal tak za posledních patnáct let pokles o 1,9 procentního bodu. Také podíl ekonomicky aktivních obyvatel, tj. obyvatel ve věku 15–64 let se v tomto období snížil, a to o 4,4 procentního bodu na 66,9 % všech obyvatel kraje. Naopak podíl obyvatel v poproduktivním věku 65 a více let stoupá a od roku 2000 zaznamenal nárůst o 6,3 procentního bodu na 18,2 %. Situace v ostatních krajích ČR je velmi podobná, je zřejmé, že populace České republiky stárne.

Graf 11 Obyvatelstvo Karlovarského kraje v předproduktivním a poproduktivním věku a průměrný věk obyvatel v kraji

Index stáří se neustále zvyšuje.

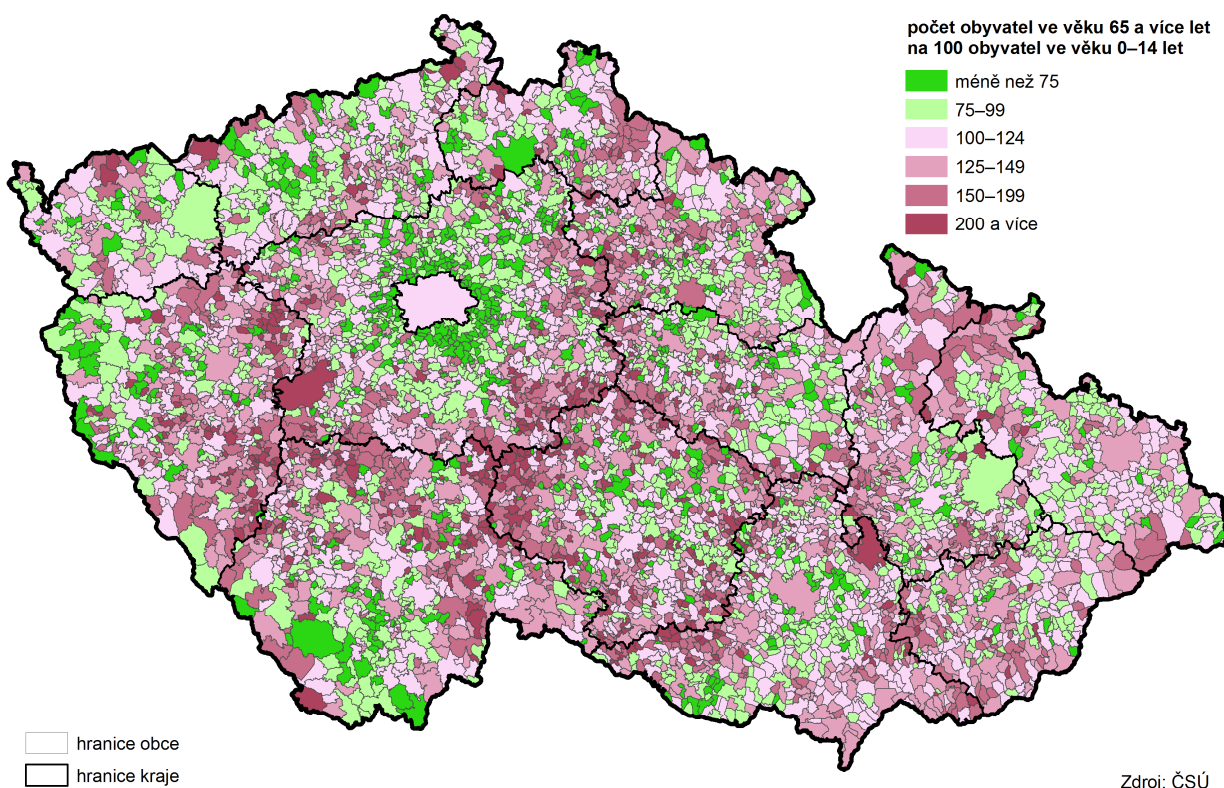
Stárnutí populace můžeme sledovat také indexem stáří, který vyjadřuje, kolik osob ve věku 65 a více let připadá na 100 dětí ve věku do 14 let. Index stáří v Karlovarském kraji v roce 2011 poprvé překročil hodnotu 100 a nadále se

každoročně zvyšuje. Na konci roku 2015 již připadalo na 100 dětí do 14 let celkem 121,9 seniorů, což je více než v celé ČR (119 seniorů). Poměr nejmladší a nejstarší věkové kategorie se liší v závislosti na pohlaví. Pro ženy dosahoval index stáří v roce 2015 vysoké hodnoty 146,1 (tzn., že na 100 dívek do 14 let připadalo 146 senierek). Naopak hodnota tohoto ukazatele u mužů činila 99,2, na 100 chlapců tak připadalo 99 mužů 65letých a starších. Nejvyšších hodnot v meziokresním srovnání dosahoval index stáří v okrese Karlovy Vary (134,3), je také jediným okresem Karlovarského kraje, kde hodnota indexu stáří u mužů dosahuje hodnoty vyšší než 100.

Naděje dožití při narození dlouhodobě roste, přesto je hluboko pod republikovým průměrem.

Ukazatel naděje dožití při narození v kraji vykazuje dlouhodobě rostoucí trend, přesto zůstává jedním z nejhorších v celé ČR. Muži narození v kraji v roce 2015 mají naději dožití 74,4 roku, ženy narozené ve stejném roce pak 80,3 roku. Ani u jednoho pohlaví nedosahovala naděje dožití celorepublikového průměru, naděje dožití mužů byla třetí nejnižší po Ústeckém a Moravskoslezském kraji a u žen byla hodnota tohoto ukazatele nižší pouze v Ústeckém kraji.

Index stáří v obcích k 31. 12. 2015

Podrobnější údaje k demografickému vývoji Karlovarského kraje v roce 2015:

[Statistický bulletin Karlovarského kraje](#)

[Statistická ročenka Karlovarského kraje](#)

[Demografická ročenka ČR 2015 \(vyjde 3. 10. 2016\)](#)

[Stav a pohyb obyvatelstva v ČR - rok 2015](#)

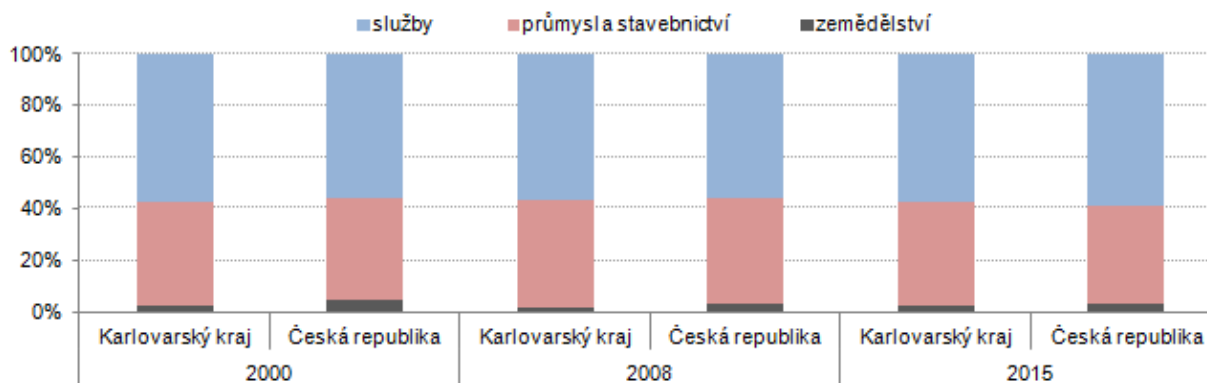

2. Sociální vývoj

Míra zaměstnanosti dle VŠPS v kraji meziročně vzrostla.

Podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil² (VŠPS) v roce 2015 žilo v kraji 254,3 tis. osob 15letých a starších. Populaci kraje v tomto věku rozdělujeme na ekonomicky aktivní a ekonomicky neaktivní. Pracovní potenciál, tzn. souhrn zaměstnaných a nezaměstnaných osob, tvořilo celkem 154,7 tis. osob, z toho více než 90 % (144,3 tis.) bylo zaměstnáno v národním hospodářství. Míra zaměstnanosti v Karlovarském kraji tak činila 56,8 % obyvatel ve věku 15 a více let a byla o 0,4 procentního bodu vyšší než v celé ČR. Ve srovnání s předcházejícím rokem došlo v roce 2015 k nárůstu počtu zaměstnaných o 2,3 % a míra zaměstnanosti se v kraji zvýšila o 1,5 procentního bodu. Míra zaměstnanosti žen (47,6 %) byla přitom nižší než míra zaměstnanosti mužů (66,3 %).

Graf 12 Zaměstnaní podle sektorů v Karlovarském kraji

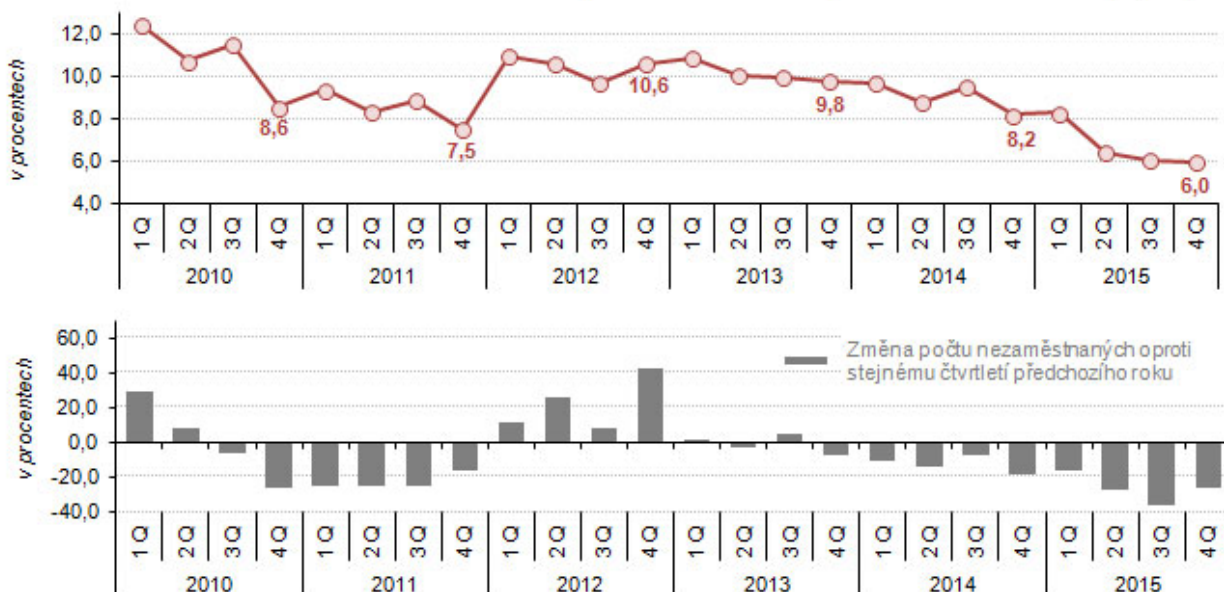

Zdroj: ČSÚ

Většina zaměstnaných byla v zaměstnaneckém poměru.

Převážná většina zaměstnaných (123,6 tis. osob, tj. 85,6 %) byla v zaměstnaneckém poměru, ve srovnání s předcházejícím rokem došlo k navýšení podílu zaměstnanců o 0,5 procentního bodu. Osoby pracující na vlastní účet tvořily 11,3 % zaměstnaných osob a zaměstnavatelů bylo 2,9 %, což představuje meziroční pokles o 0,3 procentního bodu.

Graf 13 Obecná míra nezaměstnanosti a změna počtu nezaměstnaných v Karlovarském kraji (v %)

Zdroj: ČSÚ

² Výběrové šetření pracovních sil provádí ČSÚ za účelem zachycení situace a vývoje na trhu práce. Šetření vychází z metodiky Mezinárodní organizace práce (ILO) a výsledné ukazatele, které jsou jednotně definované Eurostatem, jsou mezinárodně srovnatelné v rámci zemí EU. Údaje se publikují čtvrtletně a ročně do úrovně krajů.

Nejvíce zaměstnaných je ve zpracovatelském průmyslu.

Nejvíce pracujících v kraji zaměstnává zpracovatelský průmysl (27,1 %), významný podíl zaměstnaných je také v sektoru velkoobchodu a maloobchodu a oprav motorových vozidel (10,1 %) a v sektoru zdravotní a sociální péče (9,8 %). Žen je přitom v sektoru zdravotní a sociální péče zaměstnáno dokonce 16,6 %, vysoké je i procento žen zaměstnaných v sektoru vzdělávání (10,4 %).

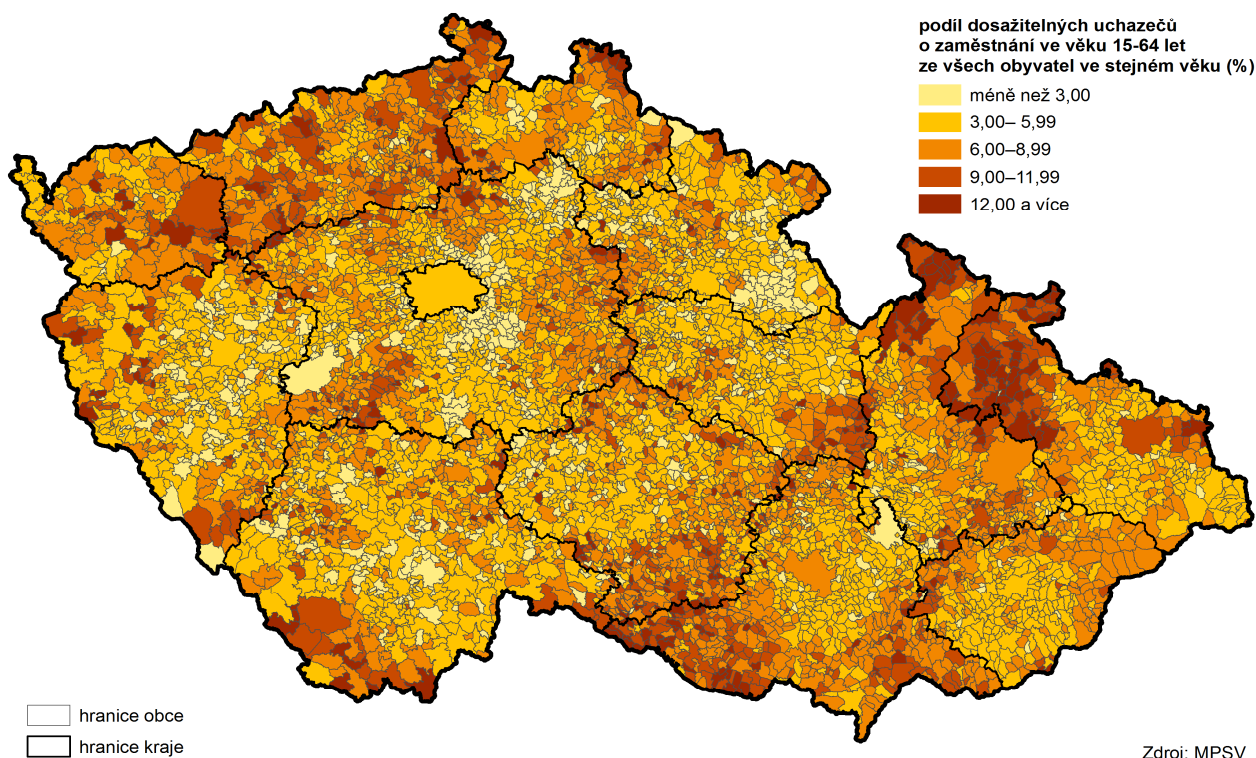
Míra ekonomické aktivity se meziročně mírně zvýšila.

Míra ekonomické aktivity, která vyjadřuje podíl pracovní síly na počtu všech osob 15letých a starších, v roce 2015 činila v Karlovarském kraji 60,8 % (u mužů 70,0 %, u žen 52,0 %) a meziročně se mírně zvýšila o 0,1 procentního bodu. Po poklesu míry ekonomické aktivity v roce 2011 tak již čtvrtý rok za sebou vykazuje její hodnota meziroční nárůst. Míra ekonomické aktivity České republiky vykazuje velmi podobný trend, ve srovnání s ČR je však v jednotlivých letech míra ekonomické aktivity v kraji vyšší, v roce 2015 o 1,4 procentního bodu. V celorepublikovém srovnání je hodnota míry ekonomické aktivity v Karlovarském kraji čtvrtá nejvyšší mezi kraji ČR.

Počet nezaměstnaných podle VŠPS je nejnižší za posledních 10 let.

Podle výsledků VŠPS bylo v roce 2015 v Karlovarském kraji 10,4 tisíc nezaměstnaných, což je o 26,1 % méně než před rokem a zároveň je to nejnižší počet nezaměstnaných v kraji za posledních 10 let. Mezi nezaměstnanými převažovaly ženy (55,9 %) nad muži (44,1 %). Dlouhodobě platí, že s rostoucí vzdělaností klesá podíl nezaměstnaných.

Nezaměstnanost v obcích k 31. 12. 2015

Obecná míra nezaměstnanosti meziročně klesla.

Průměrná roční obecná míra nezaměstnanosti v roce 2015 oproti minulému roku zaznamenala pokles, a to o 2,3 procentního bodu na 6,7 % a v celorepublikovém srovnání byla třetí nejvyšší ze všech krajů ČR po Moravskoslezském a Ústeckém kraji. Průměr ČR přitom převýšila o 1,6 procentního bodu. Dlouhodobě se obecná míra nezaměstnanosti v kraji pohybuje v rozmezí 40,0 % až 70,0 % nad celorepublikovým průměrem. Míra nezaměstnanosti mužů (5,2 %) je o 3,3 procentního bodu nižší než míra nezaměstnanosti žen (8,6 %). Při pohledu na čtvrtletní změny počtu nezaměstnaných v kraji zjišťujeme, že ve všech čtvrtletích roku 2015 došlo ke snižování počtu nezaměstnaných oproti stejnému čtvrtletí předchozího roku. Tento trend trvá již od roku 2014, poslední významný meziroční nárůst počtu nezaměstnaných byl zaznamenán ve 3. čtvrtletí roku 2013.

Roste podíl ekonomicky neaktivních ve věkové skupině 60 a více let.

Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo tvoří důchodci, žáci a studenti a osoby pečující o členy rodiny. Nejvíce ekonomicky neaktivních osob se nachází ve věkové skupině 60 a více let (63,4 %), což je dáno zvyšováním hranice odchodu do důchodu. Tento podíl se v dlouhodobém horizontu neustále zvyšuje, za posledních 10 let se podíl ekonomicky neaktivních osob ve věku 60 a více let v kraji zvýšil o 12,7 procentního bodu. Naopak nejméně ekonomicky neaktivních bylo ve věkové kategorii 45–59 let (6,2 %).

Nezaměstnanost podle MPSV.

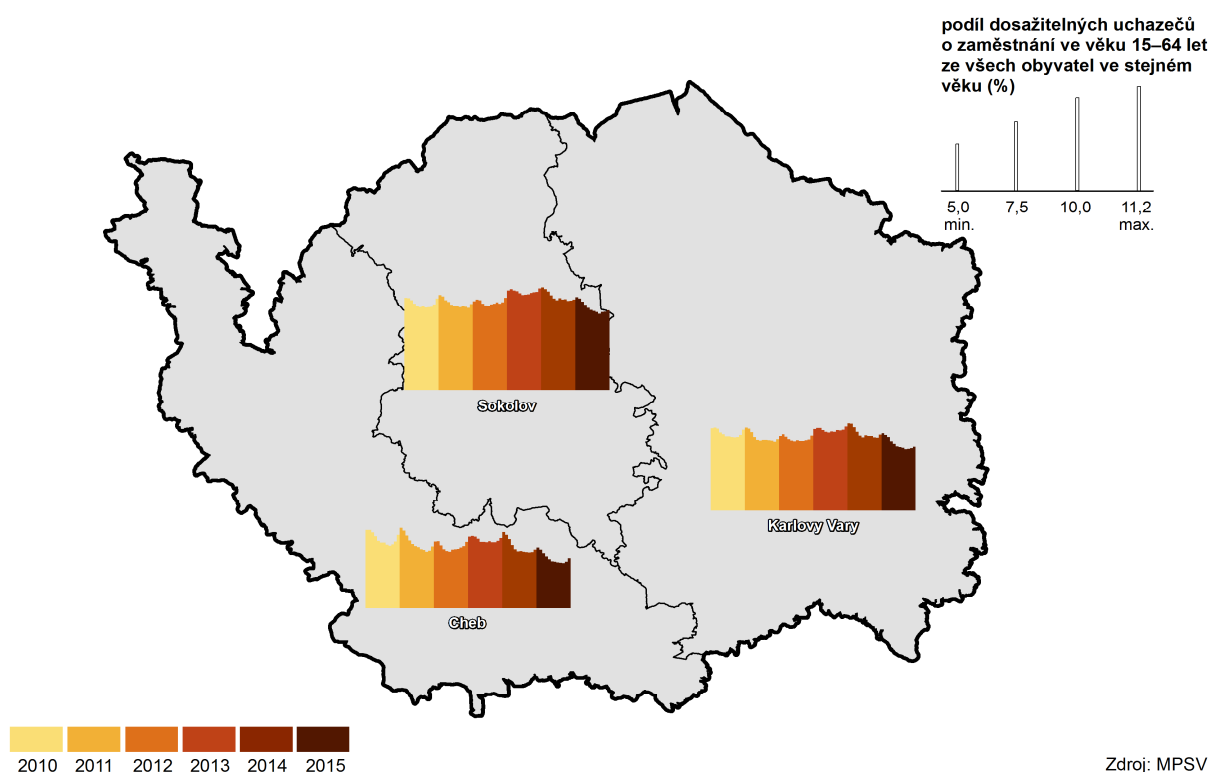
Počet nezaměstnaných na úřadech práce meziročně poklesl.

Na konci roku 2015 bylo na úřadech práce Karlovarského kraje registrováno celkem 14 896 uchazečů, což je o 13,8 % méně než před rokem. Již druhý rok za sebou tak došlo k výraznému meziročnímu poklesu nezaměstnaných v kraji. Po období let 2009–2013, kdy počet nezaměstnaných v souvislosti s ekonomickou krizí dosahoval vysokých hodnot, se tak ve statistice nezaměstnanosti odráží skutečnost, že ekonomice se začalo dařit. Podíl nezaměstnaných žen v roce 2015 činil 48,8 % všech nezaměstnaných a ve srovnání s předcházejícím rokem se zvýšil o 1,0 procentní bod.

Dosažitelní uchazeči tvoří 95,0 % všech uchazečů o zaměstnání.

Ukazatel podílu dosažitelných uchazečů o zaměstnání na počtu uchazečů celkem vypovídá o tom, kolik uchazečů je připraveno nastoupit okamžitě do práce a reagovat tak v krátké době na případnou nabídku zaměstnání. V roce 2015 činil podíl dosažitelných uchazečů v kraji 95,0 % všech uchazečů, což je nejnižší podíl za posledních deset let, oproti minulému roku se tento podíl snížil o 1,2 procentního bodu.

Nezaměstnanost v okresech Karlovarského kraje v letech 2010 až 2015 (stav ke konci jednotlivých měsíců)

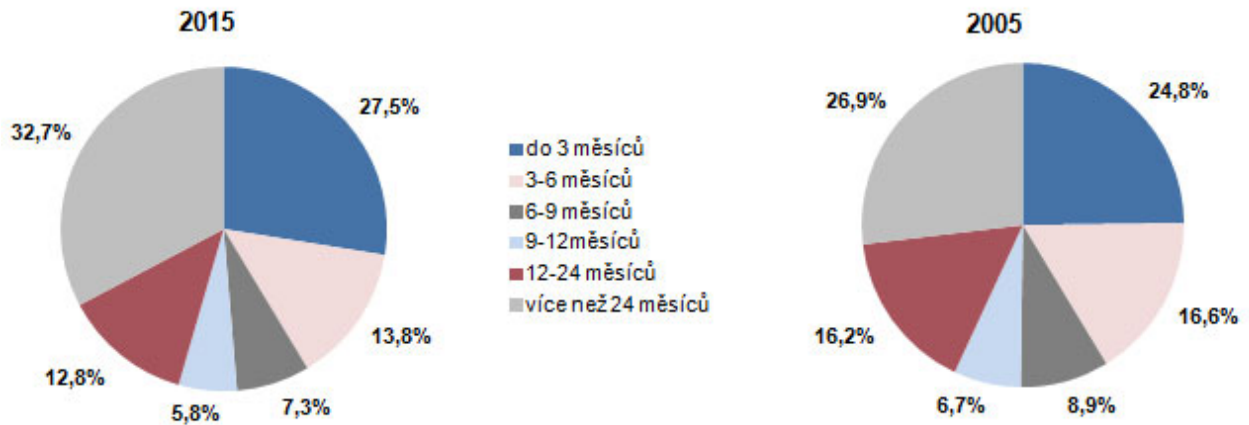

Podíl uchazečů s nárokem na podporu v nezaměstnanosti se zvýšil.

Na konci roku 2015 pobíralo podporu v nezaměstnanosti celkem 2 834 uchazečů o zaměstnání. Ve srovnání s předcházejícím rokem se tak v kraji mírně zvýšil podíl počtu těchto nezaměstnaných ze 17,6 % na konci roku 2014 na 19,0 % na konci roku 2015. Nejvíce uchazečů Karlovarského kraje dosáhlo na podporu v nezaměstnanosti v letech 1996–1998, kdy jejich podíl převyšoval 40 % všech uchazečů o zaměstnání.

Podíl nezaměstnaných osob se zdravotním postižením v roce 2015 činil 10,3 % všech uchazečů o zaměstnání a oproti předchozímu roku se jejich počet snížil o 39, tj. o 2,5 %.

Graf 14 Uchazeči o zaměstnání podle délky evidence v Karlovarském kraji

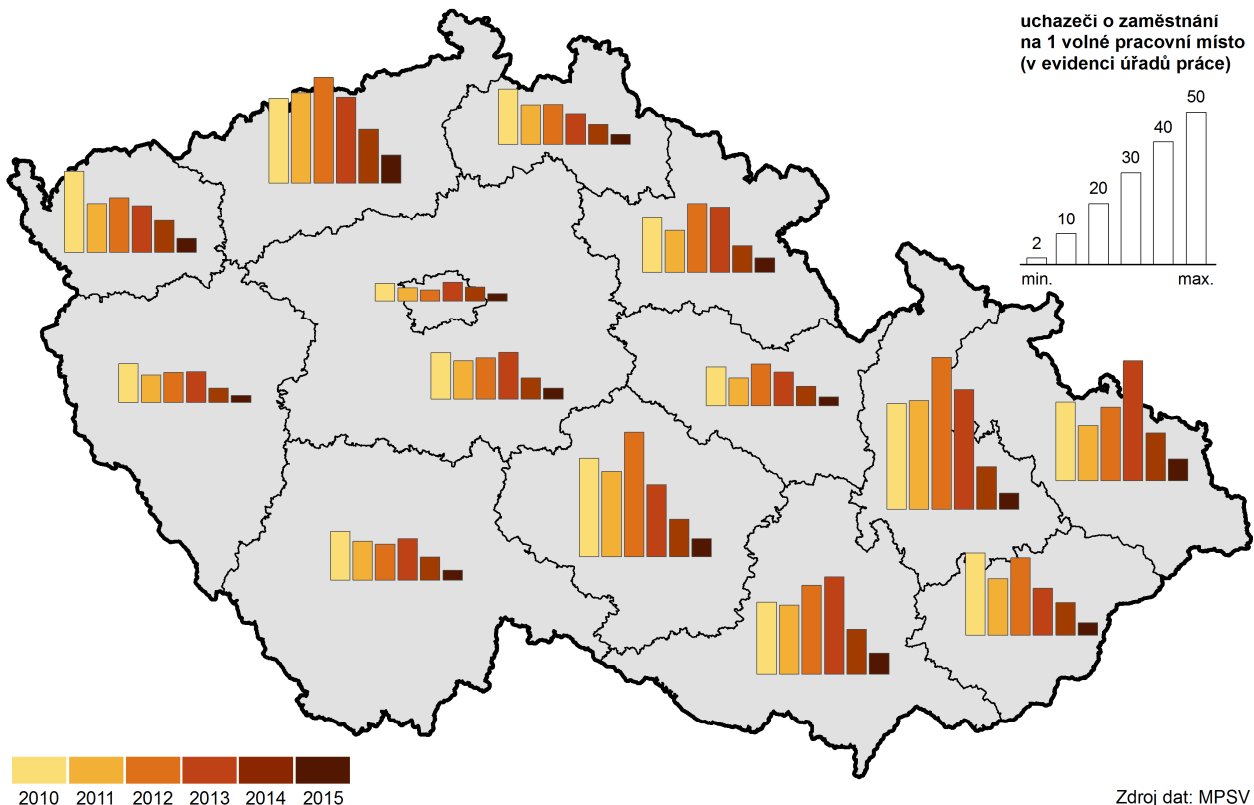

Zdroj: MPSV

Dlouhodobá nezaměstnanost je jedna z nejvyšších v ČR.

Dlouhodobá nezaměstnanost je v Karlovarském kraji jednou z nejvyšších v České republice. Stejně tomu bylo i v roce 2015, kdy podíl nezaměstnaných, kteří byli evidováni na úřadech práce déle než 1 rok, činil v kraji 45,5 %. To je třetí nejvyšší podíl ze všech regionů ČR a zároveň převyšuje republikový průměr o 4,1 procentního bodu. Při pohledu na nižší územní celky zjišťujeme, že z okresů Karlovarského kraje vykazuje nejvyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných okres Sokolov (49,1 %), nejméně pak okres Cheb, kde se hodnota tohoto podílu dostala pod 40 %.

Uchazeči o zaměstnání na 1 volné pracovní místo v krajích v letech 2010 až 2015 (stav k 31. 12.)

Zdroj dat: MPSV

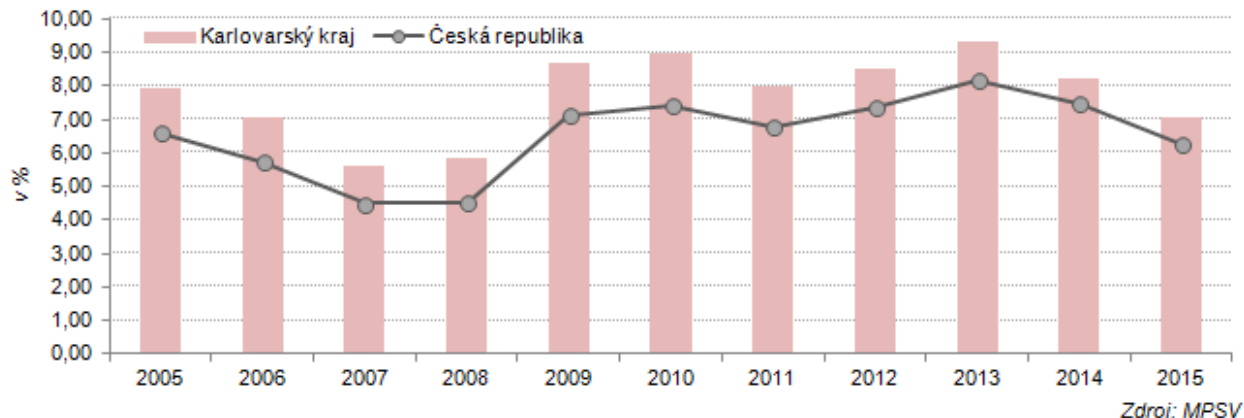
Podíl nezaměstnaných se meziročně snížil.

Podíl nezaměstnaných osob (podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve stejném věku) v kraji dosáhl v prosinci 2015 hodnoty 7,06 %. Ve srovnání s předcházejícím rokem tak hodnota tohoto ukazatele doznala pokles, a to o 1,15 procentního bodu. Podíl nezaměstnaných žen (7,01 %) byl přitom nižší než podíl nezaměstnaných mužů (7,11 %). V průběhu posledních

deseti let podíl nezaměstnaných kolísal, od roku 2005 do roku 2008 postupně jeho hodnota klesala až do svého dosavadního minima v roce 2007 (5,59 %). V následujících třech letech se ekonomická krize odrazila i na situaci na trhu práce a na stoupajícím počtu i podílu nezaměstnaných. V roce 2013 dosáhl podíl nezaměstnaných maximální hodnoty (9,33 %), v posledních dvou letech pak zaznamenal meziroční pokles.

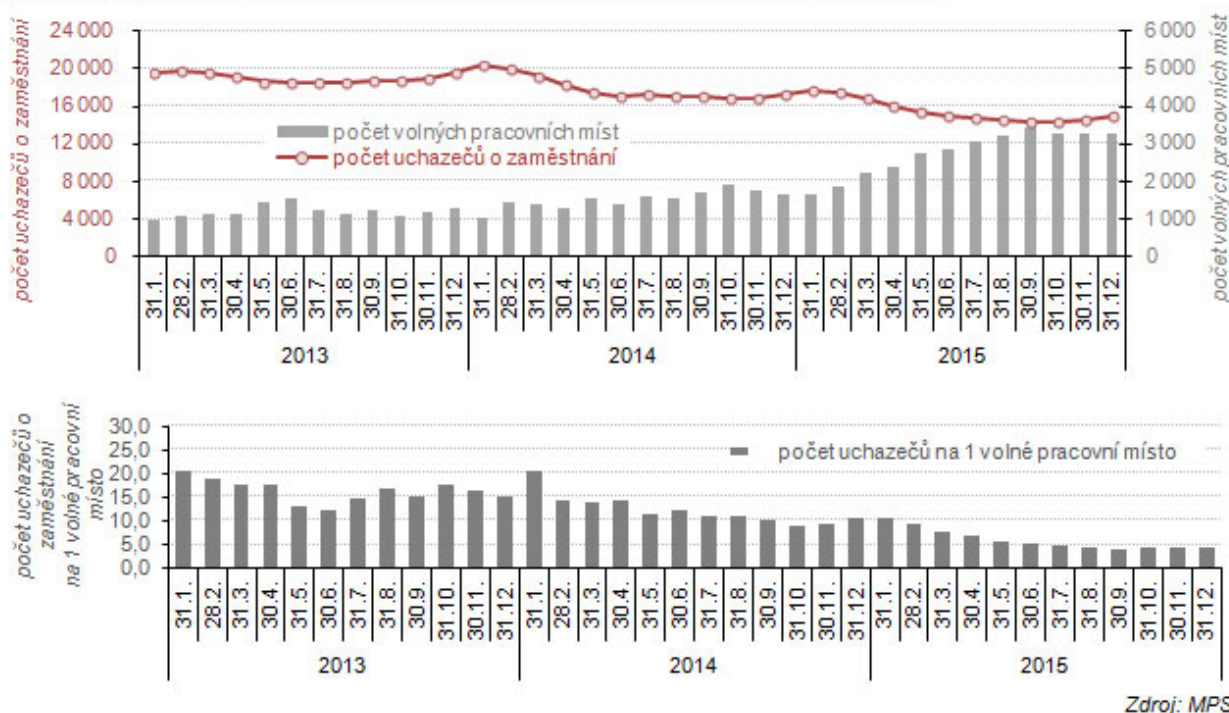
Graf 15 Podíl nezaměstnaných v Karlovarském kraji a v ČR

Nejvyšší podíl nezaměstnaných v kraji vykazuje okres Sokolov.

Z okresů Karlovarského kraje vykazuje dlouhodobě největší nezaměstnanost okres Sokolov. V roce 2015 činil podíl nezaměstnaných osob v tomto okrese 8,69 % (v celorepublikovém srovnání okresů obsadil 67. místo), naopak nejnižší hodnotu tohoto ukazatele vykazoval okres Cheb (5,50 %), který se umístil na 29. místě pomyslného celorepublikového žebříčku. Podíl nezaměstnaných osob v Karlovarském kraji byl o 0,83 procentního bodu vyšší než v celé ČR a vyšší podíl nezaměstnaných vykazovaly pouze kraje Ústecký a Moravskoslezský.

Graf 16 Uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa v Karlovarském kraji

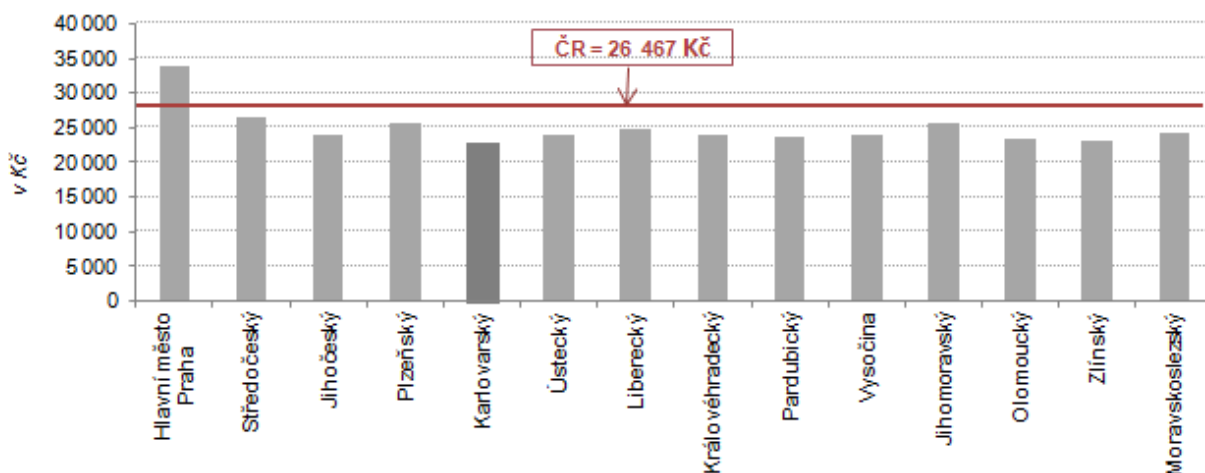
Počet volných pracovních míst se meziročně zvýšil.

Úřady práce hlásily na konci roku 2015 v Karlovarském kraji celkem 3 277 volných pracovních míst, což je téměř dvojnásobný počet volných pracovních míst ve srovnání s jejich nabídkou na konci předcházejícího roku. Jak lze vyčíst z grafu 16, nabídka volných pracovních míst se v průběhu roku od ledna do září postupně kontinuálně mírně navyšovala, v říjnu došlo k mírnému poklesu jejich počtu a v posledních dvou měsících roku 2015 jejich počet stagnoval.

Významně poklesl počet uchazečů na 1 volné pracovní místo.

Na konci roku 2015 připadlo v kraji 4,5 uchazeče o zaměstnání na 1 volné pracovní místo, což je o 6 uchazečů méně, než ve stejném období minulého roku. V rámci celé ČR vykazuje nejnižší počet uchazečů na 1 volné pracovní místo Plzeňský kraj (2,2), Karlovarský kraj zaujímá 8. místo na pomyslném žebříčku a průměr ČR převyšuje o 0,1 procentního bodu. Průměr Karlovarského kraje zvyšuje okres Sokolov, kde připadlo na konci roku 2015 celkem 10,6 uchazečů na 1 volné pracovní místo. Nejnižší hodnotu tohoto ukazatele naopak vykazoval okres Cheb (2,6 uchazečů na 1 volné pracovní místo).

Graf 17 Průměrné hrubé měsíční mzdy¹⁾ v krajích ČR v roce 2015

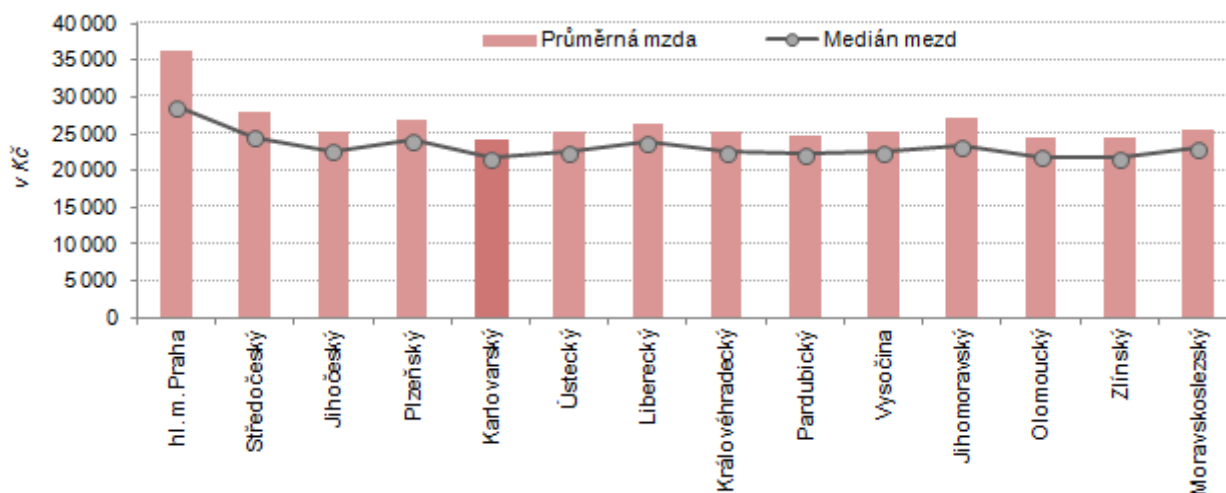

¹⁾ Průměrná mzda přepočtené osoby v podnicích se sídlem v kraji

Mzdy reálně meziročně vzrostly.

Výsledky statistiky práce mezd jsou publikovány tzv. pracovištní metodou, tj. za všechny podniky se sídlem na území kraje se zvýšeným důrazem na průměrné mzdy zaměstnanců přepočtené na plně zaměstnané, které zohledňují délku pracovního úvazku. Podle tohoto pohledu dosáhla průměrná měsíční mzda v Karlovarském kraji v roce 2015 hodnoty 22 750 Kč.

Graf 18 Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd podle krajů v roce 2015

Zdroj: MPSV, MF

Nominálně tak mzda vzrostla o 3,7 % oproti roku 2014, reálně (s ohledem na výši inflace v roce 2013) pak o 3,4 %. Reálná mzda zaznamenala nárůst ve všech krajích ČR bez výjimky, v průměru za ČR se zvýšila o 3,1 %. Ve srovnání se mzdou za Českou republiku byla mzda v kraji nižší o 3 717 Kč. V mezikrajovém porovnání vykazuje Karlovarský kraj dlouhodobě nejnižší průměrnou měsíční mzdou ze všech regionů ČR.

Počet zaměstnanců se snížil.

Počet zaměstnanců (osob přepočtených na plně zaměstnané) ve všech podnicích se sídlem na území kraje činil v roce 2015 celkem 87,4 tisíc osob, což představuje

mírný meziroční pokles o 1,6 %. Karlovarský kraj byl přitom jediným regionem ČR, kde došlo se snížení počtu zaměstnanců oproti předchozímu roku.

Dle výsledků výběrového šetření hrubé mzdy v kraji stouply.

Podle údajů přebíraných z MPSV (výběrové šetření o průměrném výdělku) a z MF ČR (výběrové šetření o platu a služebním příjmu) dosáhla v roce 2015 průměrná hrubá měsíční mzda v Karlovarském kraji výše 24 119 Kč a doznala tak meziroční nárůst o 1 111 Kč, tj. o 4,8 %. V rámci celé ČR to představuje druhý největší nárůst hrubé měsíční mzdy oproti minulému roku po Libereckém kraji.

Mzdy mužů převyšují mzdy žen o 4 856 Kč.

Výsledky šetření potvrdily, že muži dosahují vyšších výdělků než ženy. V roce 2015 činil rozdíl mezi průměrnou mzdou mužů a žen celkem 4 856 Kč. Mzdy mužů přitom zaznamenaly nárůst o 1 037 Kč, tj. o 4,1 %, ženy pobíraly v roce 2015 hrubou měsíční mzdu ve výši 21 680 Kč, což je o 1 164 Kč, tj. o 5,7 % více, než před rokem. Pozitivním zjištěním je, že v roce 2015 byl poprvé po několika letech rozdíl mezi výdělky mužů a žen menší než v předcházejícím roce.

Graf 19 Průměrná hrubá měsíční mzda a odchylka mediánu mzdy (tis. Kč) podle pohlaví

Zdroj: MPSV, MF

Medián mzdy je na úrovni 90,2 % průměrné hrubé měsíční mzdy.

Ve výběrovém šetření se zjišťuje také medián mzdy, což je hodnota mzdy zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení a lépe vypovídá o skutečné mzdové úrovni. V Karlovarském kraji dosáhl v roce 2015 medián mzdy 21 747 Kč, což představuje 90,2 % průměrné hrubé mzdy. Medián mzdy mužů se pohyboval 9,7 % pod průměrnou mzdou mužů a medián mzdy žen se pohyboval 9,1 % pod průměrnou mzdou žen. V celorepublikovém srovnání byl medián mzdy Karlovarského kraje nejnižší ze všech regionů ČR a byl o 1 979 Kč nižší než republikový průměr.

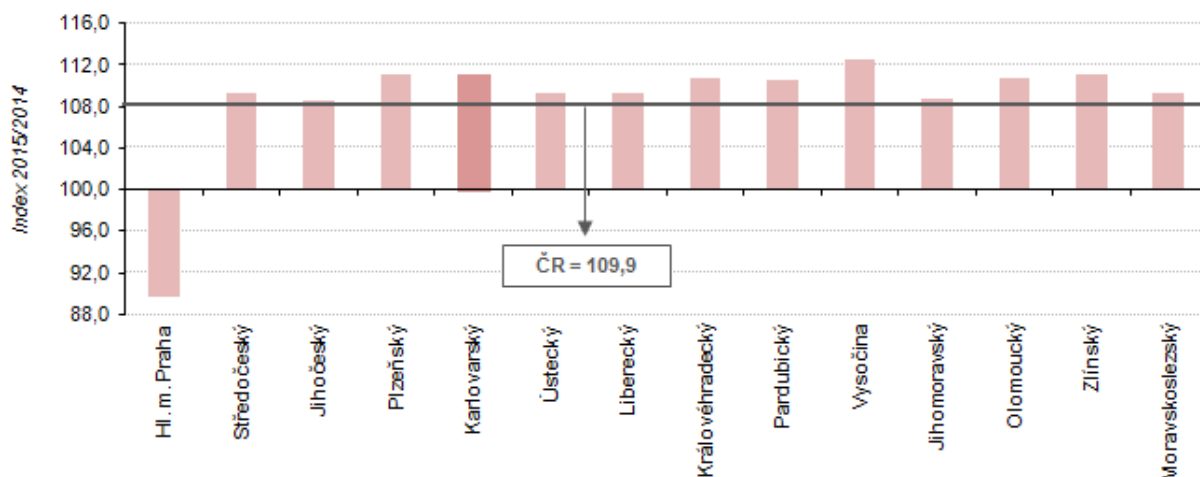
Počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti meziročně vzrostl.

V roce 2015 bylo v Karlovarském kraji nemocensky pojištěno v průměru 86,6 tisíc osob, což je o 1 028 osob, tj. o 1,2 % méně než před rokem. Nově bylo během roku 2015 v kraji nahlášeno celkem 35 765 případů dočasné pracovní neschopnosti, to představuje meziroční nárůst o 5 666 nových případů. Při pohledu na delší časovou řadu zjišťujeme, že mezi lety 2002 a 2012 vykazoval počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti klesající tendenci, minima dosáhly nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti v roce 2012 (28 409 nově hlášených případů). V posledních třech letech se počty nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti každoročně navyšují, přesto jich bylo v roce 2015 ve srovnání s rokem 2001, kdy počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti kulminoval, o 76 401, tj. o 68,1 % méně. Podobný trend vývoje tohoto ukazatele se projevil i v ostatních regionech ČR.

Průměrná doba trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti v Karlovarském kraji v roce 2015 byla 38,8 dne, ve srovnání s minulým rokem se tato doba snížila o 3,2 dne. Na tomto poklesu se podílela především průměrná doba trvání nemoci, která se meziročně snížila o 3,5 dne. V celorepublikovém porovnání průměrné doby trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti vykazuje náš kraj druhou nejnižší tuto dobu ze všech krajů ČR po Hlavním městě Praze a je o 4 dny nižší než republikový průměr (42,7 dnů). Mezi okresy

Karlovarského kraje nejdéle marodí nemocní v okrese Karlovy Vary (41,9 dne), naopak nejméně v okrese Cheb (33,6 dne).

Graf 20 Změna průměrného procenta pracovní neschopnosti podle krajů ČR

Zdroj: ČSÚ

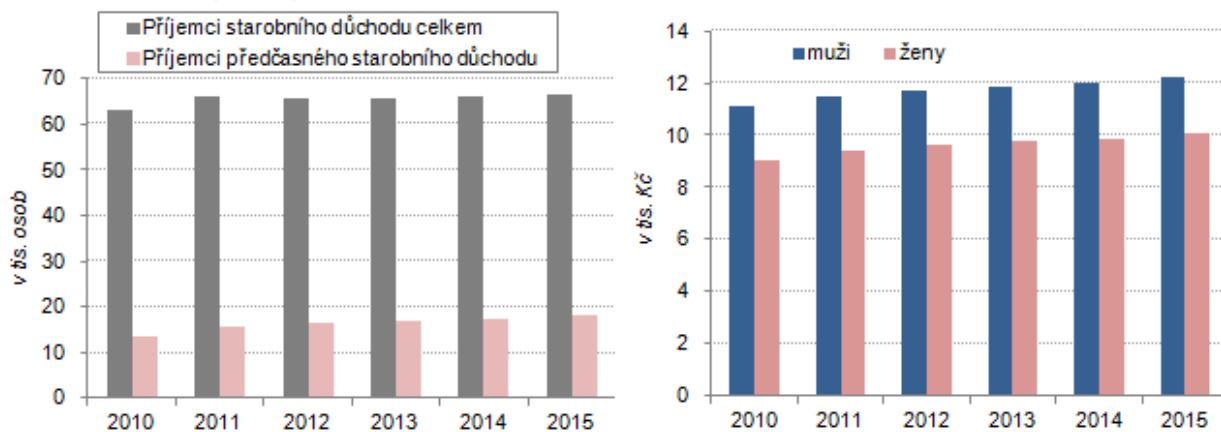
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti meziročně stoupllo.

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v kraji při pohledu na delší časovou řadu dosáhlo svého maxima v roce 2002 a od tohoto roku vykazovalo klesající tendenci až do roku 2011. V posledních čtyřech letech pak meziročně narůstalo. Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v roce 2015 dosáhlo v kraji hodnoty 4,384 %, což je nárůst o 0,437 procentního bodu. Nárůst průměrného procenta dočasné pracovní neschopnosti ve srovnání s rokem 2014 byl zaznamenán ve všech regionech České republiky. V Karlovarském kraji byl tento nárůst třetí nejvyšší po kraji Vysočina a po Zlínském kraji. Z okresů Karlovarského kraje vykazoval nejvyšší procento dočasné pracovní neschopnosti okres Sokolov (4,498 %), naopak nejnižší okres Karlovy Vary (4,284 %).

Důchody

Na konci roku 2015 bylo v kraji evidováno 80 017 příjemců všech typů důchodů, tj. starobních, invalidních, sirotčích, vdovských či vdoveckých, což je o 0,3 % více než před rokem.

Graf 21 Příjemci starobního a předčasného starobního důchodu a průměrný měsíční starobní důchod¹⁾ podle pohlaví

¹⁾ sólo důchody bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

Zdroj: MPSV, MF ČR

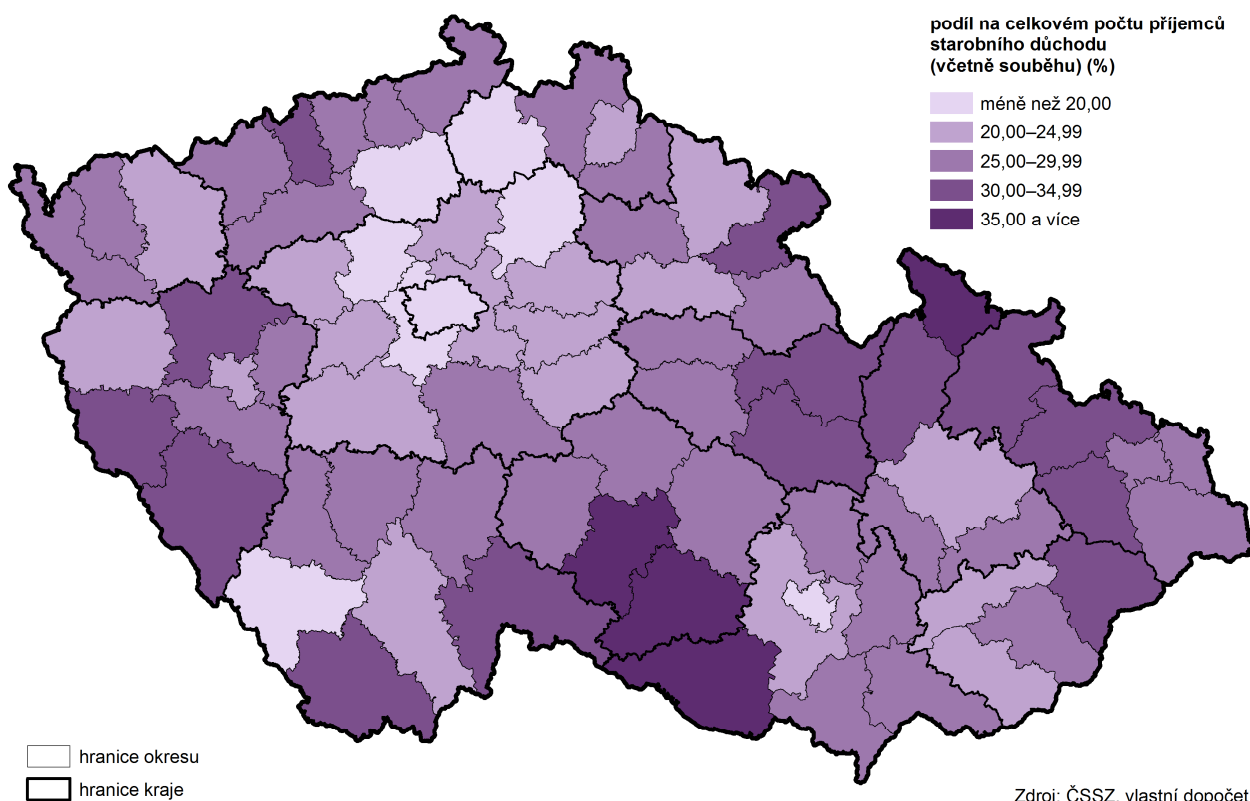
Počet příjemců důchodů mírně stoupl...

Nejvyšší podíl tvoří příjemci starobního důchodu, a to včetně souběhu s vdovským či vdoveckým důchodem, kterých bylo 66 563 (tj. 83,2 % všech příjemců důchodů), z nichž žen je 61,4 %. Ve srovnání s předcházejícím rokem to představuje meziroční nárůst o 0,8 %. Předčasný starobní důchod (včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým) pobíralo 18 074 příjemců (22,6 % všech příjemců důchodů), z toho žen bylo 10 511, tj. 58,2 %. Podíl těchto příjemců činil 27,2 % příjemců starobního důchodu celkem (včetně souběhu). Podíl

příjemců předčasných starobních důchodů vykazuje rostoucí trend, oproti předcházejícímu roku se zvýšil o 0,6 procentního bodu a ve srovnání s rokem 2010 činil tento nárůst 6,1 procentního bodu.

Příjemci předčasného starobního důchodu v okresech v prosinci 2015

Zdroj: ČSSZ, vlastní dopočet

...průměrná výše důchodu se také zvýšila.

Průměrná měsíční výše plného starobního důchodu (sólo) činila v roce 2015 celkem 11 064 Kč. Muži – důchodci přitom pobírali starobní důchod (12 232 Kč) o více než 2 tis. Kč vyšší než ženy – důchodkyně (10 078 Kč). Meziročně tak vzrostl důchod mužů o 2,2 % a důchod žen o 2,3 %. Podíl průměrné výše starobního důchodu sólo na mzdovém mediánu v roce 2015 činil 50,9 % a ve srovnání s předchozím rokem vykázal pokles o 1,4 procentního bodu.

Výše státní sociální podpory klesá.

V roce 2015 byly obyvatelům v Karlovarském kraji vyplaceny dávky státní sociální podpory (včetně dávek pěstounské péče) ve výši 1 109 mil. Kč, což je o 1,5 % méně než v předcházejícím roce. Pokračoval tak klesající trend výše vyplacených dávek státní sociální podpory posledních let, oproti roku 2010 činí tento pokles dokonce 16,9 %. Téměř polovinu dávek státní sociální podpory tvoří přídavek na dítě.

Čtvrté nejvyšší dávky státní sociální podpory na 1 obyvatele v rámci celé ČR.

Pokud přepočteme výdaje na dávky státní sociální podpory na jednoho obyvatele, zjišťujeme, že průměrně bylo každému obyvatele Karlovarského kraje v roce 2015 vyplaceno 3 715 Kč, což je o 41 Kč méně než před rokem a ve srovnání s rokem 2010 se výše této dávky snížila dokonce o 622 Kč. Mezi regiony ČR byla v roce 2015 výše dávky státní sociální podpory na jednoho obyvatele 4. nejvyšší po Ústeckém, Moravskoslezském a Libereckém kraji a průměr ČR převyšovala o 146 Kč.

Školství: Počet dětí v mateřských školách po několika letech růstu opět klesá.

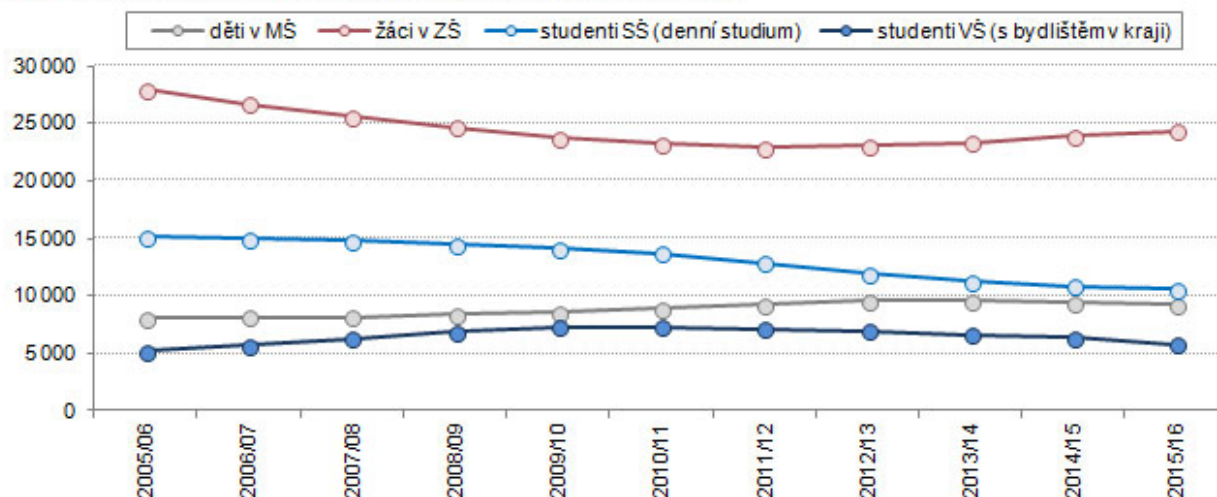
Ve školním roce 2015/2016 fungovalo v kraji 123 mateřských škol, tyto mateřské školy navštěvovalo 9 271 dětí. Po stoupajícím trendu počtu dětí v mateřských školách několika posledních let tak v tomto roce došlo již druhý rok po sobě k meziročnímu poklesu počtu dětí v mateřských školách, a to o 1,9 %. Tato skutečnost má souvislost s tím, že silné ročníky matek narozených v sedmdesátých letech 20. století již nemají fertilitní věk. V jedné třídě přitom bylo průměrně 24 dětí.

Počet žáků základních škol stoupá.

Základní školy navštěvovalo ve školním roce 2015/2016 celkem 24 359 žáků, což je o 424 žáků, tj. o 1,8 % více než v minulém roce. Pokračoval tak trend nárůstu počtu žáků na základních školách, který je v kraji patrný již od školního roku 2012/2013. K meziročnímu nárůstu počtu žáků základních škol došlo ve všech regionech ČR bez výjimky, Karlovarský kraj přitom vykazoval čtvrtý nejvyšší nárůst po Kraji Vysočina, Zlínském a Moravskoslezském kraji. V průměru bylo v jedné třídě na základních školách v kraji 20 žáků.

Graf 22 Žáci a studenti podle typu školy v Karlovarském kraji

Zdroj: Ústav pro informace ve vzdělávání

Méně studentů středních škol.

Střední školy v kraji zaznamenaly meziroční pokles počtu svých studentů, stejně jako v minulých letech. Ve školním roce 2015/2016 studovalo na středních školách 10 634 studentů denního studia, což je oproti minulému roku o 1,9 % méně. Naopak se meziročně mírně zvýšil počet studentů vyšších odborných škol, a to o 1,0 % na 412 studentů denní formy vzdělávání.

Počet studentů vysokých škol se již několik let snižuje.

Na vysoké škole studovalo ve školním roce 2015/2016 celkem 5 781 studentů s bydlištěm v Karlovarském kraji, což je o 586 (o 9,2 %) studentů méně než před rokem. Klesající tendenci počtu studentů vysokých škol lze v kraji vysledovat již od školního roku 2010/2011, a to jak u studentů s bydlištěm v kraji, tak i u studentů podle kraje výuky. Meziroční pokles studentů vysokých škol zaznamenaly všechny regiony ČR, v našem kraji byl tento pokles největší ze všech a zároveň o 2,2 procentního bodu vyšší než průměr ČR.

Zdravotnictví: Počet lékařů meziročně vzrostl.

V roce 2014 bylo v Karlovarském kraji evidováno 1 333 lékařů, z toho 98,1 % v nestátních zařízeních. Ve srovnání s předcházejícím rokem došlo k nárůstu počtu lékařů v kraji o 5,5 %. V přepočtu na populaci byl v kraji zhruba 1 lékař na 225 obyvatel, touto hodnotou zaujímá kraj 9. místo na pomyslném žebříčku mezi kraji ČR. V rámci kraje připadá nejvíce obyvatel na jednoho lékaře v okrese Sokolov (309), naopak nejméně v okrese Karlovy Vary (170).

Počet lůžek v nemocnicích se zvýšil poprvé od roku 2007.

V kraji funguje 5 nemocnic, v nichž bylo v roce 2014 celkem 1 397 lůžek. Počet lůžek v nemocnicích tak zaznamenal poprvé od roku 2007 meziroční nárůst, a to o 1,8 %. Zvýšila se i hodnota ukazatele počtu lůžek v přepočtu na 1 000 obyvatel, Karlovarský kraj vykazoval třetí nejvyšší hodnotu tohoto ukazatele (4,7) mezi kraji ČR po Středočeském a Zlínském kraji a nedosahuje celorepublikového průměru o 0,7 lůžka na 1 000 obyvatel. Průměrná délka ošetrovací doby v kraji vykazuje dlouhodobě klesající trend, v posledních deseti letech se snížila o 1,3 dne ze 7,9 dnů ošetrovací doby v roce 2004 na 6,6 dnů ošetrovací doby v roce 2014.

Kriminalita: Zjištěných trestných činů bylo méně.

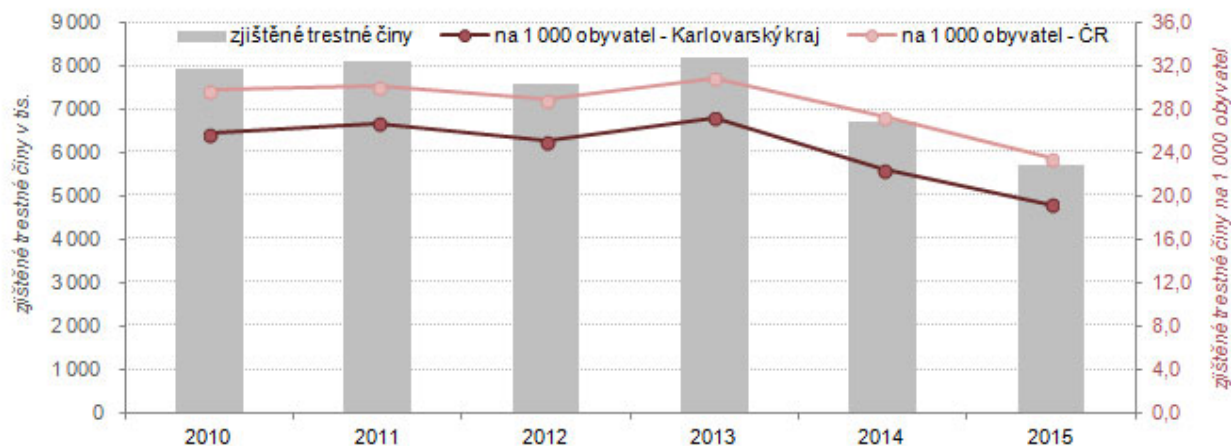
V kraji bylo v roce 2015 zjištěno celkem 5 737 trestných činů, již druhý rok za sebou se tak počet zjištěných trestných činů snížil. Meziroční pokles v roce 2015 činil 14,7 %. V celorepublikovém srovnání zaznamenaly snížení kriminality všechny regiony ČR, Karlovarský kraj vykazoval sedmý největší meziroční pokles ze všech krajů ČR. Počet zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel vykazuje v kraji

dlouhodobě klesající tendenci, v posledních deseti letech se hodnota tohoto ukazatele snížila z hodnoty 33,1 v roce 2005 na 19,2 v roce 2015. V přepočtu zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel zaujímá Karlovarský kraj deváté místo mezi všemi regiony ČR a pohybuje se pod republikovým průměrem (23,5).

Mezi okresy Karlovarského kraje nejvíce trestných činů na 1 000 obyvatel vykazoval okres Karlovy Vary (21,2), nejméně pak okres Sokolov (16,6). Objasnit se podařilo celkem 3 976 trestných činů, což je o 13,2 % méně, než v předcházejícím roce. Nejúspěšnější byli kriminalisté v okrese Karlovy Vary, kde se podařilo objasnit 41,1 % všech objasněných trestných činů v kraji.

Graf 23 Zjištěné trestné činy v Karlovarském kraji a v ČR

Zdroj: Policejní prezidium ČR

**Dopravní nehody:
Počet dopravních nehod se meziročně zvýšil.**

Již třetí rok za sebou se meziročně zvyšuje počet dopravních nehod v Karlovarském kraji, v roce 2015 došlo oproti minulému roku k poměrně výraznému zvýšení počtu dopravních nehod o 264, tj. o 15,2 %. Nejvíce se na tomto nárůstu podílel okres Sokolov (nárůst o 32,3 %), naopak v okrese Karlovy Vary se počet nehod meziročně zvýšil jen minimálně (o 2,7 %). Pozitivním zjištěním je, že ukazatel počtu dopravních nehod na 1 000 obyvatel má pátou nejnižší hodnotu (6,7) mezi kraji ČR a je o 2,1 procentního bodu nižší než je republikový průměr.

Vyšší počet usmrcených osob při dopravních nehodách.

Od roku 2004 jsme mohli v kraji sledovat trend snižování počtu osob usmrcených při dopravních nehodách, v posledních dvou letech se však počet úmrtí zvýšil. V roce 2015 na silnicích Karlovarského kraje zemřelo 24 osob, což představuje meziroční nárůst o 9 usmrcených osob, tj. o 60,0 %. Snižoval se naopak počet těžce i lehce zraněných. Největší počet dopravních nehod byl způsoben nesprávným způsobem jízdy a nepřiměřenou rychlostí.

Podrobnější údaje k sociálnímu vývoji Karlovarského kraje v roce 2015:

[Statistický bulletin Karlovarského kraje](#)

[Statistická ročenka Karlovarského kraje](#)

[Zaměstnanost a nezaměstnanost v ČR podle výsledků výběrového šetření pracovních sil 4. čtvrtletí 2015](#)

[Zaměstnanost a nezaměstnanost v ČR podle výsledků výběrového šetření pracovních sil – roční průměry 2015](#)

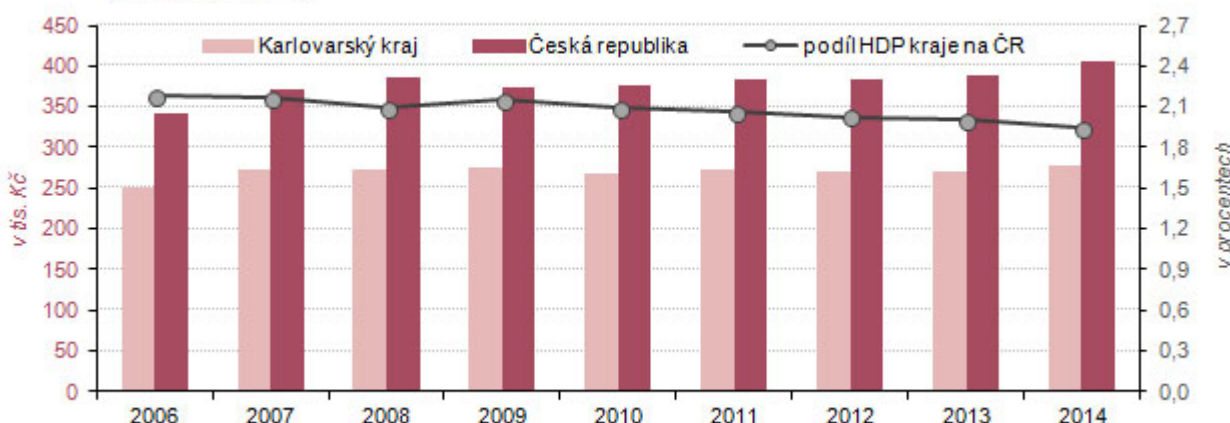
[Evidenční počet zaměstnanců a jejich mzdy v ČR 4. čtvrtletí 2015](#)

3. Ekonomický vývoj

Makroekonomický rámec:
HDP poprvé po několika letech vykázal meziroční nárůst.

Makroekonomická data v krajském členění budou k dispozici až na konci roku 2016, proto hodnocení vývoje kraje je omezeno rokem 2014. Regionální hrubý domácí produkt v běžných cenách (HDP) v Karlovarském kraji dlouhodobě (až do roku 2009) vykazoval meziroční nárůst, poté následovalo několik let stagnace či mírného poklesu a zase až v roce 2014 zaznamenal poprvé mírný nárůst oproti minulému roku, a to o 1,8 %. Podíl kraje na tvorbě HDP v rámci České republiky činil 1,9 %, což je nejnižší podíl ze všech regionů ČR. Tento podíl se navíc postupně snižuje, od roku 2004 došlo k jeho poklesu o 0,4 procentního bodu. Nejvíce se na tvorbě HDP České republiky podílí Hlavní město Praha (24,3 %), dále pak Středočeský kraj (11,3 %), Jihomoravský kraj (10,9 %) a kraj Moravskoslezský (9,7 %).

Graf 24 Vývoj hrubého domácího produktu na 1 obyvatele v Karlovarském kraji a ČR a podíl HDP kraje na ČR

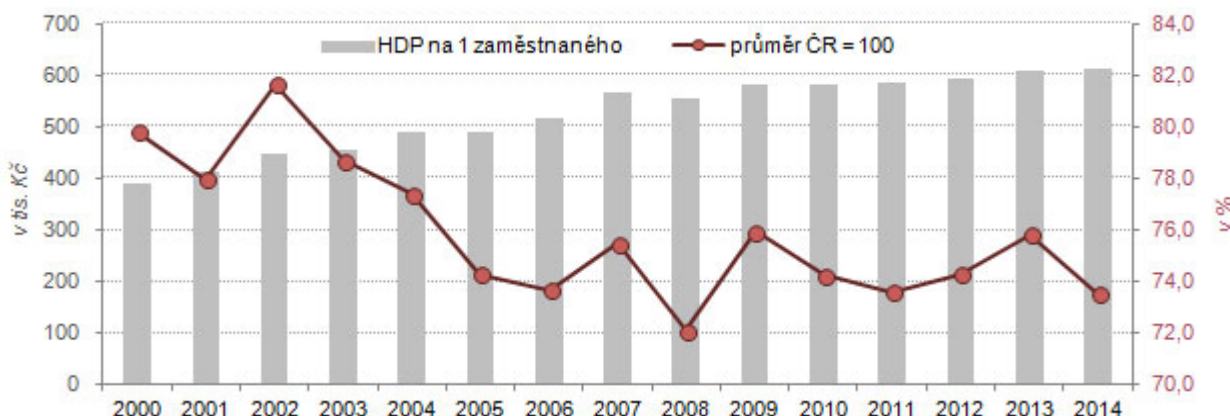

Zdroj: ČSÚ

Hodnota HDP na 1 obyvatele je dlouhodobě nejnižší mezi kraji ČR.

Velmi podobný byl i vývoj hrubého domácího produktu v běžných cenách na jednoho obyvatele. Jeho hodnota činila v roce 2014 v Karlovarském kraji celkem 276 941 Kč, což představuje meziroční nárůst o 2,2 %. Hrubý domácí produkt na jednoho obyvatele se zvýšil ve všech regionech ČR, v našem kraji bylo toto zvýšení nejnižší ze všech krajů a na průměr ČR nedosahovalo o 2,1 procentního bodu. Dlouhodobě platí, že hodnota HDP na jednoho obyvatele v Karlovarském kraji je nejnižší mezi kraji ČR.

Graf 25 Regionální HDP na jednoho zaměstnaného v Karlovarském kraji (v běžných cenách)

Zdroj: ČSÚ

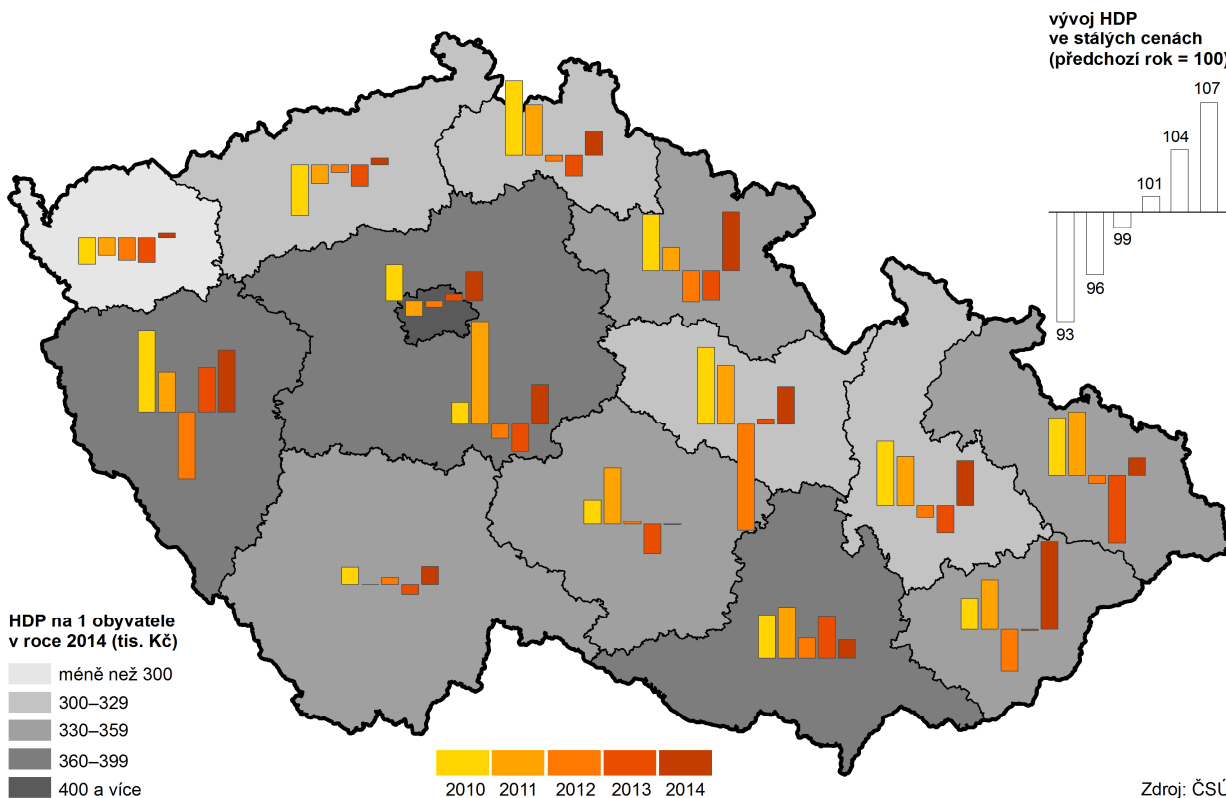
Produktivita práce doznala mírný meziroční nárůst.

Produktivita práce, vyjádřená přepočtem regionálního HDP v běžných cenách na jednoho zaměstnaného, dosáhla v Karlovarském kraji v roce 2014 hodnoty 613,1 tis. Kč, což je o 4,6 tis. Kč (o 0,8 %) více než v předcházejícím roce.

Produktivita práce se zvýšila ve všech regionech ČR, Karlovarský kraj patřil k těm s nejnižším meziročním nárůstem společně s Krajem Vysočina, s Ústeckým, Olomouckým a Libereckým krajem. Celorepublikového průměru přitom nedosáhla produktivita práce v našem kraji o 3,2 procentního bodu. Zvýšení produktivity práce v Karlovarském kraji je dáno tím, že zaměstnanost rostla v roce 2014 pomaleji (o 1,5 tis. osob, tj. o 1,1 %) než regionální hrubý domácí produkt.

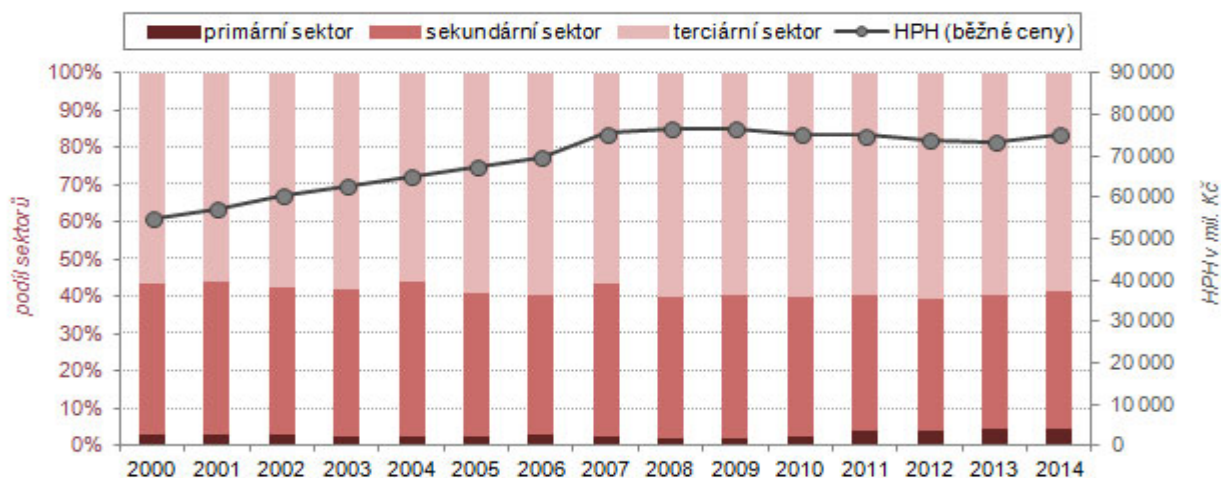
Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2010 až 2014

Hrubá přidaná hodnota po několika letech poklesu vykázala meziroční nárůst.

Hodnota hrubé přidané hodnoty (HPH) v Karlovarském kraji vykazovala od roku 1995 dlouhodobý rostoucí trend, od roku 2010 několik let za sebou zaznamenala meziroční pokles a až v roce 2014 poprvé opět vzrostla oproti předcházejícímu roku, a to o 2,8 % (na 75 145 mil. Kč). V celorepublikovém srovnání se v tomto roce HPH zvýšila ve všech regionech ČR, v našem kraji byl tento nárůst nejnižší a na republikový průměr nedosahoval o 2,7 procentního bodu.

Graf 26 Hrubá přidaná hodnota v Karlovarském kraji (běžné ceny)

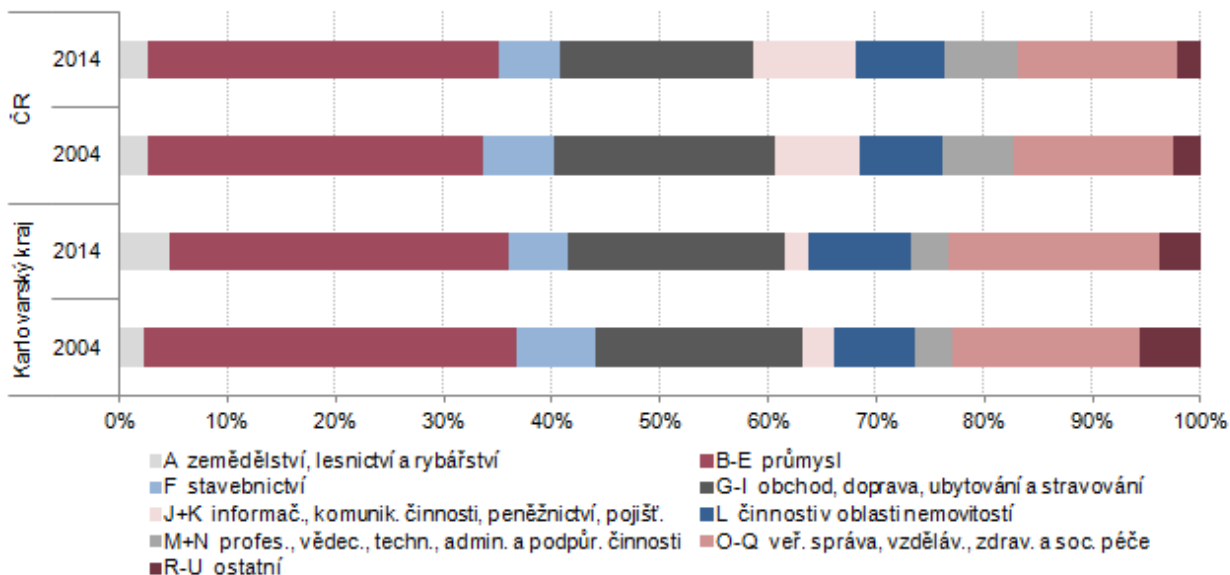

Zdroj: ČSÚ

Podíl primárního sektoru na tvorbě HPH stoupá.

Zastoupení primárního sektoru na tvorbě HPH mělo v kraji dlouhodobě klesající tendenci až do roku 2008, kdy dosáhlo svého dosavadního minima, v následujících letech vykazoval podíl primárního sektoru pravidelně každoroční nárůst. V roce 2014 byl primární sektor na tvorbě HPH zastoupen 4,6 %, což je o 0,3 procentního bodu více než v předcházejícím roce a ve srovnání v rokem 2008 činí tento rozdíl dokonce 2,8 procentního bodu.

Graf 27 Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty v Karlovarském kraji a v ČR

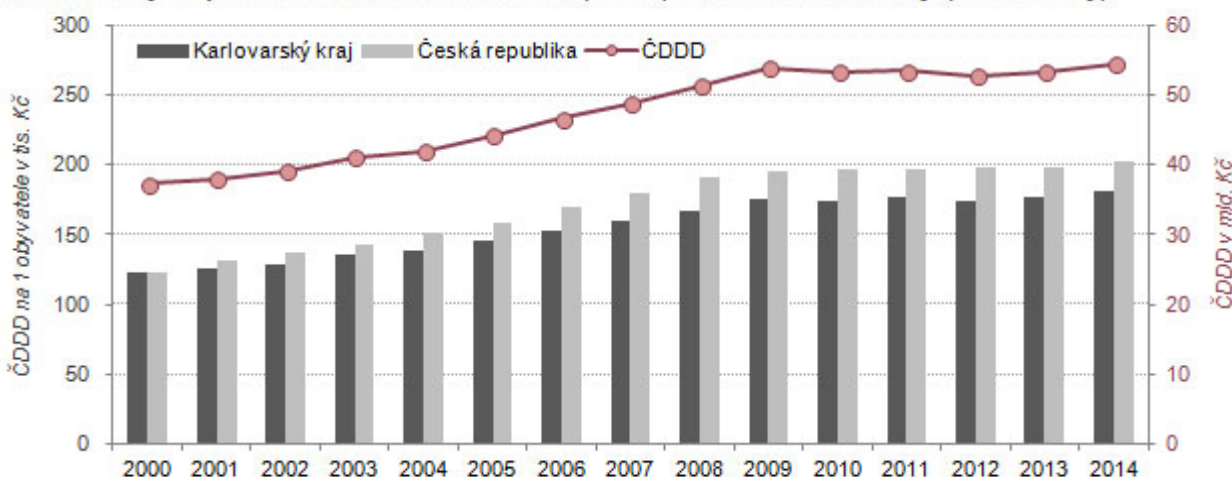

Zdroj: ČSÚ

Nejvyšší podíl na tvorbě HPH má terciární sektor.

Podíl sekundárního sektoru (těžba a dobývání, průmysl, stavebnictví) se na tvorbě HPH v kraji v roce 2014 oproti minulému roku zvýšil o 0,9 procentního bodu na 36,8 % a byl o 1,2 procentního bodu nižší než republikový průměr. Nejvýznamněji rostla oblast zpracovatelského průmyslu (meziroční nárůst o 10,9 %). Nejvyšší podíl na tvorbě HPH vykazuje dlouhodobě terciární sektor (obchod, služby, doprava a skladování, ubytování, stravování, veřejná správa, informační a komunikační činnosti, vzdělávání atd.). V roce 2014 činil tento podíl 58,6 % a meziročně se snížil o 1,2 procentního bodu.

Graf 28 Čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD) v Karlovarském kraji (běžné ceny)

Zdroj: ČSÚ

Čistý disponibilní důchod domácností byl druhý nejnižší v rámci ČR.

Čistý disponibilní důchod domácností v Karlovarském kraji v roce 2014 dosáhl hodnoty 54,5 mld. Kč (v běžných cenách). V přepočtu na jednoho obyvatele to představuje částku 181,8 tis. Kč, což je o 21,1 tis. Kč méně než je republikový průměr a zároveň je to druhá nejnižší částka po Ústeckém kraji ze všech regionů

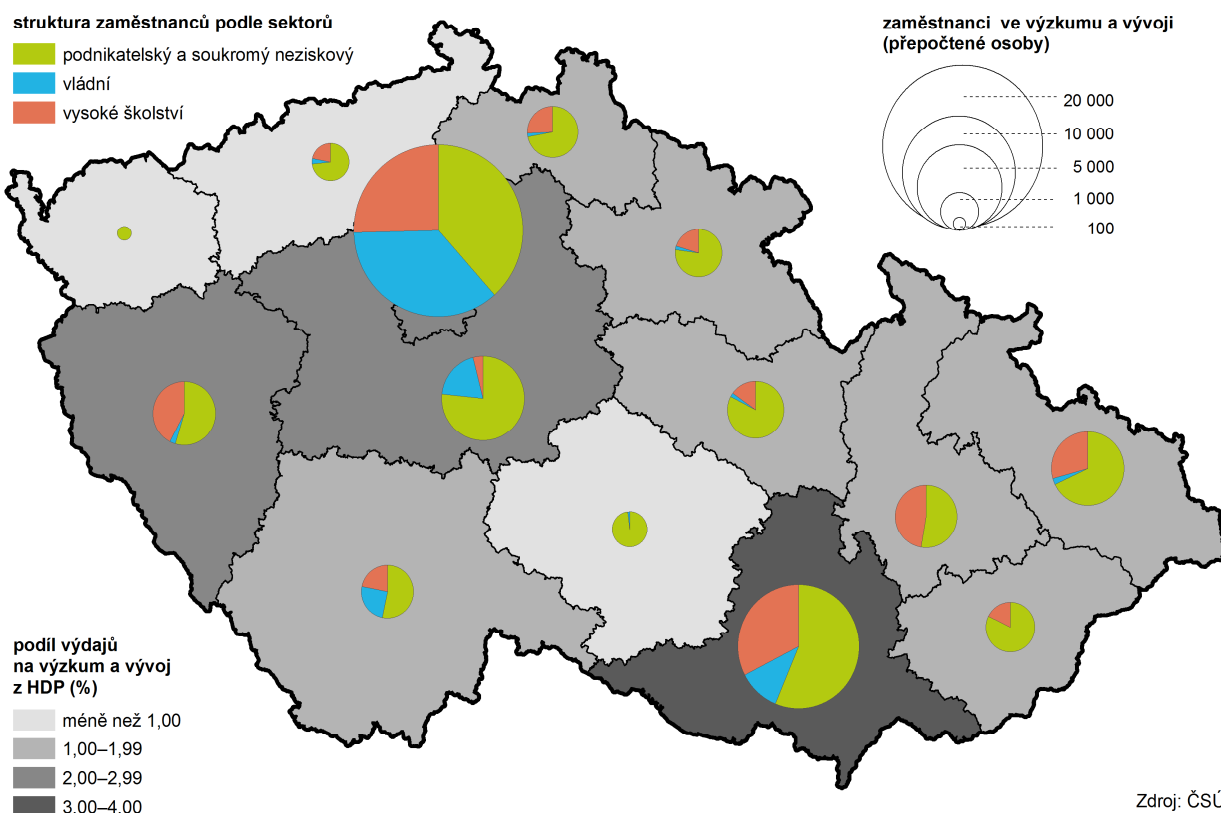

ČR. Při pohledu na dlouhodobý vývoj zjišťujeme, že přestože čistý disponibilní důchod domácností v kraji vykazuje rostoucí tendenci, jeho hodnota je pravidelně druhá nejnižší po Ústeckém kraji s výjimkou let 2008 a 2010, kdy byla nejnižší ze všech krajů ČR.

**Věda, výzkum:
Nárůst počtu
pracovníků ve vědě
a výzkumu.**

Poslední dostupná data z oblasti výzkumu a vývoje máme k dispozici za rok 2014, proto se při hodnocení vývoje zaměříme jen na tento rok. Počet zaměstnanců výzkumu a vývoje v průběhu let 2001–2010 v Karlovarském kraji kolísal. Od roku 2011 však počet těchto zaměstnanců vykazuje rostoucí tendenci. V roce 2014 jich bylo v kraji celkem 158 a jejich počet se navýšil o 25, tj. o 18,4 % oproti roku předcházejícímu. To představuje nejvyšší nárůst počtu zaměstnanců ve vědě a výzkumu ze všech regionů ČR a republikový průměr převyšuje o 14,4 procentního bodu. Z celkového počtu zaměstnanců výzkumu a vývoje tvořili 49,2 % výzkumní pracovníci, ve srovnání s rokem 2013 tak došlo k poklesu podílu výzkumných pracovníků o 3,5 procentního bodu. Pouze 15,0 % všech výzkumných pracovníků tvořily v roce 2014 ženy, počet vědeckých pracovníků v kraji doznal prudký meziroční pokles ze 47 žen v roce 2013 (tj. 66,2 % všech vědeckých pracovníků) na 12 žen v roce 2014.

Výzkum a vývoj v krajích v roce 2014

Výdaje na výzkum a vývoj rostly.

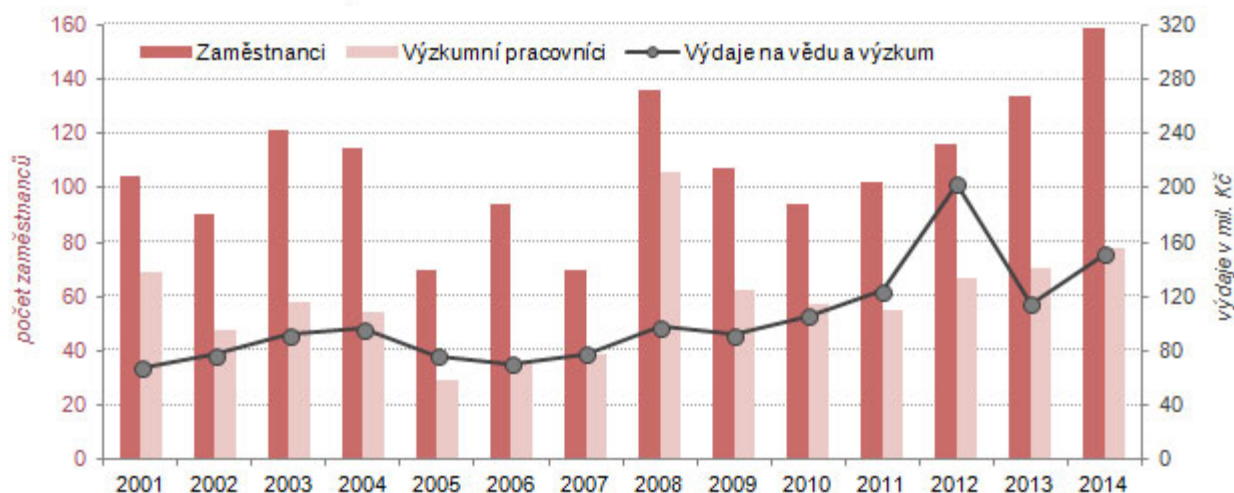
Výše výdajů do vědy a výzkumu je jedním z důležitých faktorů ovlivňujících rozvoj společnosti daného regionu. Pozitivním zjištěním je, že výdaje na vědu a výzkum v Karlovarském kraji vykazují z dlouhodobého hlediska stoupající tendenci, v roce 2014 činily celkem 151,2 mil. Kč a meziročně tak zaznamenaly nárůst o 31,8 %. V celorepublikovém srovnání to představuje druhý nejvyšší nárůst po Zlínském kraji a průměr ČR převyšuje o 22,5 procentního bodu. Zároveň však stále platí, že podíl výdajů na vědu a výzkum v Karlovarském kraji je nejnižší ze všech regionů ČR (pouze 0,2 %). Výdaje na vědu a výzkum ve srovnání s minulým rokem stouply téměř ve všech regionech ČR, s výjimkou Jihočeského kraje.

Věda a výzkum jsou financovány především podnikatelským sektorem.

Na financování výzkumu a vývoje Karlovarského kraje se dlouhodobě podílí především podnikatelský sektor. V roce 2014 poskytli podnikatelé celkem 142,1 mil. Kč, což je 94,0 % všech výdajů na výzkum a vývoj v kraji. Z veřejného rozpočtu byla poskytnuta částka 6,9 mil. Kč, což představuje 4,6 % celkových

výdajů. Určitá částka bývá poskytnuta také ze zahraničních zdrojů, v roce 2014 činila její výše 2,2 mil. Kč.

Graf 29 Zaměstnanci ve vědě a výzkumu (přepočtené osoby) a výdaje na vědu a výzkum (mil. Kč) v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Informační technologie: Více domácností vybavených osobním počítačem...

Ze statistik o využívání informačních a komunikačních technologií vyplývá, že tyto technologie se čím dál víc stávají nedílnou součástí našich životů. V Karlovarském kraji bylo v roce 2014 vybaveno osobním počítačem celkem 71,7 % všech domácností, ve srovnání s předcházejícím rokem to představuje nárůst o 5,7 procentního bodu. V období posledních deseti let stoupl počet domácností vybavených osobním počítačem dokonce o 45,3 procentního bodu. V mezikrajském srovnání zaujímá náš kraj 7. místo pomyslného žebříčku a hodnotu republikového průměru převyšuje o 0,5 procentního bodu.

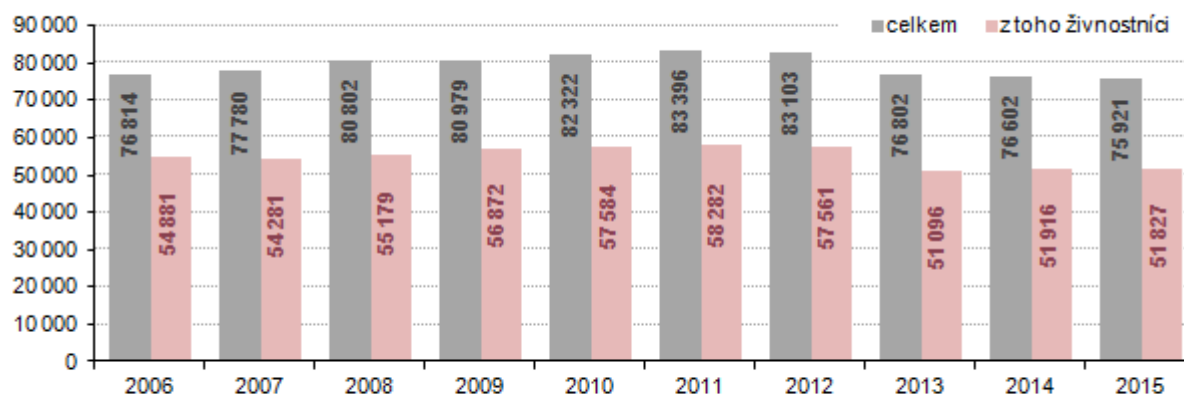
...a také s připojením na internet.

Stejně dynamicky narůstal také počet domácností vybavených připojením na internet, v roce 2014 bylo těchto domácností 70,5 %, vysokorychlostní internet přitom mělo připojeno 67,7 % domácností. Stejný rostoucí trend lze vysledovat ve všech regionech ČR.

Nákupy přes internet jsou čím dál oblíbenější.

Obyvatelé Karlovarského kraje ve věku 16 a více let stále více využívají možnosti nákupu zboží či služeb přes internet. Tímto způsobem v roce 2014 nakoupilo 43,6 % osob starších 16 let, což je druhý největší podíl ze všech regionů ČR (po Královéhradeckém kraji) a zároveň je o 5,0 procentních bodů vyšší než republikový průměr. Ve srovnání s rokem 2005 se zvýšil podíl nakupujících přes internet v Karlovarském kraji o 38,0 procentních bodů.

Graf 30 Počet ekonomických subjektů v Karlovarském kraji k 31. 12.¹⁾

¹⁾ vlivem zpřesnění dat podle Registru osob (ROS) nejsou údaje od roku 2013 plně srovnatelné s předchozími roky

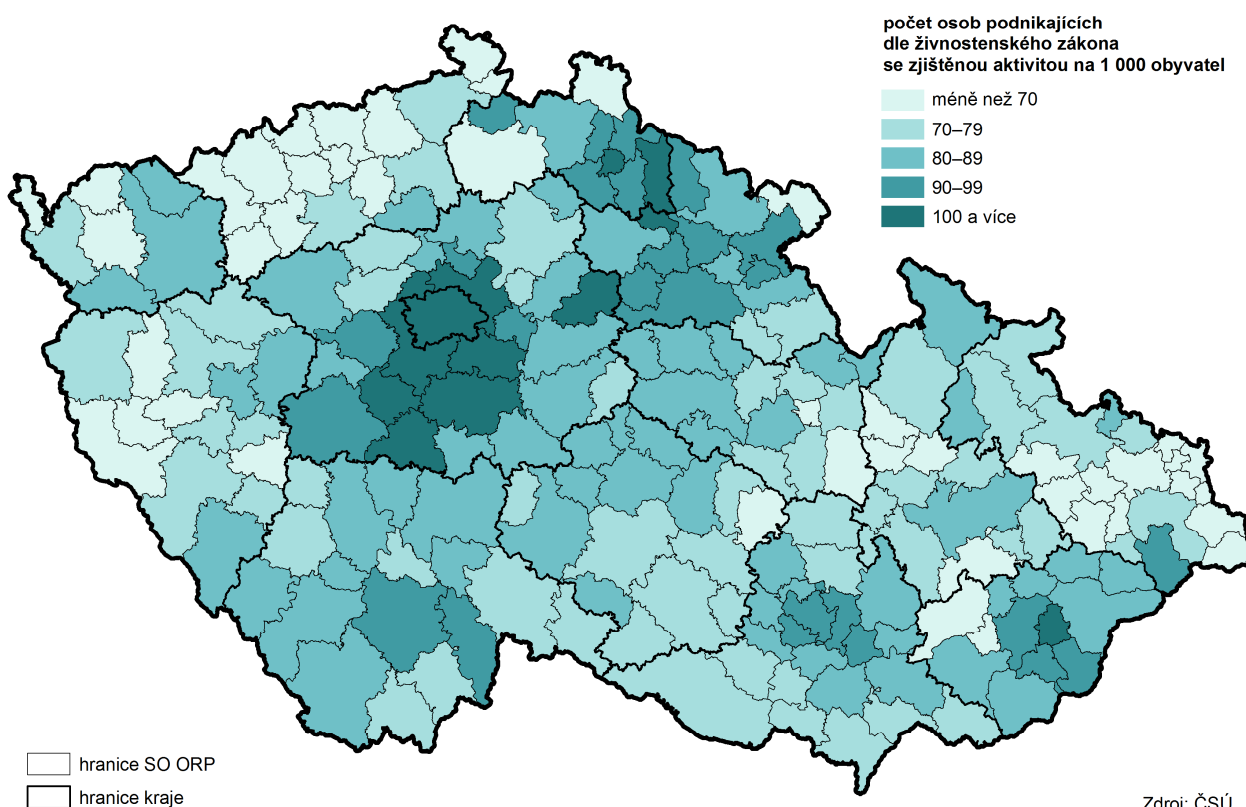
Zdroj: ČSÚ

Ekonomické subjekty:
Nejvyšší podíl ekonomických subjektů působících v oblasti ubytování, stravování a pohostinství v rámci ČR.

Ke konci roku 2015 mělo v Karlovarském kraji registrováno své sídlo 75 921 ekonomických subjektů, což představuje meziroční pokles, a to o 0,9 %. Je třeba mít na paměti, že vlivem zpřesnění dat podle Registru osob, ke kterému došlo v roce 2012, nejsou údaje od roku 2013 plně srovnatelné se staršími roky. Celkem 68,3 % z registrovaných ekonomických subjektů tvořily osoby podnikající dle živnostenského zákona. Většina ekonomických subjektů (91,5 %) neměla zaměstnance nebo o nich nebyl tento údaj znám. Podle převažující činnosti CZ-NACE zaujímají nejvyšší podíl v kraji ekonomické subjekty podnikající v oblasti velkoobchodu, maloobchodu, oprav a údržby motorových vozidel (21,7 %). Ekonomické subjekty působící v oblasti ubytování, stravování a pohostinství činí v Karlovarském kraji 8,4 % všech ekonomických subjektů, což představuje nejvyšší podíl ze všech krajů ČR a ve srovnání s republikovým průměrem je tento podíl vyšší o 3,2 procentního bodu.

Živnostníci ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2015

Průmysl:
Tržby průmyslových podniků mírně klesly.

V kraji mělo v roce 2015 své sídlo celkem 68 velkých průmyslových podniků³. Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (v běžných cenách) ve velkých podnicích Karlovarského kraje zaznamenaly v souvislosti s hospodářským poklesem v roce 2009 prudké snížení (o 16,0 %), v následujících letech tržby každoročně rostly s výjimkou roku 2012, kdy stagnovaly. Rok 2015 je rokem, kdy v našem kraji došlo poprvé po několika letech k mírnému poklesu tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy, a to o 1,5 % na 38,3 mld. Kč. Karlovarský kraj tak byl jedním ze čtyř regionů ČR (společně s Ústeckým krajem, Královéhradeckým krajem a Hlavním městem Prahou), kde tržby v průmyslu ve srovnání s předcházejícím rokem nerostly. Průměrná hodnota tohoto ukazatele za ČR doznala meziroční nárůst o 2,6 %. Na celorepublikových tržbách se průmysl našeho kraje podílel 1,1 %.

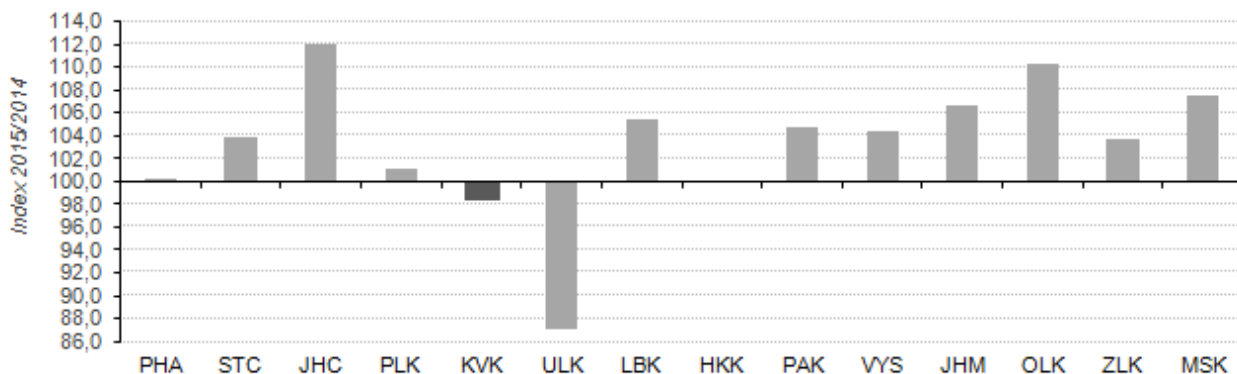
³ Podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji.

Počet zaměstnanců v průmyslu se v kraji snížil.

Za celý rok 2015 došlo v kraji k mírnému poklesu průměrného evidenčního počtu zaměstnanců ve velkých průmyslových podnicích se sídlem v kraji, a to o 1,5 % na 19 193 zaměstnanců. Karlovarský kraj a Hlavní město Praha tak byly jedinými dvěma regiony ČR, kde se meziročně počet zaměstnanců nezvyšoval. V České republice došlo ve stejném období k navýšení počtu zaměstnanců o 3,1 %. Průměrná hrubá měsíční mzda ve velkých průmyslových podnicích v kraji v posledním roce stoupla, a to o 3,8 % na 25 114 Kč.

Graf 31 Změna tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy⁷⁾ v krajích ČR

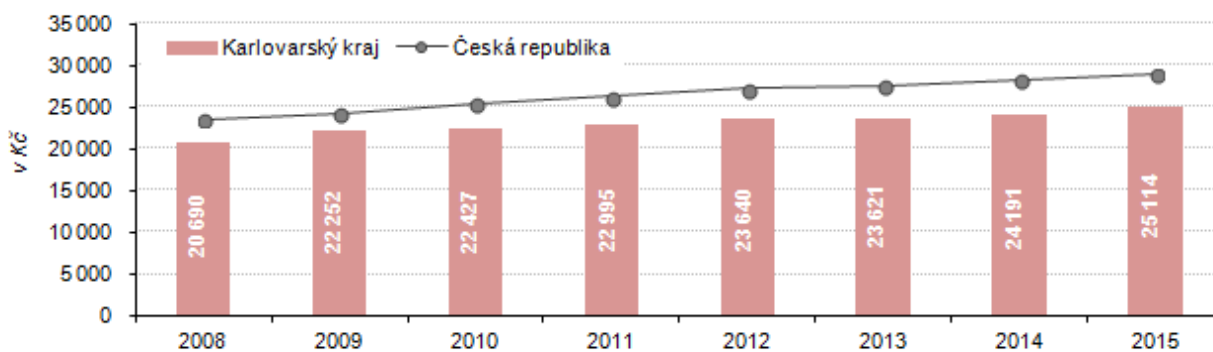
⁷⁾ v podnicích se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

Zdroj: ČSÚ

Dlouhodobě nejnižší produktivita práce mezi regiony ČR.

Produktivita práce, která je vyjádřena jako podíl tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy na zaměstnance, zůstala v našem kraji na stejné úrovni jako v předcházejícím roce a činila téměř 2 mil. Kč. Ačkoli produktivita práce v Karlovarském kraji vykazuje dlouhodobě mírný rostoucí trend, stále platí, že je nejnižší ze všech regionů ČR a v roce 2015 nedosahovala celorepublikového průměru o 2,2 mil. Kč. Tradičně nejvyšší produktivitu práce vykazují Středočeský, Ústecký a Pardubický kraj.

Graf 32 Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslových podnicích⁷⁾ v letech 2008–2015

⁷⁾ v podnicích se 100 a více zaměstnanci se sídlem v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Stavebnictví: Základní stavební výroba zaznamenala největší pokles v rámci ČR.

Karlovarský kraj byl (společně s Olomouckým a Libereckým krajem) jedním ze tří regionů ČR, kde základní stavební výroba⁴⁾ podniků sídlících v kraji vykazovala ve srovnání s minulým rokem snížení. V Karlovarském kraji byl tento pokles největší ze všech regionů, a to o 13,9 %. Ve většině krajů ČR naopak vykazovala základní stavební výroba meziroční nárůst a průměrně se v ČR meziročně zvýšila o 12,9 %.

Snížení objemu základní stavební výroby v kraji bylo způsobeno výrazným poklesem pozemního stavitelství (o 18,3 %) a současně i poklesem inženýrského stavitelství (o 6,2 %). Základní stavební výroba v inženýrském stavitelství v celé ČR zaznamenala meziroční nárůst, a to o 20,3 %. Karlovarský kraj byl jediným

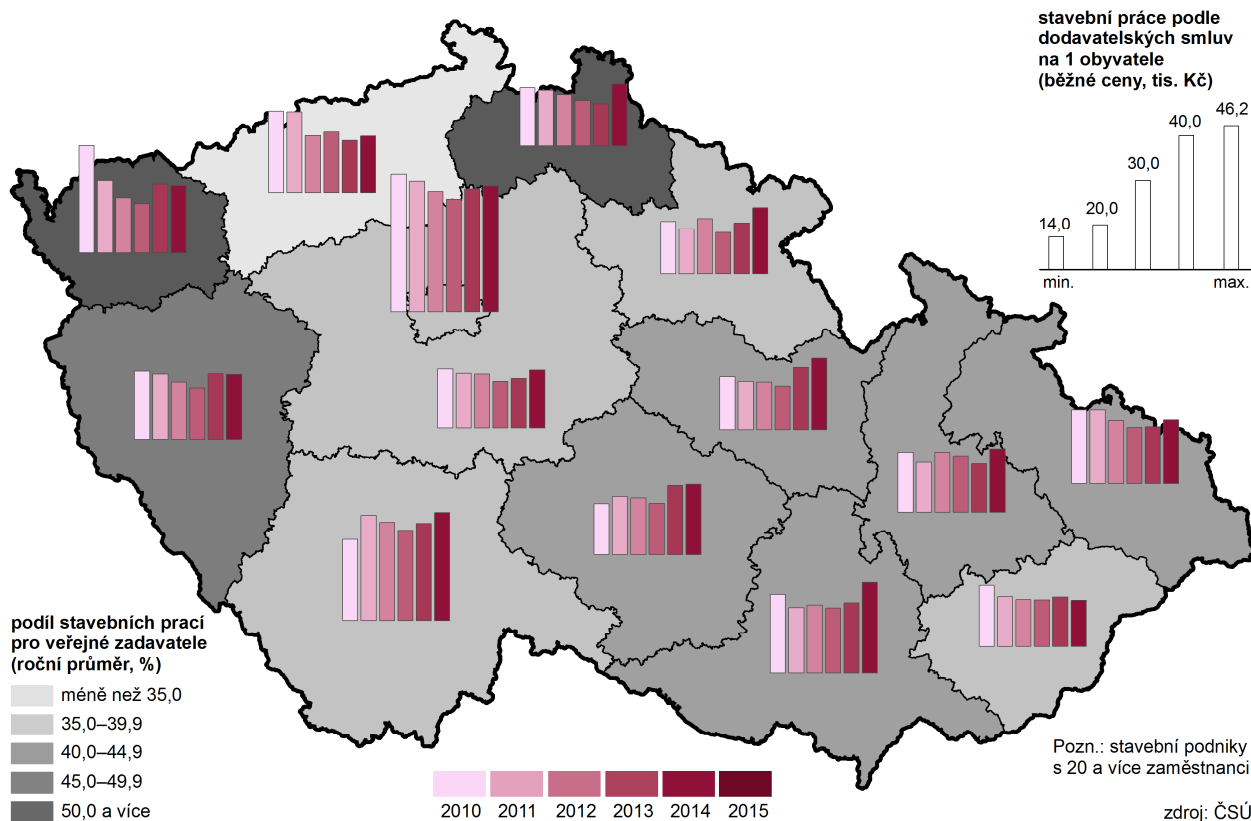
⁴⁾ Subjekty se sídlem v kraji s 50 a více zaměstnanci.

z regionů ČR, kde objem stavební výroby v inženýrském stavebnictví ve srovnání s minulým rokem klesal. Pozemní stavitelství v rámci celé ČR stagnovalo.

Pokles základní stavební výroby v kraji byl doprovázen i poklesem průměrného počtu zaměstnanců, a to o 8,8 %. V důsledku toho meziročně stoupala průměrná hrubá měsíční mzda, která v roce 2015 činila 22 417 Kč, tzn. nárůst o 4,6 %.

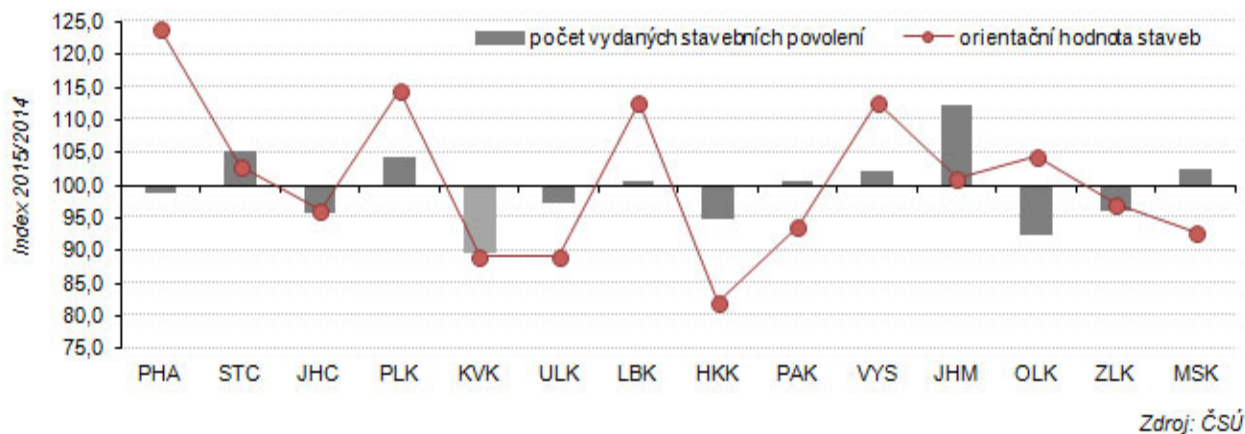
Stavební práce podle místa stavby v krajích v letech 2010 až 2015

Počet stavebních povolení se v kraji nadále snižuje...

Stavební úřady vydaly v roce 2015 na území Karlovarského kraje celkem 2 243 stavebních povolení, což představuje meziroční pokles o 10,2 %, tento počet byl nejnižší od roku 1994. Pokračuje tak dlouhodobý sestupný trend, patrný od roku 2005. Největší pokles můžeme sledovat v letech 2006, 2007 a 2012, kdy ve všech čtvrtletích roku poklesl počet stavebních povolení oproti stejnému čtvrtletí minulého roku.

Graf 33 Změna počtu vydaných stavebních povolení a orientační hodnoty staveb podle krajů ČR

...a to vlivem prudkého meziročního poklesu v okrese Cheb.

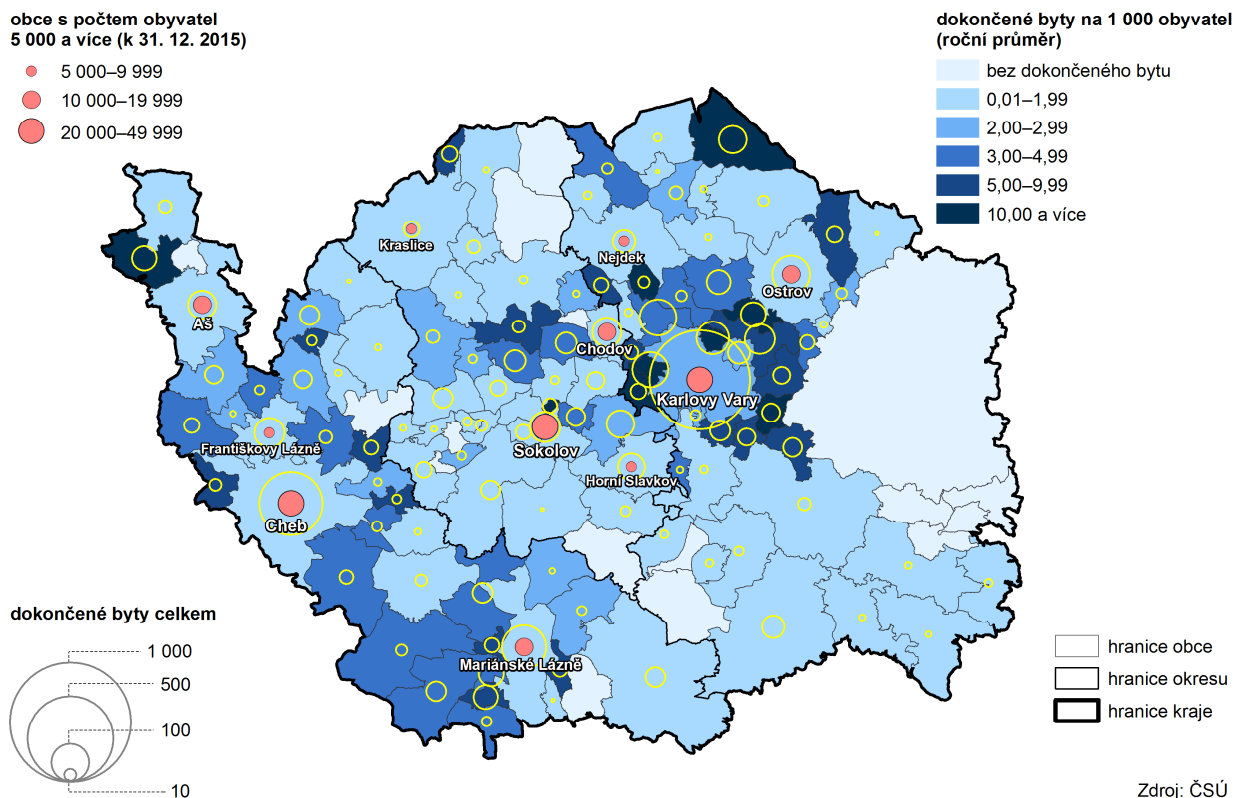
V roce 2015 se v kraji meziročně snížil počet stavebních povolení téměř na všechny typy staveb s výjimkou změn dokončených bytových staveb, nejvyšší propad přitom zaznamenaly stavby na ochranu životního prostředí (o 29,3 % méně než před rokem). Při pohledu na meziokresní srovnání zjišťujeme, že pokles stavební aktivity v kraji je dán prudkým meziročním snížením stavebních povolení v okrese Cheb, kde bylo vydáno o 25,3 % stavebních povolení méně než v předcházejícím roce. I přes toto snížení zůstává okres Cheb okresem s nejvyšším počtem vydaných stavebních povolení v kraji (959, tj. 42,8 % všech stavebních povolení), nejvíce jsou zde zastoupeny stavby na ochranu životního prostředí.

V mezikrajském srovnání byl náš kraj jedním ze sedmi regionů, kde došlo k meziročnímu poklesu vydaných stavebních povolení. Průměrně za celou ČR se počet vydaných stavebních povolení oproti minulému roku mírně zvýšil, a to o 1,4 %. Karlovarský kraj je krajem s nejnižším podílem bytových staveb (27,9 %), oproti průměru ČR je nižší o 8,4 procentních bodů.

Průměrná hodnota na jedno stavební povolení se mírně snížila.

Současně s poklesem stavební aktivity došlo v Karlovarském kraji také ke snížení celkové orientační hodnoty staveb, na něž byla stavební povolení vydána. Průměrná orientační hodnota na jedno stavební povolení vydané v kraji v roce 2015 dosáhla 2 751 tis. Kč, ve srovnání s minulým rokem se tak hodnota plánované stavby mírně snížila, a to o 17 tis. Kč. Průměr ČR převyšuje plánovaná hodnota jedné stavby v našem kraji o 56 tis. Kč a mezi kraji je to čtvrtá nejvyšší hodnota po Hlavním městě Praze, Olomouckém a Moravskoslezském kraji.

Bytová výstavba v obcích Karlovarského kraje v letech 2010 až 2015

Zdroj: ČSÚ

Bytová výstavba: Počet zahájených bytů byl na svém dvacetiletém minimu.

V Karlovarském kraji byla v roce 2015 zahájena stavba 492 bytů, což je nejnižší počet za posledních dvacet let. V celorepublikovém srovnání se náš kraj zařadil mezi pět krajů, kde došlo k meziročnímu snížení počtu zahájených bytů oproti předcházejícímu roku, pokles zde byl přitom nejvyšší ze všech regionů ČR (o 22,9 %). V celé ČR byl počet zahájených bytů v roce 2015 o 8,3 % vyšší než před rokem.

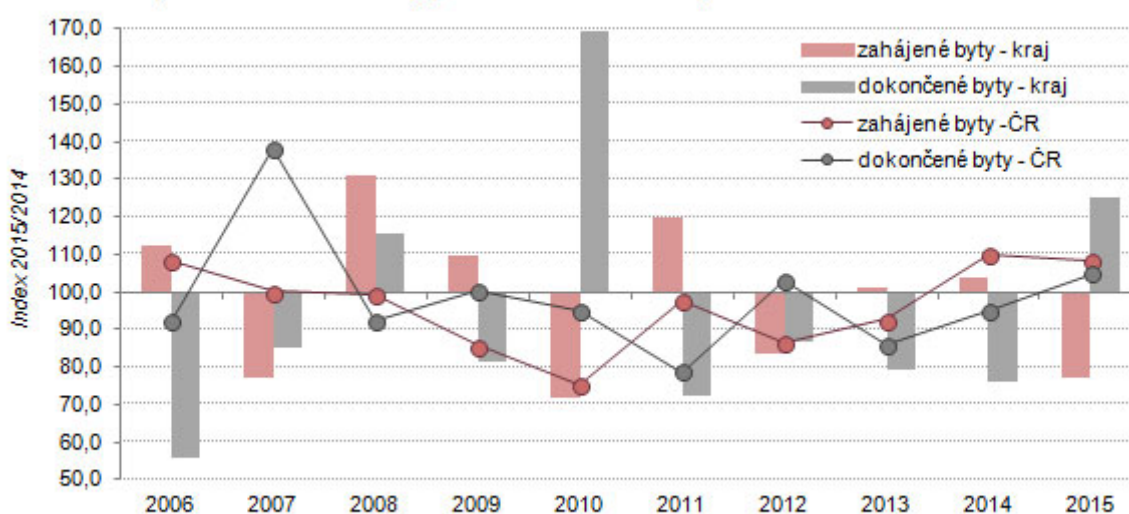
Ze zahájených bytů v kraji připadala více než polovina na byty v rodinných domech (51,6 % na byty v nových rodinných domech a 3,0 % v nástavbách, přístavbách a vestavbách k nim). Hlavním důvodem meziročního poklesu byl nižší počet zahájených bytů v bytových domech, jejichž počet se v roce 2015 ve srovnání s minulým rokem snížil o 84,9 %. Snížoval se také počet zahájených bytů v nebytových prostorách a v rodinných domech.

Ukazatel počtu zahájených bytů na 1 000 obyvatel dosáhl v kraji v roce 2015 hodnoty 1,65, což je v celorepublikovém srovnání čtvrtá nejnižší hodnota po Ústeckém, Královéhradeckém a Libereckém kraji a oproti průměru ČR je nižší o 0,85 bytu.

Nejvíce poklesla výstavba nových bytů v okrese Karlovy Vary.

V rámci Karlovarského kraje doznal počet zahájených bytů oproti minulému roku pokles ve všech okresech, nejvíce se propadla stavba nových bytů v okrese Karlovy Vary, a to o 41,6 %. Ukazatel počtu zahájených bytů na 1 000 obyvatel byl nejnižší v okrese Sokolov (0,99 bytu), nejvyšší naopak v okrese Cheb (2,49 bytu).

Graf 34 Zahájené a dokončené byty v Karlovarském kraji a v ČR

Zdroj: ČSÚ

Dokončených bytů bylo více.

V kraji bylo v minulém roce dokončeno celkem 408 bytů, což je o 25,2 % více než v roce 2014. Nárůst byl zaznamenán téměř v celém období roku 2015 s výjimkou 3. čtvrtletí. K meziročnímu nárůstu bytové výstavby přispěl zejména vyšší počet dokončených bytů v bytových domech (navýšení ze 4 bytů v roce 2014 na 98 bytů v roce 2015), ve stavebně upravených nebytových prostorách a v nástavbách, přístavbách a vestavbách k rodinným domům. V celorepublikovém srovnání byl Karlovarský kraj jedním z devíti regionů, které vykazovaly růst počtu dokončených bytů ve srovnání s minulým rokem. Nárůst v našem kraji byl nejvyšší v celé ČR, proti republikovému průměru byl o 20,4 procentního bodu vyšší. Mezi okresy Karlovarského kraje bylo v roce 2015 nejvíce bytů dokončeno v okrese Karlovy Vary, na meziročním nárůstu dokončených bytů se nejvýrazněji podílel okres Cheb, kde bylo dokončeno o 70,2 % bytů více než v předcházejícím roce.

Nízká intenzita bytové výstavby.

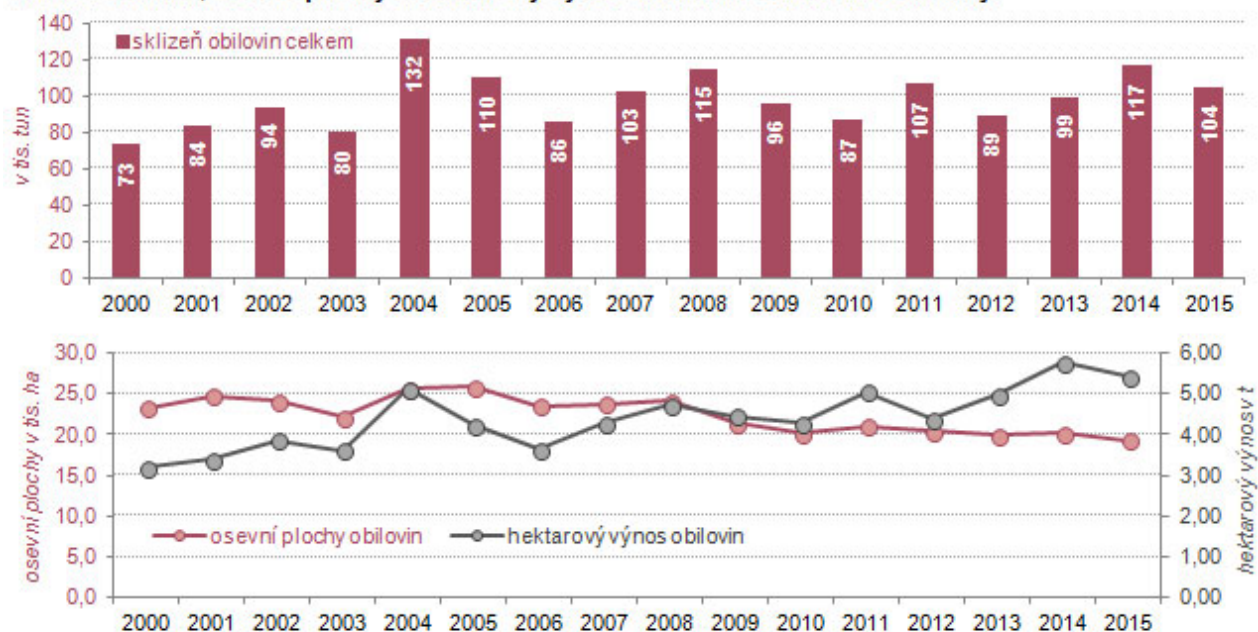
Intenzitou bytové výstavby, tj. počtem dokončených bytů na 1 000 obyvatel, se Karlovarský kraj v celorepublikovém srovnání zařadil na 13. místo (1,37) před Ústeckým krajem. V celé ČR dosáhla intenzita bytové výstavby hodnoty 2,38, vyšší intenzitu vykazovaly pouze tři kraje – Hlavní město Praha (4,13), Středočeský kraj (3,69) a Jihomoravský kraj (2,84). Intenzita bytové výstavby v Karlovarském kraji se pohybuje dlouhodobě pod úrovní republikového průměru.

Zemědělství: Zemědělská produkce dlouhodobě narůstá.

Zemědělská produkce v Karlovarském kraji vykazuje dlouhodobě rostoucí tendenci. V roce 2014 dosáhla hodnoty 2 121 mil. Kč, což představuje meziroční nárůst o 19,7 %. Na celkové zemědělské produkci ČR se náš kraj přitom podílí pouze 1,6 %. Rostlinná produkce činila více než polovinu celkové zemědělské produkce, živočišná produkce se podílela zhruba 40 %. V posledním roce se

přítom podíl živočišné produkce zvyšoval na úkor produkce rostlinné. V přepočtu na 1 hektar obhospodařované půdy je celková zemědělská produkce kraje dlouhodobě nejnižší ze všech regionů ČR, v roce 2014 činila její hodnota 21,9 tis. Kč.

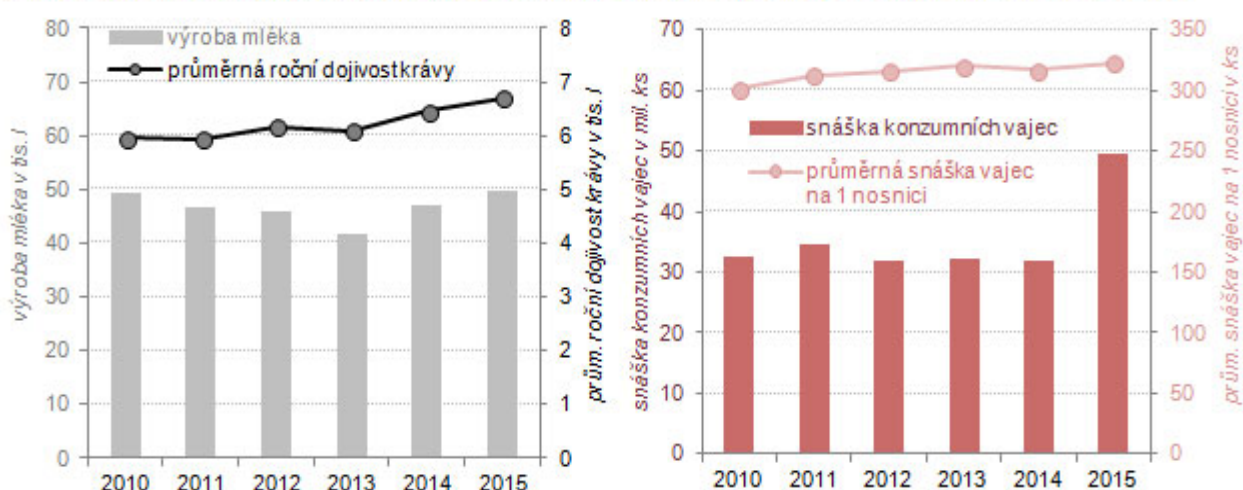
Graf 35 Sklizeň, osevň plochy a hektarový výnos obilovin v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

V roce 2015 bylo v Karlovarském kraji obhospodařováno 95 439 ha zemědělské půdy, v posledních třech letech se plocha obhospodařované půdy snižuje, ve srovnání s rokem 2013 činil tento pokles 3,8 %. Více než třetinu obhospodařované půdy v kraji tvoří orná půda. Meziročně se v kraji snížily osevň plochy obilovin a také brambor, naopak zvýšení zaznamenaly osevň plochy luskovin, pícnin a řepky.

Graf 36 Výroba mléka, průměrná dojivost krávy, snáška vajec a průměrná snáška na 1 nosnici

Zdroj: ČSÚ

Výnosy zemědělských plodin meziročně klesaly s výjimkou luskovin.

V kraji se v roce 2015 sklídilo 104,4 tis. tun obilovin na celkové osevň ploše 19,3 tis. ha. Hektarové výnosy obilovin v kraji zaznamenaly oproti roku předcházejícímu pokles o 6,2 %. Průměrný hektarový výnos obilovin tak dosáhl 5,42 t/ha. Klesaly také výnosy brambor, kterých se sklídilo téměř o 40,0 % méně než před rokem, a to na osevň ploše o 13,2 % nižší. Meziroční snížení výnosů zaznamenaly i další zemědělské plodiny (řepka, kukuřice, pícniny, trvalé travní

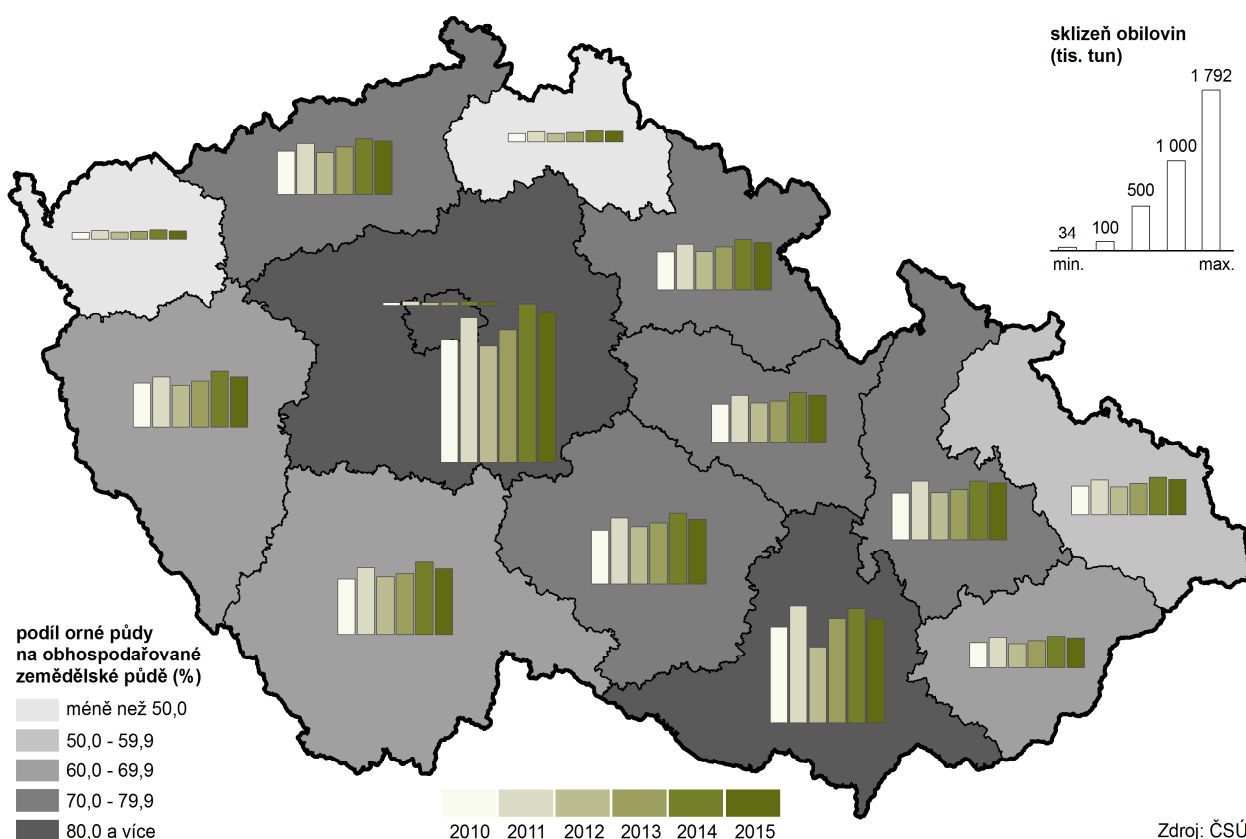

porosty). Naopak výnosy luskovin vykázaly meziroční nárůst o 36,4 %, a to na osevní ploše o 49,4 % větší než v roce 2014.

**Snížený počet prasat,
vysoký počet koz.**

Ze soupisů hospodářských zvířat, které jsou prováděny každoročně k 1. 4. vyplývá, že zemědělci v kraji v několika posledních letech výrazně omezili chov prasat. Ve srovnání s předcházejícím rokem došlo k poklesu počtu prasat o 16,1 %, v posledních deseti letech činí tento pokles dokonce 68,1 %. Naopak v tomto období došlo k rozšíření chovu ovcí, drůbeže, koňů a koz. Za zmínku stojí především prudký nárůst počtu chovaných koz, kdy od roku 1996 se jejich počet zvýšil více než čtyřnásobně. Skutečnost, že v několika posledních letech počet chovaných koz v kraji spíše stagnuje, svědčí o tom, že se jejich počet již stabilizoval. Oproti minulému roku vykázal v kraji mírný nárůst počet chované drůbeže (o 4,2 %), počty chovaných ovcí i koňů stagnovaly.

Sklizení obilovin v krajích v letech 2010 až 2015

Zemědělská produkce stoupala.

Produkce živočišné výroby stoupala u masa i u mléka. Na jatkách v Karlovarském kraji bylo v roce 2015 vyrobeno 758 tun masa v jatečné hmotnosti, to představuje 0,3 % celkové produkce ČR. Ve srovnání s předcházejícím rokem to znamená nárůst o 5,6 %. Rozhodující objem masa připadá v kraji tradičně na hovězí maso (675 tun, tj. 89,1 % z celkové produkce). Produkce mléka v kraji v posledních dvou letech stoupala, což je ovlivněno zejména tím, že se zvyšoval počet chovaných krav a současně rostla i dojivost. V roce 2015 vykázala produkce mléka meziroční nárůst o 5,4 %. Zvyšovala se také produkce vajec (o 55,4 %) i průměrná snáška na jednu nosnici, která vzrostla z 316,6 vajec v roce 2014 na 323 vajec v roce 2015.

**Lesnictví:
Zalesněnost v kraji je druhá nejvyšší v ČR.**

Z celkové výměry kraje tvořily v roce 2015 lesní pozemky 43,5 %, tento podíl se v posledních letech prakticky neměnil. V celorepublikovém srovnání se Karlovarský kraj umístil na 2. místě, pouze v Libereckém kraji byla zalesněnost o něco vyšší (44,6 %). V roce 2015 bylo v Karlovarském kraji zalesněno 822 ha ploch, to je téměř o pětinu méně než v roce předcházejícím.

Doprava:
***Byl otevřen úsek
dálnice z Karlových
Varů do Chebu.***

Silniční síť v našem kraji tvořilo v roce 2015 celkem 2 049 km silnic a dálnic, z toho silnice I., II. a III. třídy činily 2 011 km a nově otevřená dálnice z Karlových Varů do Chebu je dlouhá 37 km. Dvě třetiny silniční sítě Karlovarského kraje tvoří silnice III. třídy, silnice I. třídy se podílejí 9,1 % a dálnice 1,9 %. V kraji bylo zaregistrováno více než 141 tisíc osobních automobilů, což představuje meziroční nárůst o 6,2 %. Zvyšovaly se i počty většiny ostatních typů motorových vozidel s výjimkou silničních tahačů, u kterých došlo k meziročnímu poklesu o 12,3 %.

**Méně cestujících
veřejnou dopravou
s výjimkou MHD.**

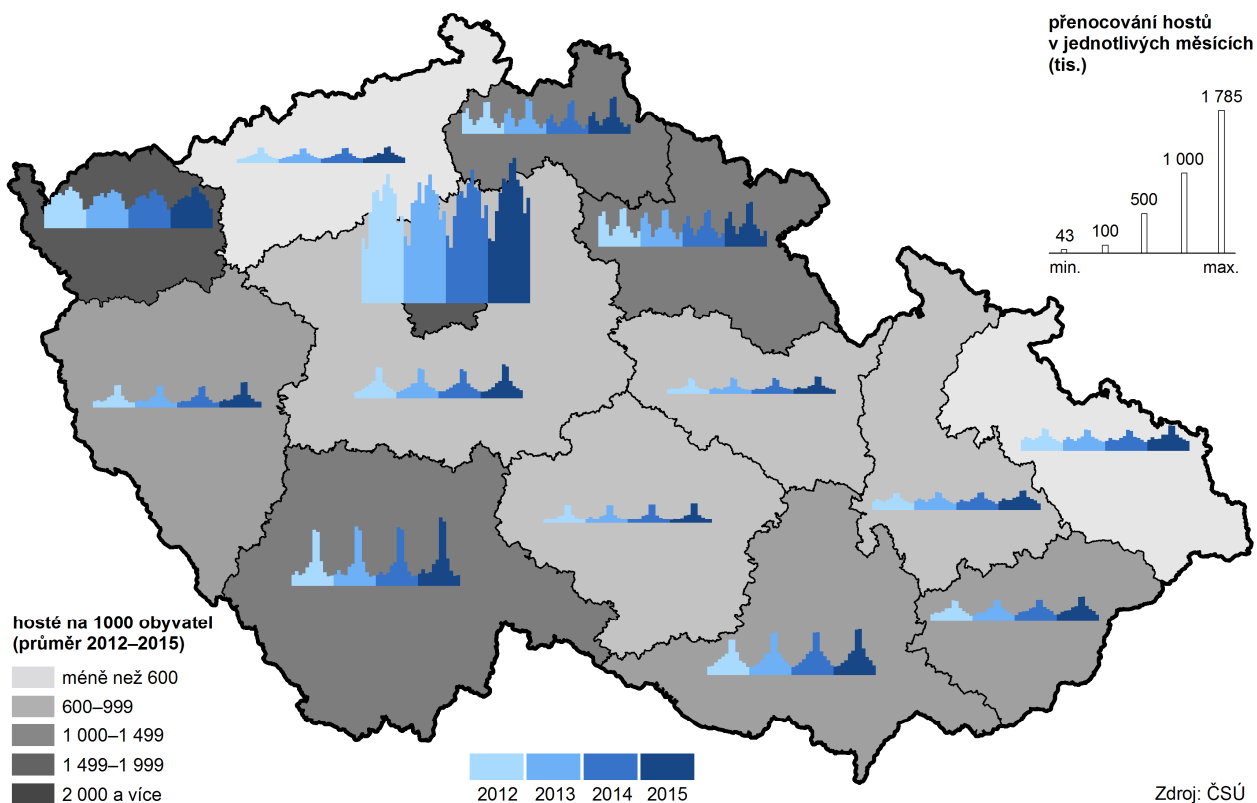
Veřejnou autobusovou dopravou se v roce 2015 v kraji přepravilo 6 421 osob, to je o 1,6 % méně než v předcházejícím roce. Na železničních tratích v délce 493 km se přepravilo 2 878 tisíc cestujících (o 0,2 % méně než před rokem).

Počty cestujících městskou hromadnou dopravou (MHD) naopak zaznamenaly výrazný meziroční nárůst z 15,92 mil. cestujících v roce 2014 na 19,0 mil. v roce 2015.

Cestovní ruch:
***Více hostů domácích
i z ciziny než před
rokem.***

Karlovarský kraj je regionem s čilým cestovním ruchem. Když přepočítáme počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních na 1 000 obyvatel středního stavu, zaujímá náš kraj (s hodnotou tohoto ukazatele 2 850 hostů) druhé místo pomyslného žebříčku po Hlavním městě Praze. V roce 2015 zaznamenal počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v kraji po dvou letech poklesu opět meziroční nárůst, a to o 9,6 % téměř na 851 tisíc hostů. Rostl přitom zejména počet hostů domácích (o 22,1 %), ale i z ciziny (o 3,2 %). K meziročnímu nárůstu počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních došlo ve všech regionech ČR bez výjimky a průměrně se v celé ČR jejich počet zvýšil o 10,3 %.

Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v letech 2012 až 2015

Zdroj: ČSÚ

***Největší počet
zahraničních hostů je
z Německa.***

Zahraniční návštěvníci činili téměř dvě třetiny všech hostů (více než půl milionu) Karlovarského kraje. Nejčastějšími hosty byli tradičně turisté z Německa (271 tisíc, tj. více než polovina všech zahraničních hostů), významný byl také počet návštěvníků z Ruska, Tchajwanu, Číny a Slovenska. Zajímavým zjištěním je prudký meziroční nárůst návštěvníků z Číny, a to o 60 % z 11 tisíc v roce 2014 na 18 tisíc v roce 2015. Naopak počet hostů z Ruska již druhý rok za sebou klesá a ve srovnání s předcházejícím rokem se jejich počet snížil o třetinu.

Graf 37 Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v Karlovarském kraji

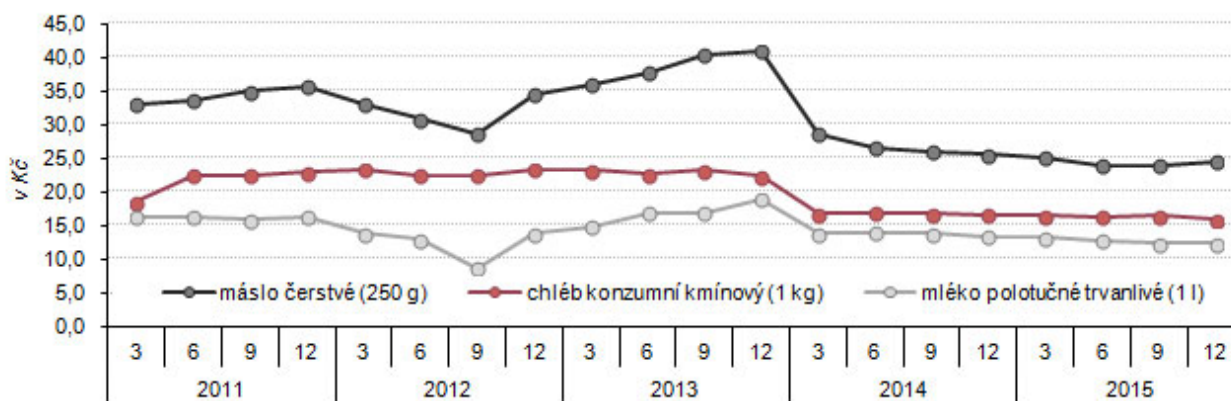

Zdroj: ČSÚ

Nejdelší doba pobytu návštěvníků Karlovarského kraje.

Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních se v Karlovarském kraji zdrželi v průměru 6,4 dne, je tak dlouhodobě krajem s nejdelší dobou pobytu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních ze všech krajů ČR. Průměrná doba pobytu v celé České republice činila 3,7 dne. V roce 2015 došlo k nárůstu počtu hromadných ubytovacích zařízení v kraji, a to o 7,3 % na 471.

Graf 38 Průměrné spotřebitelské ceny másla, chleba a mléka v Karlovarském kraji (v Kč)

Zdroj: ČSÚ

Ceny:

Od prosince 2014 do prosince 2015 vzrostly spotřebitelské ceny v České republice o 0,1 %.

Vývoj cenové hladiny vyjádřený indexem spotřebitelských cen není v regionálním členění v České republice publikován⁵. Přesto je zde účelné, pro dokreslení základních tendencí ekonomického vývoje Karlovarského kraje, uvést alespoň údaje České republiky jako celku. Meziroční míra inflace dosahovala v prosinci roku 2015 hodnoty 0,1 %, průměrná roční míra inflace dosáhla v roce 2015 hodnoty 0,3 %. V grafu 38 lze vysledovat vývoj některých vybraných komodit ze spotřebního koše v několika posledních letech.

Podrobnější údaje k ekonomickému vývoji Karlovarského kraje v roce 2015:

[Statistický bulletin Karlovarského kraje](#)

[Statistická ročenka Karlovarského kraje](#)

[Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin – 2015](#)

[Časové řady – cestovní ruch](#)

⁵ V regionálním členění jsou vydávány pouze průměrné ceny vybraných výrobků a služeb (viz Statistický bulletin Karlovarského kraje).

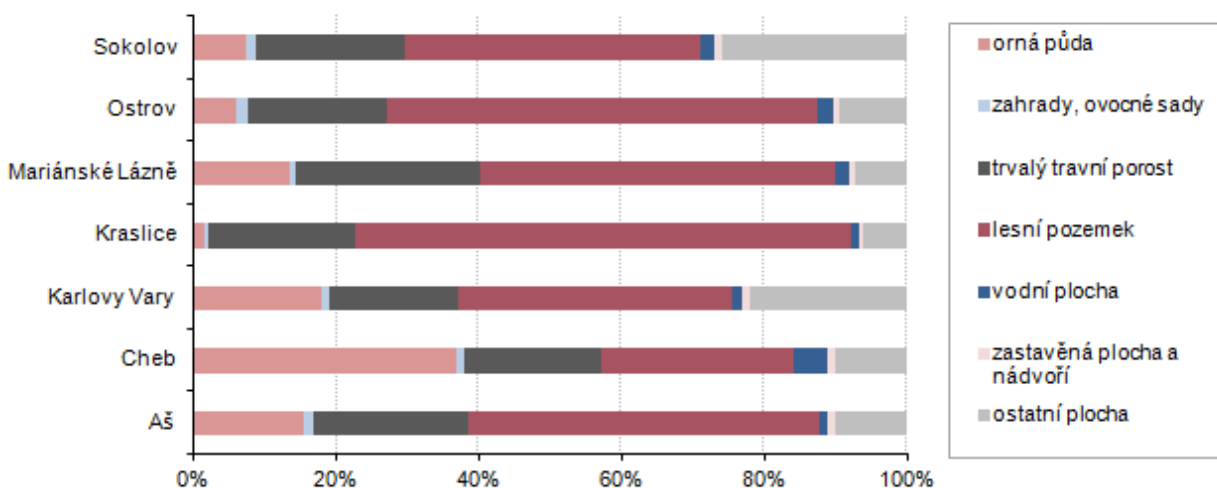
4. Životní prostředí

Půdní fond:

Orná půda dlouhodobě ubývá...

Z celkové výměry kraje tvoří téměř dvě třetiny nezemědělská půda, tzn. lesní pozemky, zastavěné plochy a nádvoří, vodní plochy a ostatní plochy. Zemědělská půda je tvořena ornou půdou, trvalými travními porosty, ovocnými sady, zahradami. Podíl orné půdy na celkové výměře kraje vykazuje dlouhodobě mírný klesající trend, v roce 2015 činil 16,2 %, což je o 5,2 procentního bodu méně než v roce 1994. V meziokresním srovnání je nejvyšší podíl orné půdy v okrese Cheb (24,9 %), naopak nejnižší v okrese Sokolov (5,5 %), což je dáno rozsáhlou těžební činností na Sokolovsku.

Graf 39 Struktura půdy podle správních obvodů ORP k 31. 12. 2015

Zdroj: Český úřad zeměměřičský a katastrální

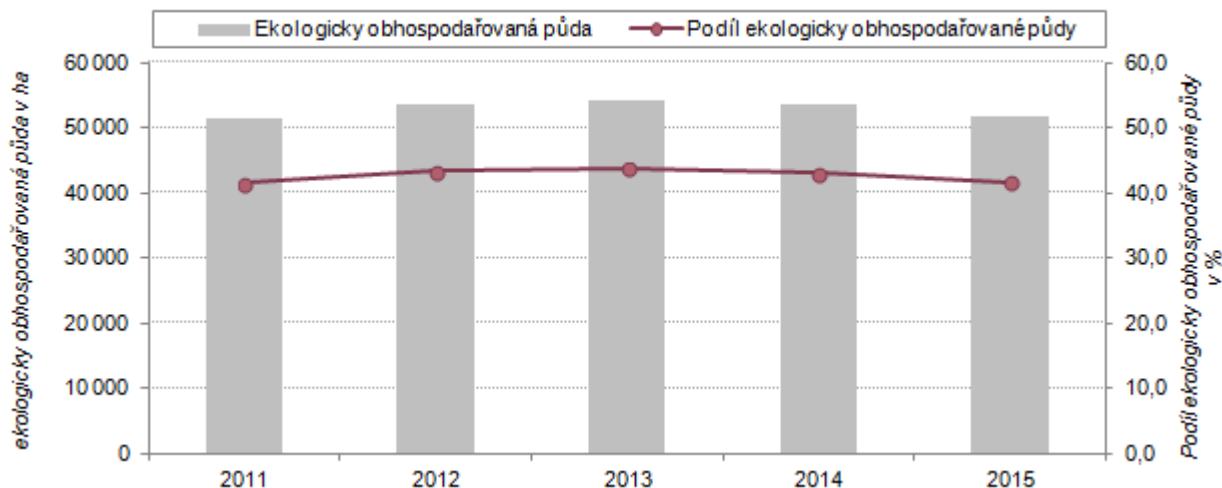
...naopak trvalé travní porosty se zvětšují.

Na úkor orné půdy se dlouhodobě zvyšuje podíl trvalých travních porostů, který v roce 2015 činil 20,1 % celkové výměry a za dvacet let tak vzrostl o 4,8 procentního bodu.

Druhá nejvyšší zalesněnost v ČR.

Výměra nezemědělské půdy v kraji se dlouhodobě nemění a pohybuje se na úrovni téměř dvou třetin celkové výměry. Největší rozlohu zaujímají lesy. Jejich podíl činí 43,5 % celkové výměry, Karlovarský kraj je tak druhým nejzalesněnějším regionem ČR po Libereckém kraji a oproti celorepublikovému průměru je jeho zalesněnost větší o 9,7 procentního bodu. Z okresů kraje vykazuje nejvyšší podíl lesních pozemků okres Sokolov (51,2 % celkové výměry okresu), nejméně zalesněný je okres Cheb (38,9 % celkové výměry okresu).

Graf 40 Ekologicky obhospodařovaná půda a její podíl na celkové výměře v Karlovarském kraji

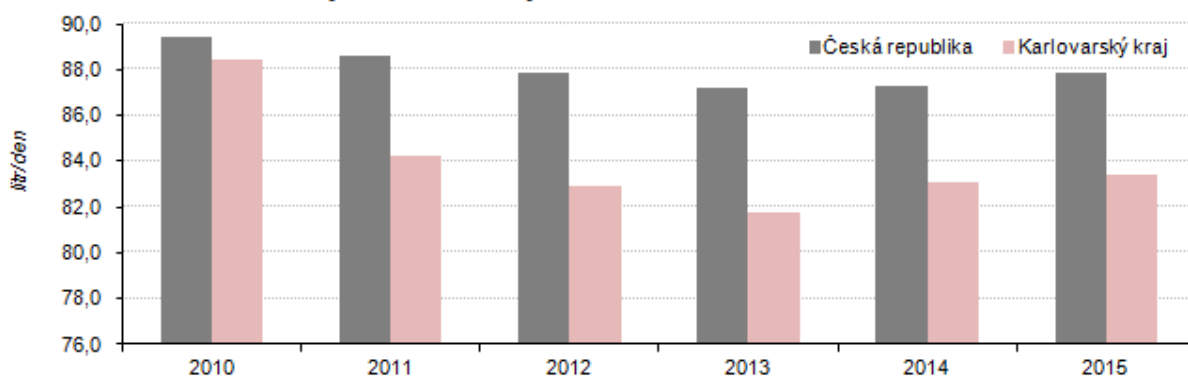
Ekologické zemědělství:
Podíl půdy v ekologickém zemědělství se snížil...

...podíl půdy v přechodném období se naopak zvyšoval.

V roce 2015 v Karlovarském kraji hospodařili zemědělci na 51 723,5 ha ekologické půdy, výměra půdy v ekologickém zemědělství tak doznala meziroční pokles o 3,3 %. Její podíl na celkové výměře zemědělské půdy se tak snížil z 43,1 % v roce 2014 na 41,7 % v roce 2015. Náš kraj se podílí 12 % na výměře ekologicky obhospodařované půdy v celé ČR.

Předtím, než je zemědělská půda certifikována jako ekologická, je nutné přeměnit ji způsobem uvedeným v žádosti o registraci na Ministerstvu zemědělství a zabezpečit odstranění vlivu negativních dopadů předchozí zemědělské činnosti na zemědělskou půdu, krajinu a životní prostředí. Tento režim se nazývá přechodné období a jeho doba je stanovena zákonem na 2 roky. V této době je zemědělec povinen dodržovat podmínky zákona o ekologickém zemědělství, ale produkty prozatím nejsou považovány za ekologické. Výměra půdy v tzv. přechodném období činila v Karlovarském kraji v roce 2015 celkem 1 576,3 ha, ve srovnání s předcházejícím rokem tak došlo k jejímu nárůstu o 78,2 %. Výměra půdy v přechodném období se meziročně zvýšila ve všech regionech ČR s výjimkou Olomouckého kraje.

Graf 41 Specifické množství vody z veřejných vodovodů fakturované domácnostem v Karlovarském kraji a v ČR na 1 obyvatele

Zdroj: ČSÚ

Vodovody a kanalizace:
Spotřeba vody meziročně mírně stoupla.

Z celkového počtu obyvatel v kraji bylo v roce 2015 celých 100 % obyvatel zásobovaných vodou z veřejného vodovodu. Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele přitom, v souvislosti se zvyšováním cen vodného a stočného, vykazovalo v minulých letech klesající trend. V posledních dvou letech ale tento ukazatel zaznamenal mírný meziroční nárůst a v roce 2015 bylo domácnostem na 1 obyvatele fakturováno 83,4 l/den, což je o 0,4 % více než v předcházejícím roce. Karlovarský kraj byl tak jedním z devíti regionů ČR, kde se spotřeba vody oproti minulému roku zvýšila. Přesto domácnostem v kraji bylo fakturováno o 4,5 l/den méně než je republikový průměr.

Druhý nejvyšší podíl obyvatel připojených na veřejnou kanalizaci.

V Karlovarském kraji je dlouhodobě velký podíl obyvatel připojen na veřejnou kanalizaci. V roce 2015 bylo připojeno 96,2 % obyvatel, což představuje meziroční nárůst o 0,5 procentního bodu. Na veřejnou kanalizaci s koncovou čističkou odpadních vod bylo napojeno 95,8 % obyvatel, ve srovnání s minulým rokem tak došlo k navýšení tohoto podílu o 1,0 procentní bod. V mezikrajském srovnání byl podíl domácností napojených na veřejnou kanalizaci v Karlovarském kraji druhý nejvyšší za Hlavním městem Prahou (98,9 %) a pohyboval se 12,0 procentních bodů nad celorepublikovým průměrem (84,2 %).

100 % vody vypouštěné do kanalizace prochází čističkami odpadních vod.

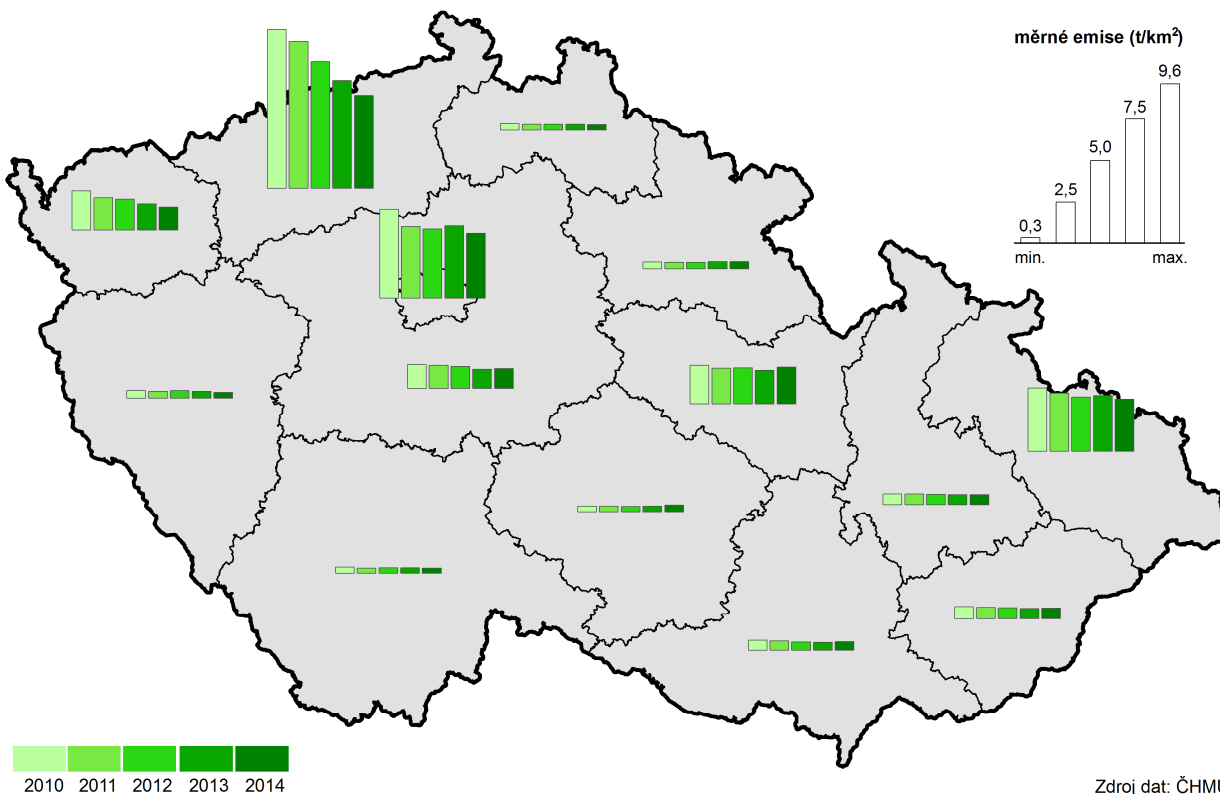
V roce 2015 bylo v Karlovarském kraji celkem 100 čistíren odpadních vod s celkovou kapacitou 103 tisíc m³ na den. Za posledních pět let tak v kraji přibýlo celkem 10 zařízení čistících odpadní vody. Veškerá voda vypouštěná v našem kraji v roce 2015 do kanalizace prošla čističkami odpadních vod.

Emise:
Měrné emise se postupně snižují.

Znečištění ovzduší je monitorováno sítí měřicích stanic a plošné hodnocení emisí probíhá podle jednotlivých skupin producentů znečištění (REZZO 1–4). Karlovarský kraj se dlouhodobě snaží snižovat emise sledovaných látek, a to

zejména vlivem velkých stacionárních zdrojů. Měrné emise tuhých znečišťujících látek, oxidů dusíku i oxidu uhelnatého v kraji vykazovaly v období let 2010–2014 klesající trend a měrné emise oxidu siřičitého ve stejném období stagnovaly. Největší pokles byl zaznamenán u měrných emisí oxidů dusíku, a to o 35,3 %. V celorepublikovém srovnání vykazoval Karlovarský kraj nejnižší hodnotu měrných emisí oxidu uhelnatého (2,85 t/km²) ze všech regionů ČR, naopak měrné emise oxidu siřičitého dosahovaly v našem kraji třetí nejhorší hodnoty po Ústeckém a Moravskoslezském kraji.

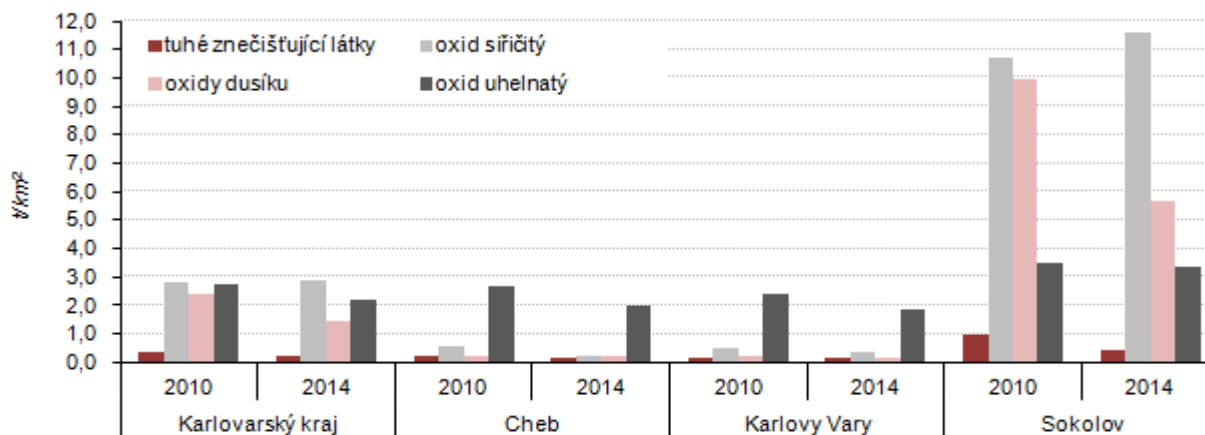
Emise oxidů dusíku (REZZO 1–3) v krajích v letech 2010 až 2014

Zhoršená kvalita ovzduší přetrvává v okrese Sokolov.

Z územního hlediska můžeme konstatovat, že emisemi je nejhůře postiženo území nejbližší zdrojům, v kraji se znečištění nejvíce dotýká okresu Sokolov. Zde má negativní vliv na stav ovzduší ze stacionárních zdrojů především těžební činnost v celém regionu a dále elektrárny v Tisové a na Vřesové a chemické závody v Sokolově.

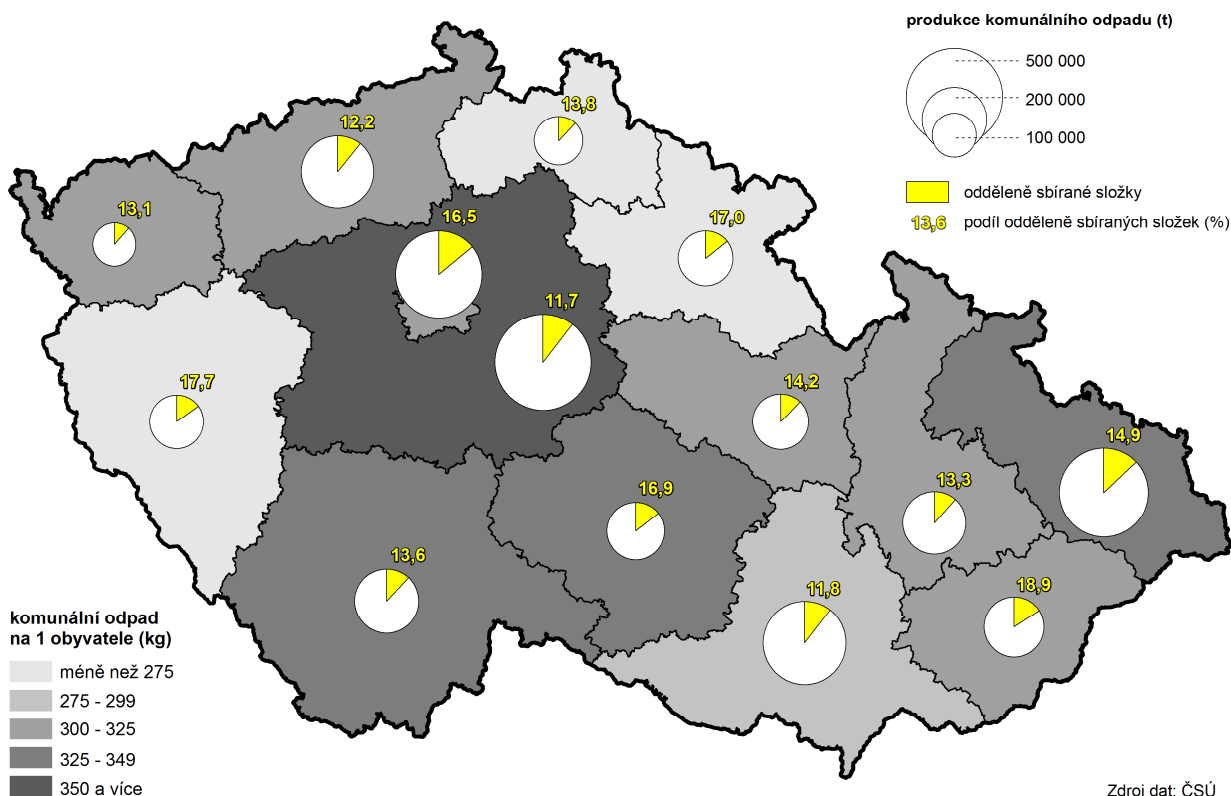
Graf 42 Měrné emise znečišťujících látek (REZZO 1-3) v Karlovarském kraji a jeho okresech

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav v Praze

Komunální odpad v krajích v roce 2014

Odpady:

Produkce komunálního odpadu se meziročně zvýšila.

Komunálním odpadem se rozumí odpad z provozu domácností, odpad z čištění veřejných komunikací a prostranství, odpad z údržby veřejné zeleně a odpad živnostenského charakteru (odpad podobný komunálnímu odpadu, který vzniká z nevýrobní činnosti a provozu živností, úřadů a škol). V Karlovarském kraji produkce komunálního odpadu v několika posledních letech kolísá, a to jak v absolutních hodnotách, tak i v přepočtu na 1 obyvatele. V roce 2014 bylo v kraji vyprodukováno celkem 92 045 tun komunálního odpadu. Ve srovnání s předcházejícím rokem se tak produkce komunálního odpadu zvýšila o 5,9 % a představuje 307 kg odpadu na 1 obyvatele. Produkce odpadu na 1 obyvatele tak vykázala meziroční nárůst o 6,3 %. V celorepublikovém srovnání se Karlovarský kraj umístil na 8. místě pomyslného žebříčku a hodnota republikového průměru je o 3 kg komunálního odpadu na 1 obyvatele vyšší.

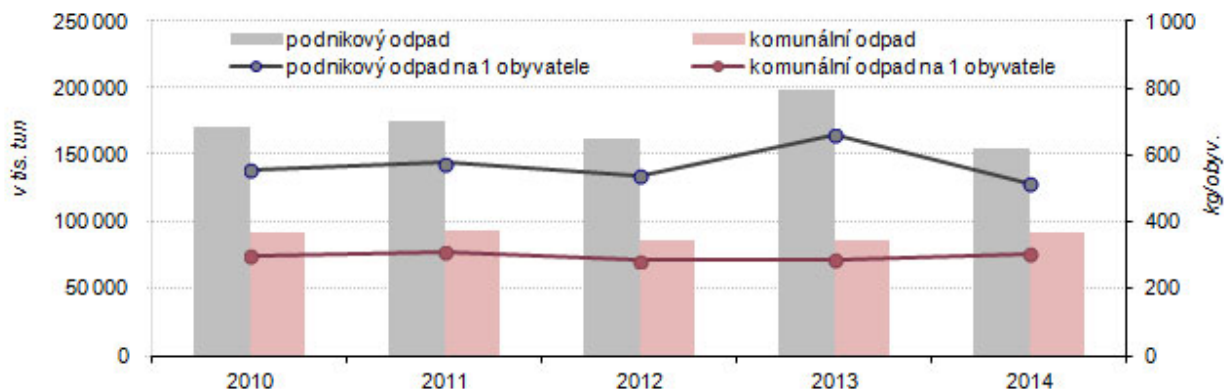
Podíl odděleně sbíraných složek stagnoval.

Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu v kraji činil v roce 2014 celkem 13,1 %, což je stejný podíl jako v předcházejícím roce. V mezikrajském srovnání patří Karlovarský kraj mezi regiony s nízkým podílem odděleně sbíraných složek, nižší hodnoty tohoto podílu vykazují pouze Ústecký, Jihomoravský a Středočeský kraj. Hodnota odděleně sbíraných složek komunálního odpadu v našem kraji se v roce 2014 pohybovala 1,2 procentního bodu pod průměrem ČR.

Produkce podnikového odpadu dlouhodobě klesá.

Ekonomické subjekty (podniky), jež jsou nejdůležitějšími původci odpadů, vyprodukovaly v roce 2014 v kraji celkem 154 960 tun odpadu. Ve srovnání s předcházejícím rokem to představuje významný pokles (o 22,1 %). Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele (517 kg odpadu) také vykazuje klesající trend, v roce 2014 zaznamenal tento ukazatel meziroční pokles o 21,8 %. Největší podíl podnikových odpadů produkují podniky v oblasti zpracovatelského průmyslu (30,2 %), v oblasti zásobování vodou, činností souvisejících s odpadními vodami, odpady a sanacemi (29,3 %) a stavební podniky (16,6 %).

Graf 43 Vývoj produkce odpadů v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

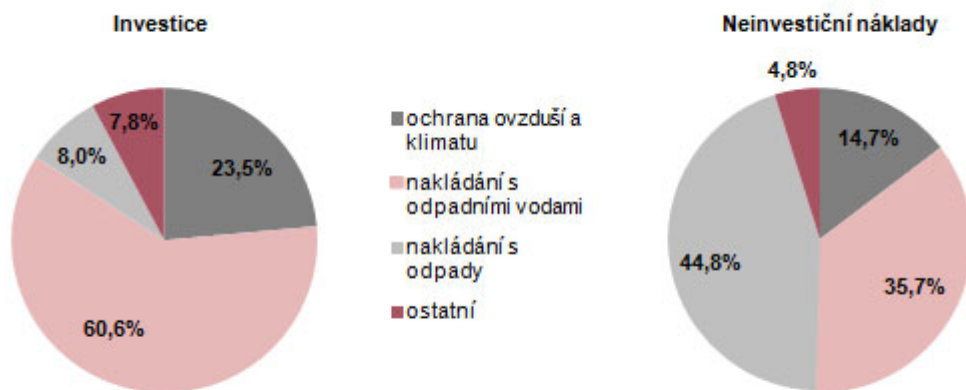
Nejnižší množství podnikového odpadu na 1 obyvatele ze všech krajů ČR.

V celorepublikovém srovnání bylo v Karlovarském kraji v roce 2014 vyprodukováno nejnižší množství podnikového odpadu v přepočtu na 1 obyvatele ze všech regionů ČR a republikový průměr tohoto ukazatele (1 923 kg podnikového odpadu na 1 obyvatele) je téměř čtyřikrát větší než v našem kraji.

Nakládání s odpady: Nakládáno s více odpady než před rokem.

Národní legislativa odpadového hospodářství rozlišuje tři skupiny způsobů nakládání s odpady – využití, odstranění a ostatní způsoby nakládání. V roce 2014 bylo v kraji nakládáno celkem s 324,5 tis. tun odpadu (z toho bylo 8,2 tis. tun, tj. 2,5 % odpadu nebezpečného), což je o 44,3 % odpadu více než v minulém roce. Z tohoto množství bylo 110,5 tis. tun využito, 53,6 tis. tun odstraněno a se 160,4 tis. tun bylo nakládáno ostatními způsoby. Využitý odpad byl ze 48,5 % recyklován či regenerován a 8,4 % využitého odpadu bylo použito jako palivo či jiným způsobem k výrobě energie.

Graf 44 Investice a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora (průměr let 2010–2014) v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Výdaje na ochranu ŽP: Investice na ochranu životního prostředí meziročně mírně klesly.

Investice na ochranu životního prostředí v posledních letech kolísají. V roce 2014 dosáhly investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora v Karlovarském kraji 452 485 tis. Kč, což představuje mírný pokles o 1,5 % ve srovnání s předcházejícím rokem. Na ochranu ovzduší a klimatu bylo použito 35,2 %, na nakládání s odpadními vodami 46,7 % a na nakládání s odpady 10,8 % těchto investic.

Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele v roce 2014 doznaly meziroční nárůst, a to na dvojnásobek ve srovnání s předcházejícím rokem (3 171 Kč), tento nárůst byl druhý nejvyšší ze všech regionů ČR po Kraji Vysočina a tato hodnota byla o 189 Kč vyšší než republikový průměr.

Neinvestiční náklady zaznamenaly pokles.

Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora v kraji oproti minulému roku zaznamenaly meziroční pokles o 6,1 %, a to především vlivem neinvestičních nákladů na nakládání s odpady, které se meziročně snížily téměř o 10 %. Největší podíl neinvestičních nákladů v roce 2014 připadal na nakládání s odpady (46,7 %), nejméně pak na ochranu ovzduší a klimatu a ostatní (17,5 %). Téměř polovina neinvestičních nákladů na ochranu životního prostředí byla vynaložena v okrese Sokolov (473 tis. Kč, tj. 44,2 %).

Podrobnější údaje k vývoji životního prostředí Karlovarského kraje v roce 2015 (resp. 2014):

www.chmu.cz

[Statistická ročenka Karlovarského kraje](#)

[Produkce, využití a odstranění odpadů v ČR v roce 2014](#)

[Výdaje na ochranu životního prostředí v ČR v roce 2014](#)

[Vodovody, kanalizace a vodní toky v roce 2015](#)

5. Mezikrajské srovnání

Ekonomice se v roce 2015 dařilo, což dokládá nárůst hrubého domácího produktu (HDP) České republiky o více než 4 % – nejvyšší za posledních osm let. V regionálním pohledu jsou však informace o vývoji HDP k dispozici pouze do roku 2014 (výsledky za rok 2015 budou zveřejněny v prosinci 2016). Hospodářský vývoj v roce 2014 ukončil období recese, když HDP ve srovnatelných cenách (s. c.) meziročně neklesl v žádném kraji – ve 13 krajích vzrostl a v jednom kraji stagnoval. Takto příznivý meziroční vývoj z hlediska všech krajů byl naposledy zjištěn v roce 2007. V letech 2008–2013 pak regionální HDP v s. c. každým rokem klesal minimálně ve dvou krajích. Jednotlivé kraje zaznamenaly v tomto období meziroční pokles HDP nejčastěji třikrát. Pouze jednou (v roce 2009) HDP poklesl v Jihomoravském kraji. Naopak vleklé hospodářské problémy měly Karlovarský a Ústecký kraj, ve kterých HDP v s. c. klesal po celé období 2008–2013, respektive v letech 2009–2013.

Populace stárne ve všech krajích, lidé se dožívají vyššího věku.

Demografický vývoj v jednotlivých krajích sdílel v letech 2010–2015 řadu společných rysů. V celém státě populace stárla, což dokumentoval rostoucí průměrný věk obyvatel. Zvýšil se podíl dětí i seniorů, vzrostl průměrný věk snoubenců při prvním sňatku a podíl dětí narozených mimo manželství. Ve srovnání mezních let uvedeného časového intervalu klesl ve všech krajích počet narozených dětí i počet rozvodů, naopak vzrostl absolutní počet zemřelých. S ohledem na celospolečenský vývoj, životní styl nebo pokroky v medicíně se neustále zvyšovala střední délka života. Naděje dožití mužů i žen díky tomu vzrostla ve všech krajích.

Od roku 2010 je nejlidnatějším územím kraj Středočeský.

I přes výše uvedené společné demografické tendence lze vysledovat mnoho územních disparit, z nichž některé si udržely déletrvající platnost. Vysoká různorodost byla v mezikrajském srovnání zachována u počtu obyvatel a hustoty zalidnění. Výměrou největšími kraji České republiky zůstaly kraje Středočeský a Jihočeský, nejmenším krajem je Hlavní město Praha. Od vzniku současné podoby krajů (k 1. 1. 2000) se jejich vnější hranice měnily minimálně, proto se pořadí krajů podle katastrální výměry nezměnilo. Poslední úpravy hranic krajů proběhly k 1. lednu 2016 v souvislosti s redukcí vojenských újezdů.

Dynamičtější vývoj byl ve sledovaném období zaznamenán v počtu obyvatel a s tím spojené hustotě zalidnění. Až do roku 2008 byl nejlidnatějším kraj Moravskoslezský, v roce 2009 Praha a od roku 2010 žije nejvíce obyvatel v kraji Středočeském. Především díky výrazné migrační vlně se populace Středočeského kraje v letech 2000–2015 zvětšila o 209,0 tis. osob. Druhý nejvyšší přírůstek obyvatel (114,4 tis.) příslušel druhému nejlidnatějšimu kraji Hlavnímu městu Praze, a to opět zásluhou vysokých počtů přistěhovaných. Třetí nejlidnatější kraj Moravskoslezský charakterizoval trend opačný. Od roku 2000 přišel o nejvíce obyvatel ze všech krajů (o 46,9 tis. osob). Převažující populační úbytek byl v letech 2000–2015 vykázan v šesti ze čtrnácti krajů, přičemž k nejvýraznějšímu úbytku došlo na východě republiky. Dlouhodobý pokles počtu obyvatel charakterizoval také nejzápadnější a nejméně lidnatý kraj Karlovarský, především vlivem zvýšeného počtu vystěhovaných po roce 2008.

Jihočeský kraj má mezi kraji nejnižší hustotu zalidnění.

Nejvyšší hustota zalidnění, 2 555 obyvatel na km², náležela Hlavnímu městu Praze, kde druhý nejvyšší počet obyvatel žije na nejmenší ploše. Hustota obyvatel v Praze byla více než jedenáctkrát vyšší než u druhého v pořadí - kraje Moravskoslezského. Celorepublikový průměr 134 obyvatel km² překonaly ještě kraje Jihomoravský, Ústecký, Zlínský a Liberecký. Odlišnou sídelní strukturu charakterizuje především rozlehlý kraj Jihočeský s hustotou 64 obyvatel na km², v jehož příhraničí se nachází řídké osídlená část Šumavy.

Nejvyšší úbytek obyvatel stěhováním je dlouhodobě v kraji Moravskoslezském.

Dlouhodobou převahu živě narozených nad zemřelými vykazala od roku 2000 trojice krajů Liberecký, Středočeský a Hlavní město Praha. Od roku 2010 se k nim přiřadily kraje Jihomoravský, Kraj Vysočina, Pardubický a Jihočeský. Opačný jev byl typický především pro kraj Moravskoslezský a Zlínský, pro které je převaha živě narozených nad zemřelými spíše ojedinělá. Dlouhodobou stálost si uchovávají i základní migrační proudy. Suverénně nejvyšší kladné saldo stěhování měl v relativním pohledu v letech 2000–2015 kraj Středočeský, s odstupem následovaný Prahou a dále krajem Plzeňským. Trvale kladné migrační saldo si od roku 2000 držel vedle Středočeského kraje pouze kraj Jihočeský. Opačný trend nastal v kraji Moravskoslezském. Déletrvající převaha

vystěhovaných nad přistěhovanými je dále typická pro kraje Karlovarský, Olomoucký, Zlínský a Kraj Vysočina.

V roce 2015 poprvé převážily počty osob starších 65 let nad počty dětí do 15 let ve všech krajích.

Ke změně věkového složení a stárnutí populace docházelo ve všech krajích České republiky. Zatímco v roce 2000 byla nejmladší populace Karlovarského kraje s průměrným věkem 37,7 let, o 15 let později byli v průměru nejmladší obyvatelé Středočeského kraje s věkem 40,8 let. Jelikož stěhování je častější u mladší generace, nejvyšší růst průměrného věku vykázaly kraje s vysokým migračním úbytkem. Naopak velmi pozvolné bylo stárnutí populace v Praze a Středočeském kraji. Hlavní město v roce 2013 ztratilo pozici věkově nejstaršího kraje, kterou do té doby zastávalo, v roce 2015 bylo dokonce pátým nejmladším mezi 14 kraji. Nejstarším krajem byl v letech 2013–2015 kraj Královéhradecký. V roce 2000 měly všechny kraje (s výjimkou Hlavního města Prahy) více dětí do 15 let než osob ve věku 65 a více let. Stárnutím populace kraje postupně přišly o převahu dětí nad seniory, jako poslední ji zaznamenal Středočeský kraj v roce 2014 a v roce 2015 již bylo ve všech krajích více seniorů než dětí.

Nejvyšší úmrtnost v Moravskoslezském a Ústeckém kraji.

Dlouhodobě nejvyšší úmrtnost obyvatel charakterizuje území s vysokým zastoupením těžebního průmyslu a výrazným znečištěním ovzduší, tj. kraj Moravskoslezský a Ústecký (shodně 11,2 zemřelých na 1 000 obyvatel). Za touto dvojicí se v roce 2015 řadil kraj Olomoucký a Plzeňský. Úmrtnost je kromě věkové struktury, struktury zaměstnanosti a kvality životního prostředí ovlivňována širokou škálou faktorů – od genetických po kvalitu a dostupnost zdravotní péče. Také proto dosahuje horších výsledků nejen pohraničí, ale i odlehlejší oblasti (tzv. vnitřní periferie). Nejpříznivější úmrtnostní poměry naopak vykazuje většina velkých měst a jejich zázemí. Z pohledu krajů byla nejnižší úmrtnost v roce 2015 zaznamenána v Hlavním městě Praze (9,8 zemřelých na 1 000 obyvatel).

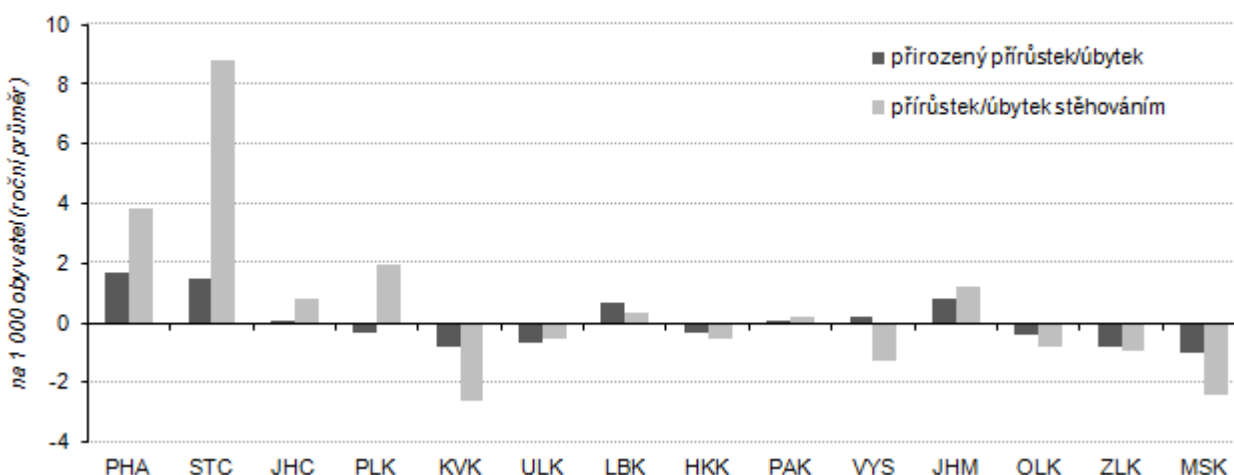
Nejvyšší naděje dožití je v Praze.

Zlepšování úmrtnostních poměrů se dlouhodobě promítá i do rostoucí naděje dožití. Nejvyšší naději dožití měly v letech 2010–2015 děti narozené v Praze, kde naděje dožití chlapce narozeného v letech 2014–2015 činila 77,7 let a dívky 82,6 let. Na opačném pólu se umístil kraj Ústecký, naděje dožití zde u chlapců činila 73,9 let a u dívek 79,6 let. Od roku 2010 vzrostla střední délka života ve všech krajích. Nejvyšší růst byl u mužů zaznamenán v kraji Zlínském a u žen v kraji Olomouckém.

Podíl cizinců vzrostl ve všech krajích, nejvíce jich žije v Praze.

Zastoupení cizinců v populaci se od roku 2011 postupně mírně zvyšuje, v roce 2015 se meziročně zvýšilo ve všech krajích. Jejich nejvyšší podíl byl v Praze (13,5 %), kde mezi roky 2010 a 2015 vzrostl počet cizinců o téměř 23 tis. osob. V ostatních krajích se v roce 2015 pohyboval podíl cizinců od 6,4 % v kraji Karlovarském po 1,5 % v kraji Zlínském. Z celkového počtu 464,7 tis. cizinců v České republice jich nejvíce žilo v Praze (36,9 %).

Graf 45 Přírůstek/úbytek obyvatel v krajích v letech 2010 až 2015

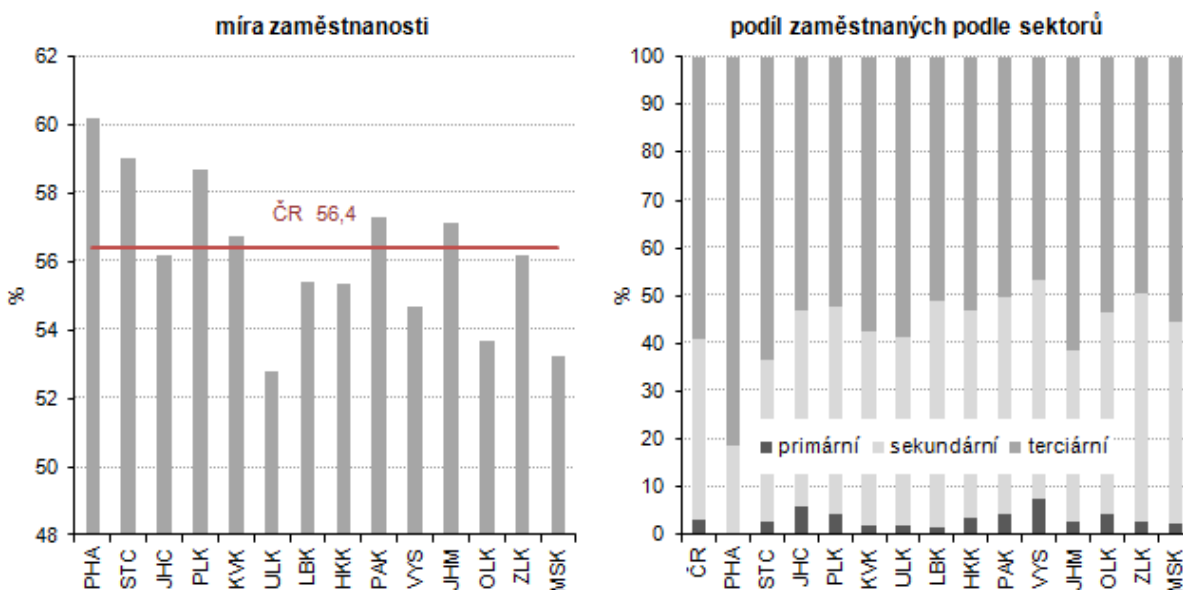
Zaměstnanost roste od roku 2011, nejrychlejší tempo růstu v roce 2015.

Růst ekonomiky zlepšoval situaci na trhu práce. Zaměstnanost rostla v posledních pěti letech, v roce 2015 bylo tempo růstu nejrychlejší. Hodnoty ukazatele v krajích přitom odrážejí vedle demografického vývoje také ekonomickou kondici podniků na území jednotlivých regionů. V roce 2015 byla nejvyšší zaměstnanost v Hlavním městě Praze, Středočeském a Plzeňském kraji a naopak nejnižší v regionech na severu Čech a Moravy (v Ústeckém a Moravskoslezském kraji). Zaměstnanost rostla proti roku 2014 meziročně nejrychleji ve čtyřech krajích (Plzeňský, Karlovarský, Olomoucký a Zlínský) shodně o 1,5 procentního bodu, ve dvou krajích (Hlavním městě Praze a Kraji Vysočina) došlo k meziročnímu poklesu.

Největší rozdíly v zaměstnanosti mezi pohlavími v kraji Libereckém.

Zaměstnanost mužů a žen se od sebe logicky liší ve vazbě na mateřství a větší zapojení žen do výchovy dětí. U obou pohlaví byla nejvyšší zaměstnanost v Hlavním městě Praze, u mužů se přes meziroční pokles přiblížila k hodnotě 70 %, u žen se přehoupla přes 50 % hranici. Největší rozdíl v zaměstnanosti obou pohlaví byl zaznamenán v Libereckém kraji, v roce 2015 činil 19 procentních bodů.

Graf 46 Míra zaměstnanosti a zaměstnanost podle sektorů v krajích v roce 2015

Dlouhodobý růst zaměstnanosti v sektoru služeb.

V současnosti je nejvýznamnějším sektorem z hlediska zaměstnanosti sektor služeb (terciární sektor). Dlouhodobě počet zaměstnaných v tomto sektoru roste a dlouhodobě se zvyšuje i jeho podíl na celkové zaměstnanosti. Zastoupení sektoru služeb se v jednotlivých krajích značně liší. Více než 80 % zaměstnaných v tomto sektoru má Hlavní město Praha, naopak v Kraji Vysočina a ve Zlínském kraji je ve službách zaměstnána necelá polovina z celkového počtu zaměstnaných osob v kraji.

Oživení zaměstnanosti v sektoru průmyslu a stavebnictví.

V posledních letech se zvýšila zaměstnanost v průmyslu a stavebnictví. Zatímco po roce 2008 došlo v tomto sektoru k výraznému útlumu, v posledních dvou letech je vidět oživení. Meziroční nárůst počtu zaměstnaných v sekundárním sektoru proti roku 2014 se nejvíc projevil v Královéhradeckém kraji, kde zaměstnanost meziročně stoupla o 3,9 %, v dalších dvou krajích (Karlovarském a Jihočeském) byl nárůst více než 3 %.

Nejvíce volných pracovních míst v Hlavním městě Praze a Středočeském kraji.

Svižný růst ekonomiky se kladně promítl i do nezaměstnanosti. Zatímco na sklonku roku 2014 nabýzely úřady práce 59 tis. volných pracovních míst, o dvanáct měsíců později to bylo téměř 103 tis. volných pozic. Nejvíce jich bylo k dispozici v Hlavním městě Praze a ve Středočeském kraji, tedy v regionech s nižší nezaměstnaností. Tento nesoulad mezi nabídkou volných pracovních míst a počty uchazečů o zaměstnání má vedle regionálního rozměru i aspekt kvalifikační.

Nezaměstnanost klesala ve všech krajích, u mužů rychleji než u žen.

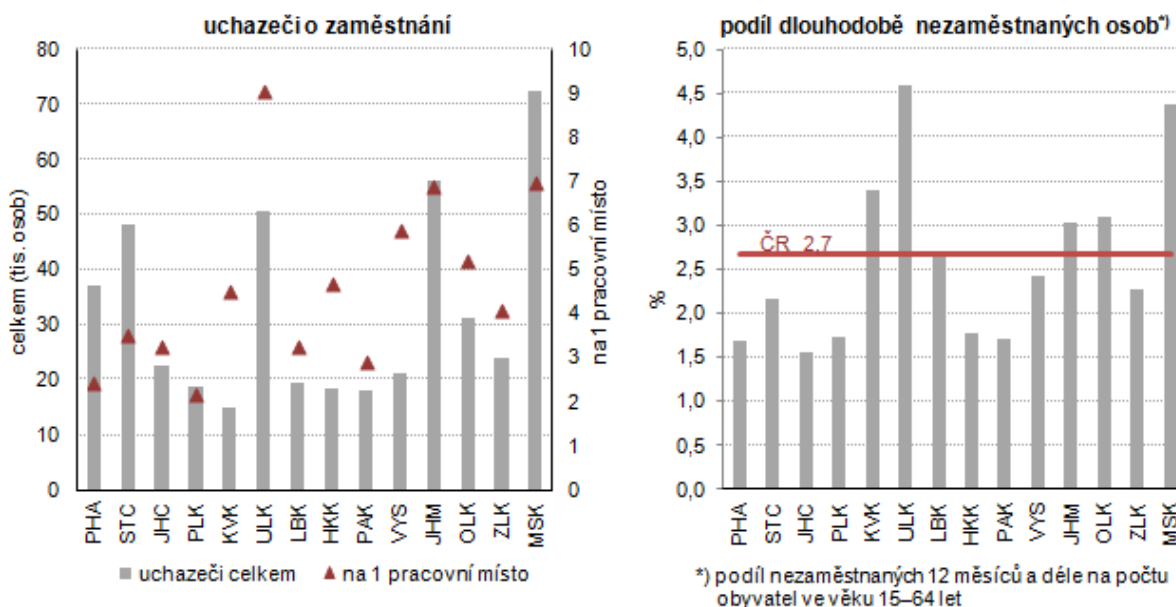
Z dlouhodobého hlediska podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku od roku 2009 rostl (s víceméně pravidelnými cyklickými výkyvy) a kulminoval počátkem roku 2014, kdy se nezaměstnanost vyšplhala k 8,6 %. V průběhu celého roku 2015 se podíl nezaměstnaných snižoval, nejnižší úroveň byla na podzim (v říjnu a listopadu shodně 5,9 %), mírný nárůst nastal v závěru roku. Proti konci roku 2014 se nezaměstnanost snížila o 1,2 procentního bodu, pokles podílu nezaměstnaných mužů byl rychlejší než u žen.

Největší meziroční pokles nezaměstnanosti v Olomouckém a Ústeckém kraji.

Ve všech krajích došlo k meziročnímu snížení podílu nezaměstnaných, nejvýraznější pokles byl v krajích Olomouckém a Ústeckém, obdobný vývoj nezaměstnanosti byl zaznamenán u obou pohlaví. Navzdory příznivému vývoji se nezaměstnanost v Ústeckém a Moravskoslezském kraji pohybovala na sklonku roku 2015 výrazně přes 8 %. Podíl nezaměstnaných mužů byl nejvyšší v kraji Moravskoslezském (8,7 %) a žen v kraji Ústeckém (9,3 %).

Dobrým signálem je úbytek uchazečů, kteří hledají své místo na trhu práce déle než jeden rok. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob meziročně klesl ve všech krajích, nejvíce v kraji Olomouckém a Ústeckém.

Graf 47 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce a dlouhodobá nezaměstnanost podle krajů k 31. 12. 2015

Příjmy domácností se postupně zvyšují, ale rozdíly mezi krají zůstávají.

Z výsledků výběrového šetření o sociální a ekonomické situaci domácností Životní podmínky 2015 vyplývá, že čistý peněžní příjem domácností na osobu vzrostl v posledním zjišťovaném roce (2014) oproti roku předchozímu v průměru o 4,4 tis. Kč, pouze v Kraji Vysočina došlo meziročně k poklesu příjmů. Nejvýraznější (více než desetiprocentní) nárůst zaznamenaly příjmy v kraji Karlovarském, v peněžním vyjádření to představuje vzestup o více než 14 tis. Kč na osobu za rok. Peněžní příjmy domácností v krajích se výrazně liší v závislosti na ekonomické situaci v regionu. Nejlépe jsou na tom domácnosti v Hlavním městě Praze a naopak nejnižší čisté příjmy měly domácnosti v kraji Moravskoslezském.

Oživení růstu mezd v posledních dvou letech.

Stoupající poptávka po pracovní síle se projevila i v oblasti mezd. Jejich relativně rychlý růst se po roce 2008 značně zpomalil a až v posledních dvou letech je znát oživení. Tempo růstu mezd v roce 2015 bylo nejrychlejší za posledních sedm let a v průběhu roku se zrychlilo (z 1,6 % v 1. čtvrtletí na 3,3 % v závěru roku).

Mzdy v Praze o téměř 30 % vyšší oproti ostatním krajům.

Podle předběžných výsledků roku 2015 rostly meziročně mzdy v průměru o 2,7 %, nejrychleji pak v Karlovarském a Jihočeském kraji (o 4,4, resp. 4,2 %), nejpomaleji v Hlavním městě Praze (o 1,2 %). Diference mezi kraji zůstávají zachovány, i když náskok Hlavního města Prahy se v čase mírně snižuje. Nejvyšší průměrné mzdy v roce 2015 byly vypláceny v Hlavním městě Praze (33 852 Kč) a proti nejnižším mzdám v Karlovarském kraji (22 750 Kč) byly o 11 tis. Kč vyšší. V těchto dvou krajích byly zaznamenány i nejvyšší a nejnižší hodnoty mediánu mezd avšak rozdíl mezi nimi nebyl tak výrazný (necelých 7 tisíc korun).

Starobní důchody mužů jsou o pětinu vyšší než důchody žen.

Výše starobních důchodů vzrostla v roce 2015 meziročně o 2,5 % a tempo růstu bylo nejrychlejší za poslední čtyři roky. Rozdíl mezi nejvyšším a nejnižším průměrným starobním důchodem vypláceným v Hlavním městě Praze a v Olomouckém kraji byl 10 % a v čase se nemění. Obdobně rozdíl v důchodech mezi oběma pohlavími je stálý, muži pobírají dlouhodobě o více než pětinu vyšší důchod než ženy. V jednotlivých krajích se rozdíly mezi pohlavími ve vyplácených starobních důchodech pohybují od 18 % v Hlavním městě Praze po téměř 32 % v kraji Moravskoslezském.

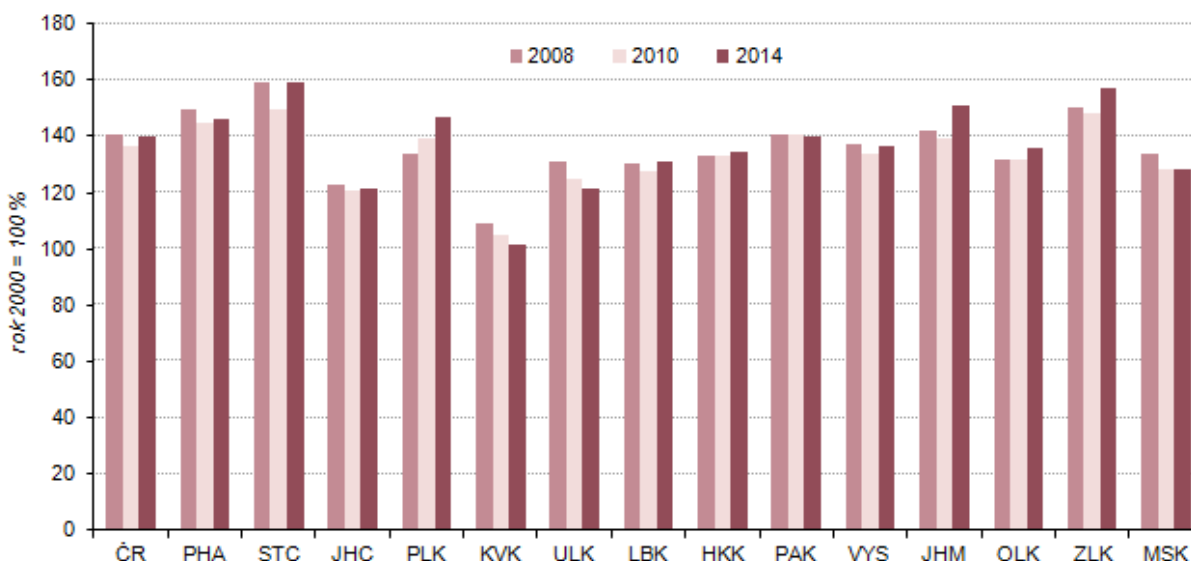
Tempo růstu podílu příjemců předčasných důchodů zpomalilo.

I když se ekonomice v roce 2015 dařilo, podíl příjemců předčasných důchodů z celkového počtu příjemců starobních důchodů dále rostl. Tempo růstu se ale výrazně zpomalilo a bylo čtyřikrát nižší než v roce 2011. Nejvyšší podíl předčasných důchodů má Kraj Vysočina (31,1 %); v tomto kraji spolu s Jihočeským, Pardubickým a Olomouckým rostl podíl předčasných důchodů meziročně nejrychleji. Z hlediska pohlaví převažuje ve všech krajích podíl předčasných důchodů mužů. Největší rozdíl v roce 2015 byl v kraji Olomouckém, kde předčasný důchod pobíralo 32 % starobních důchodců - mužů a 25 % starobních důchodkyň - žen.

HDP v roce 2014 nepřekonal v polovině krajů předkrizový rok 2008.

Z hlediska hospodářského vývoje po období recese došlo v roce 2014 již prakticky ve všech krajích k oživení ekonomiky, pouze v jednom kraji HDP ve srovnatelných cenách (s. c.) stagnoval. Tento pozitivní vývoj však v celé polovině krajů nestačil k dosažení hodnot předkrizového roku 2008. To platí i pro výkonnost české ekonomiky, která se nad úroveň roku 2008 dostala až v roce 2015. Mezi kraji nejpříznivější vývoj a největší nárůst HDP v s. c. ve srovnání s rokem 2008 dosáhly kraje Plzeňský, Jihomoravský a Zlínský. Naopak nejvíce se za rokem 2008 opožďují Karlovarský, Ústecký a Moravskoslezský kraj.

Graf 48 Regionální HDP ve srovnatelných cenách v letech 2008, 2010 a 2014 podle krajů

Ve struktuře hrubé přidané hodnoty klesal po roce 2010 podíl stavebnictví a služeb.

Do vývoje HDP se promítají změny ve struktuře hrubé přidané hodnoty (HPH). Na rozdíl od dlouhodobých trendů se v letech 2010 až 2014 ve všech krajích zvyšoval podíl primárního sektoru a s výjimkou Prahy klesal podíl terciéru. Ze sekundárního sektoru se ve všech krajích snížilo zastoupení stavebnictví a zvýšilo zastoupení zpracovatelského průmyslu. Váha zpracovatelského průmyslu nejvíce vzrostla v krajích Moravskoslezském, Královéhradeckém, Ústeckém, Kraji Vysočina a Středočeském kraji.

Nejvyšší ekonomickou výkonnost má Hlavní město Praha.

Krajem s nejvyšší ekonomickou výkonností je Hlavní město Praha, které má mezi kraji výlučné postavení i vysokým podílem terciárního sektoru na HPH (84 %) HDP Prahy v přepočtu na obyvatele překračuje již od roku 2001 dvojnásobek republikového průměru a v posledních osmi letech je trojnásobný v porovnání s nejméně úspěšným Karlovarským krajem. Ani ostatní kraje republikový průměr nedosahují, nejvíc se mu přibližuje Jihomoravský kraj.

Zemědělská produkce v roce 2014 nejvyšší v historii ve všech krajích kromě Jihomoravského.

Zemědělská produkce roku 2014 v b. c. byla ve všech krajích kromě Jihomoravského historicky nejvyšší. Tomuto výsledku napomohla rekordní sklizeň většiny plodin. Výsledek Jihomoravského kraje, který je naším největším pěstitelem vinné révy, ovlivnila horší úroda hroznů. V mezikrajském srovnání měl v letech 2012 až 2014 nejvyšší zemědělskou produkci na hektar zemědělské půdy Pardubický kraj, který patří k největším producentům jatečné drůbeže, a naopak nejnižší produkci mají dlouhodobě kraje Karlovarský a Liberecký.

V roce 2015 výsledky sklizně horší, v chovu skotu lepší.

Sklizeň roku 2015 sice nepřekonala rekordní rok 2014, ale produkce obilovin a řepky byla relativně vysoká. Suché a teplé počasí v průběhu vegetace však nepříznivě poznamenalo sklizeň brambor a píce. V živočišné výrobě se v roce 2015 zvýšila meziročně výroba mléka, jatečného skotu a drůbeže, naopak klesla snáška vajec a výroba jatečných prasat. Jak se tyto změny společně s cenovým vývojem projeví na hodnotě zemědělské produkce za rok 2015, bude zveřejněno koncem roku 2016.

Již dva roky se zvyšuje zaměstnanost v průmyslu. Roste podíl tržeb za přímý vývoz.

Výsledky průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci jsou v roce 2015 příznivé. Tržby z průmyslové činnosti vzrostly, zvýšila se orientace na přímý vývoz. Největší podíl tržeb za přímý vývoz (nad 70 %) mají kraje Středočeský, Jihočeský, Královéhradecký, Pardubický a Kraj Vysočina. Naopak nejméně je na exportu závislé Hlavní město Praha (podíl 40 %) a Ústecký kraj (42 %). Zaměstnanost ve velkých průmyslových firmách ČR se meziročně již dva roky zvyšuje, vzrostla ve většině krajů (kromě Hlavního města Prahy a Karlovarského kraje), nejvíc v krajích Olomouckém a Zlínském. Dlouhodobě největší počet osob zaměstnává „velký“ průmysl v Moravskoslezském kraji, v roce 2015 celkem 107 tis. osob.

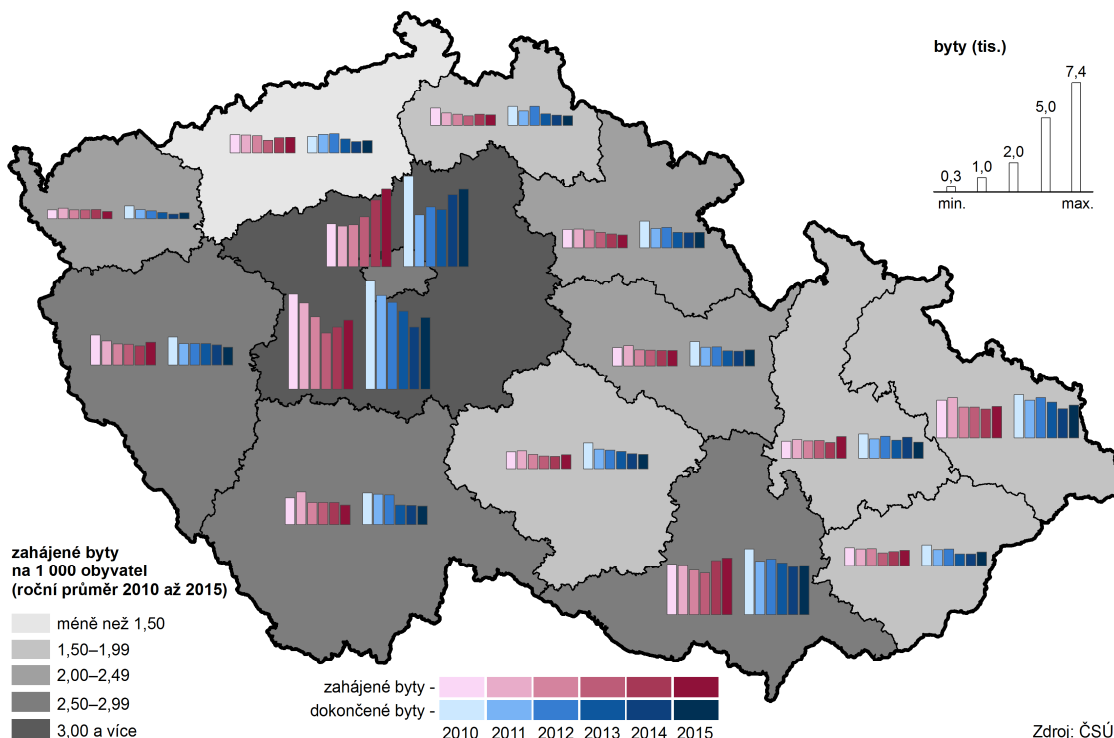
Stavební produkce se po letech restrikcí druhým rokem zvyšuje.

Stavebnictví prošlo v letech 2009–2013 kritickým obdobím snižování výroby, kdy se během pěti let objem stavebních prací provedených podniky s 20 a více zaměstnanci v tuzemsku propadl o třetinu. V roce 2014 došlo k obratu ve vývoji a produkce stavebnictví se již druhým rokem zvyšuje. Vzdůstá objem prací provedených pro soukromé zadavatele, ještě rychleji rostou práce pro veřejného zadavatele. V roce 2015 v ČR tvořily 41 % celkového objemu stavebních prací. Nejvyšší podíl veřejných zakázek měl v roce 2015 Kraj Vysočina (téměř 54 %), nadpoloviční podíl měly i kraje Jihomoravský, Liberecký a Olomoucký. Naopak nejnižší podíl veřejných zakázek mělo Hlavní město Praha (29 %) a Ústecký kraj (33 %).

V přepočtu na obyvatele se nejvíce staví v Praze a v Jihočeském kraji, nejméně ve Zlínském kraji.

Objem stavebních prací provedených na území kraje v roce 2015 meziročně vzrostl ve všech krajích s výjimkou Plzeňského, Karlovarského a Zlínského. V intenzitě výstavby je v období 2010–2015 mezi kraji premiantem Hlavní město Praha, která je o 78 % nad republikovým průměrem, za ní v pořadí je kraj Jihočeský (nad průměrem o 38 %) a těsně nadprůměrné jsou Jihomoravský a Karlovarský kraj (ten vlivem výstavby v roce 2010). Ostatní kraje již mají podprůměrnou intenzitu výstavby, nejnižší je ve Zlínském kraji – 72 % republikového průměru.

Bytová výstavba v krajích v letech 2010 až 2015

Počet zahájených bytů se od roku 2014 zvyšuje.

Oživení ekonomiky v roce 2014 přineslo i rozvoj bytové výstavby. Po roce 2013, kdy byla celostátně zahájena výstavba nejmenšího počtu bytů od roku 2000, se jejich počty začaly zvyšovat. S ročním posunem totéž platí pro dokončené byty: jejich počet dosáhl svého dna v roce 2014 a v roce 2015 již počty rostly. V regionálním členění počet zahájených a dokončených bytů v roce 2015 vzrostl v devíti krajích.

Nejvyšší intenzitu bytové výstavby má Praha a Středočeský kraj a nejnižší Ústecký kraj.

V letech 2010–2013 měl nejvyšší intenzitu zahájené i dokončené bytové výstavby Středočeský kraj, který byl v roce 2014 odsunut Hlavním městem Prahou na druhé místo. Také v roce 2015 mělo nejvyšší intenzitu výstavby bytů Hlavní město Praha – 4,1 zahájených i dokončených bytů na 1 000 obyvatel. Krajem s nejnižší intenzitou bytové výstavby je v dlouhodobém pohledu (od roku 1990) Ústecký kraj.

Ve všech krajích vzrostl počet hostů ubytovaných v HUZ, čtyři kraje měly nižší počet přenocování cizinců.

Růst ekonomiky a vyšší zaměstnanost patřily v roce 2015 k faktorům, které přispěly ke zvýšení počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních (HUZ) cestovního ruchu. Všechny kraje zaznamenaly zvýšený zájem jak domácí, tak zahraniční klientely, pouze v Kraji Vysočina a v Jihomoravském kraji se počet zahraničních hostů snížil. Ve všech krajích vzrostl rovněž celkový počet přenocování hostů. Přitom ve čtyřech krajích (Karlovarském, Zlínském, Jihomoravském a Kraji Vysočina) se o tento nárůst zasloužila tuzemská klientela, která eliminovala úbytek počtu nocí zahraničních hostů.

Nejvíce hostů, zejména z ciziny, přijíždí do Prahy, v přepočtu přenocování na obyvatele vede Karlovarský kraj.

Dominantní postavení v cestovním ruchu má Hlavní město Praha, které láká zejména cizince. Na celorepublikové návštěvnosti cizinců se podílí ze dvou třetin, na počtu tuzemských hostů z desetiny. V roce 2015 se v HUZ Prahy ubytovalo 6,6 mil. návštěvníků. Na 1 tis. obyvatel připadá v Praze 12,6 tis. noclehů v HUZ. Tato hodnota však v rámci krajů nepředstavuje maximum. Největší počet přenocování v přepočtu na 1 tis. obyvatel má jistě i díky lázeňství Karlovarský kraj (15,5 tis. přenocování). S odstupem za nimi následují kraje známé svými rekreačními oblastmi – Královéhradecký (6,6 tis. noclehů na 1 tis. obyvatel), Liberecký a Jihočeský kraj (5,9 a 5,7 tis. noclehů na 1 tis. obyvatel).

**Úbytek orné půdy
ve prospěch trvalých
travních porostů a lesní
půdy...**

V posledních letech lze ve všech krajích sledovat úbytek orné půdy, a to převážně ve prospěch trvalých travních porostů a lesních pozemků. Orné půdy (v porovnání let 2015 a 2000) nejvíce ubylo v Libereckém kraji (téměř o 10 %). Druhou příčku obsadil kraj Karlovarský (pokles o 8 %), třetí příčka pak patřila Hlavnímu městu Praze (snížení o 7,7 %). Nejmenší pokles byl zaznamenán ve Středočeském kraji. Nejvyšší podíl orné půdy na orné půdě ČR v roce 2015 měl kraj Středočeský – 18,4 %, za ním následuje kraj Jihomoravský s podílem na orné půdě ČR 11,8 % a Kraj Vysočina (10,6 %).

**...nárůst zastavěných
ploch a nádvostí.**

Z dlouhodobého hlediska došlo ve více než polovině krajů ČR k nárůstu zastavěných ploch a nádvostí, nejvíce v kraji Jihočeském (o více než 4 % proti roku 2010).

**Rozšiřování ploch
ekologického
zemědělství ve všech
krajích.**

V posledních letech je také zřetelný vliv ekologického zemědělství, které je moderní formou obhospodařování půdy bez používání umělých hnojiv, chemických přípravků, postřiků, hormonů a umělých látek. V roce 2015 byl v mezikrajském srovnání největší podíl na ekologicky obhospodařované půdě v ČR zaznamenán v Jihočeském kraji, a to 15 %, naopak nejmenší podíl vykazoval kraj Pardubický (2,8 %), za ním následovaly kraje Jihomoravský a Středočeský (po 4 %).

**Růst podílu obyvatel
zásobovaných vodou
z veřejných vodovodů.**

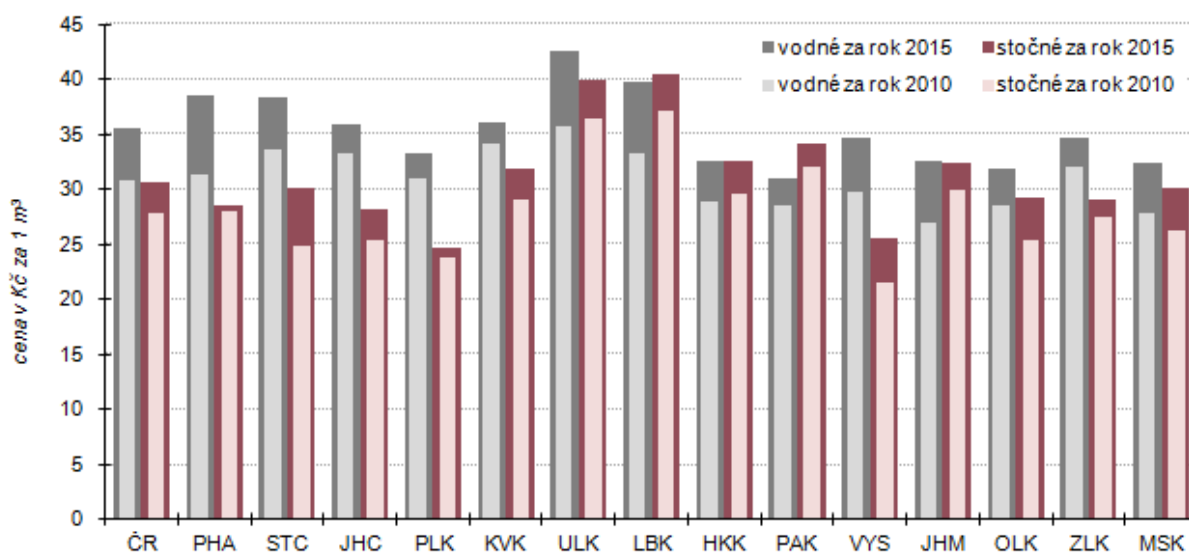
Dlouhodobě se v České republice zvyšuje i podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejného vodovodu. Stoprocentní pokrytí obyvatel zásobovaných vodou z veřejných zdrojů vykázaly v roce 2015 Hlavní město Praha a Karlovarský kraj. Ve srovnání let 2010 a 2015 stoupl podíl obyvatel zásobovaných vodou ve všech krajích ČR kromě Jihočeského kraje, kde došlo k poklesu o 0,3 procentního bodu.

**Dlouhodobě nejdražší
voda je v Ústeckém
kraji.**

V České republice dlouhodobě klesala výroba i spotřeba vody, v roce 2015 se pokles zastavil. Cena vody (bez DPH) však neustále roste, nejdražší voda je v Ústeckém kraji. V roce 2015 zaplatili obyvatelé Ústeckého kraje v průměru za 1 m³ fakturované pitné vody 42,50 Kč, zatímco v celé České republice 35,60 Kč, proti průměru republiky byla tak jednotková cena vody v roce 2015 v Ústeckém kraji vyšší o 6,90 Kč. Nejméně za vodu v loňském roce platili v Pardubickém kraji (31 Kč za 1 m³).

V roce 2015 spotřebovaly nejvíce vody domácnosti v Hlavním městě Praze (více než 106 litrů na osobu a den), naproti tomu ve Zlínském kraji byla denní spotřeba vody na obyvatele nižší než 76 litrů.

Graf 49 Průměrná cena za vodné a stočné podle krajů v letech 2010 a 2015

Postupné snižování měrných emisí, velké rozdíly mezi kraji však zůstávají.

V posledních letech dochází v České republice k postupnému snižování měrných emisí znečišťujících látek, ať již stacionárních zdrojů (REZZO 1–3) nebo mobilních zdrojů (REZZO 4). Z územního hlediska však i nadále zůstávají nejhůře postižena území, která jsou nejbližší stacionárním zdrojům znečištění. Z krajů jsou na tom dlouhodobě vlívnem emisí ze stacionárních zdrojů znečištění nejhůře kraje Ústecký a Moravskoslezský. Při zohlednění mobilních zdrojů se k oběma krajům přiřadilo i Hlavní město Praha a kraj Středočeský.

Produkce komunálního odpadu na obyvatele poklesla pouze v šesti krajích ČR.

Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele v porovnání let 2010 a 2014 klesla v šesti krajích České republiky, nejvíce pak ve Středočeském kraji, a to téměř o 62 kg. Ve zbylých osmi krajích byl zaznamenán nárůst, přičemž nejvíce se produkce komunálního odpadu v porovnávaném období zvýšila v Kraji Vysočina – o 28 kg na jednoho obyvatele. V meziročním srovnání let 2013 a 2014 poklesla produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele celkem ve čtyřech krajích, a to ve Středočeském a Ústeckém kraji, v Hlavním městě Praze a v Královéhradeckém kraji.

Růst objemu investic na ochranu životního prostředí v 11 krajích republiky.

Objem investic na ochranu životního prostředí podle místa investice v meziročním srovnání let 2010 a 2014 vzrostl celkem v jedenácti krajích ČR (nejvíce v Kraji Vysočina), naopak pokles investic byl zaznamenán v Hlavním městě Praze, Libereckém a Královéhradeckém kraji. Nejvíce prostředků na jednoho obyvatele bylo v roce 2014 investováno v Kraji Vysočina (5 513 Kč), Moravskoslezském (4 718 Kč) a Plzeňském kraji (4 344 Kč).

Neinvestiční výdaje na ochranu životního prostředí vzrostly ve všech krajích kromě Ústeckého.

Neinvestiční výdaje na ochranu životního prostředí zjišťované podle sídla investora vzrostly v porovnání let 2010 a 2014 ve všech krajích České republiky s výjimkou Ústeckého, kde došlo ke snížení neinvestičních výdajů o více jak polovinu. Na 1 obyvatele bylo v roce 2014 nejvíce neinvestičních výdajů (podle sídla investora) vynaloženo v Hlavním městě Praze (11 tis. Kč), pětikrát méně bylo investováno v Kraji Vysočina.

Tabulková příloha

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Parubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Přirozený přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel (‰)															
2010	1,0	2,0	2,2	0,8	0,7	0,7	0,4	2,0	0,8	0,8	0,5	1,3	0,3	0,1	-0,2
2011	0,2	1,5	1,5	0,0	-0,6	-0,2	-0,2	1,0	-0,6	-0,1	0,1	0,8	-0,4	-1,0	-1,3
2012	0,0	1,4	1,3	0,2	-0,4	-0,8	-0,9	0,5	-0,6	-0,0	-0,1	0,5	-0,6	-1,0	-1,1
2013	-0,2	1,4	1,0	-0,4	-1,0	-1,2	-1,5	0,3	-0,8	-0,6	-0,4	0,7	-0,8	-1,3	-1,4
2014	0,4	2,0	1,7	0,0	-0,2	-1,3	-0,7	0,2	-0,2	0,6	0,9	1,2	-0,1	-0,9	-0,9
2015	-0,0	1,9	1,2	-0,5	-0,8	-1,8	-1,1	0,3	-0,5	-0,3	0,3	0,6	-0,8	-0,8	-1,4
Přírůstek/úbytek stěhováním na 1 000 obyvatel (‰)															
2010	1,5	4,5	11,7	0,9	-0,4	-1,3	-0,6	0,1	-0,1	0,8	-1,3	1,3	-0,8	-1,2	-3,2
2011	1,6	4,6	9,8	0,6	1,4	-1,9	-0,3	0,6	-0,7	0,4	-0,7	1,5	-0,2	-0,8	-2,0
2012	1,0	2,7	8,4	0,5	2,1	-3,9	-0,6	-0,5	-1,0	0,1	-1,3	1,5	-1,0	-1,3	-2,2
2013	-0,1	-4,3	7,1	0,5	2,3	-3,5	-0,5	-0,2	-1,0	-0,3	-1,5	0,6	-1,2	-1,1	-2,5
2014	2,1	10,7	8,2	0,9	3,0	-2,1	-0,7	0,3	-0,4	0,2	-1,5	1,2	-0,9	-0,9	-2,5
2015	1,5	4,8	7,6	1,4	3,4	-3,1	-0,3	1,5	0,2	-0,2	-1,2	1,3	-0,8	-0,2	-2,2
Živě narození mimo manželství (%)															
2010	40,3	35,3	36,9	40,4	41,7	58,5	54,4	45,5	40,8	38,1	33,7	35,8	39,9	31,9	44,2
2011	41,8	36,6	38,0	42,5	43,8	58,3	56,1	47,4	42,4	39,8	35,7	36,7	43,0	32,8	46,5
2012	43,4	37,4	40,5	43,7	45,9	58,7	58,0	48,4	43,8	41,6	37,7	38,4	45,1	35,6	47,7
2013	45,0	38,7	42,2	45,7	46,4	60,7	59,3	49,8	47,1	44,3	38,9	39,6	45,7	37,4	49,8
2014	46,7	40,6	44,3	48,4	49,1	61,6	61,1	52,0	47,9	45,3	41,3	41,4	47,8	39,1	50,4
2015	47,8	41,2	45,7	48,3	49,4	62,6	62,3	53,7	49,7	47,2	42,2	43,1	48,2	40,6	52,2
Index stáří k 31. 12. (%)															
2010 ¹⁾	107,6	129,2	94,6	106,2	113,4	99,9	92,1	96,8	112,8	106,7	109,0	113,4	109,6	114,5	105,4
2011	110,4	129,7	95,9	109,8	116,6	103,4	96,0	100,7	116,5	110,0	112,6	116,1	112,9	117,8	108,6
2012	113,3	129,2	97,4	113,2	119,2	108,7	100,8	105,2	120,5	113,1	116,2	118,4	116,5	121,1	112,5
2013	115,7	128,3	98,8	116,0	121,8	113,4	105,1	109,1	123,6	116,1	119,6	120,2	119,5	123,6	116,0
2014	117,4	125,8	99,6	118,4	123,8	117,5	108,5	112,5	126,4	118,3	122,1	121,2	122,1	126,3	118,9
2015	119,0	123,8	100,5	120,4	125,3	121,9	111,7	115,8	129,3	120,6	124,2	122,0	123,9	128,6	121,5
Naděje dožití mužů při narození (roky) - dvouleté období															
2010	74,3	76,3	74,3	74,8	74,9	72,7	72,3	74,4	75,2	74,8	75,1	74,7	74,0	73,5	72,6
2011	74,5	76,5	74,6	75,0	75,1	73,2	72,8	74,8	75,5	74,8	75,5	75,1	74,1	73,7	72,7
2012	74,8	77,0	74,9	75,1	75,2	74,0	73,0	75,3	75,6	74,9	75,6	75,2	74,3	74,4	73,3
2013	75,1	77,3	75,2	75,4	75,5	74,1	73,0	75,1	75,9	75,3	75,9	75,4	74,4	74,8	73,8
2014	75,5	77,5	75,7	75,8	76,0	74,1	73,6	75,1	76,2	76,1	76,2	76,0	74,9	75,1	74,1
2015	75,8	77,7	76,2	75,6	76,2	74,4	73,9	75,7	76,6	76,3	76,7	76,3	75,3	75,4	74,2
Naděje dožití žen při narození (roky) - dvouleté období															
2010	80,4	81,2	80,2	80,4	80,1	79,3	78,6	80,1	80,8	80,5	81,1	81,1	80,3	80,9	79,7
2011	80,7	81,7	80,6	80,8	80,4	79,5	78,7	80,8	81,3	80,3	81,3	81,5	80,7	81,3	79,9
2012	80,8	81,8	80,6	81,0	80,8	79,7	79,0	80,8	81,5	80,7	81,2	81,7	81,0	81,4	79,7
2013	81,0	82,1	80,9	80,9	80,9	80,0	79,0	80,9	81,6	81,1	81,7	81,9	81,1	81,6	80,0
2014	81,4	82,5	81,3	81,2	81,3	80,3	79,3	81,5	81,8	81,6	82,4	82,0	81,9	81,5	80,6
2015	81,6	82,6	81,4	81,5	81,4	80,3	79,6	81,4	81,9	82,1	82,3	82,2	82,0	81,8	80,9
Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)															
2010	4,0	11,8	4,6	2,4	4,4	6,4	3,7	3,8	2,7	2,3	1,6	3,1	1,5	1,4	1,8
2011	4,1	12,9	4,5	2,3	4,2	6,4	3,7	3,8	2,5	2,2	1,5	3,1	1,5	1,4	1,9
2012	4,1	13,1	4,4	2,3	4,2	6,1	3,7	3,8	2,4	2,2	1,5	3,1	1,5	1,4	1,9
2013	4,2	13,0	4,4	2,4	4,4	6,3	3,8	3,8	2,4	2,2	1,5	3,2	1,6	1,4	1,9
2014	4,3	13,2	4,6	2,4	4,5	6,3	3,9	3,9	2,4	2,2	1,5	3,3	1,6	1,4	2,0
2015	4,4	13,5	4,6	2,6	4,7	6,4	4,0	4,1	2,5	2,3	1,6	3,4	1,6	1,5	2,0

¹⁾ stav k 1. 1. 2011

Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Míra zaměstnanosti (%)															
2010	54,2	59,9	56,6	55,0	55,6	55,0	51,1	53,9	53,5	53,3	54,1	53,7	50,6	52,0	50,9
2011	54,4	59,2	56,9	55,4	56,3	54,8	51,9	53,3	53,3	54,3	53,5	53,4	51,7	53,0	51,4
2012	54,5	60,0	57,6	54,5	56,6	53,7	50,7	52,2	53,7	54,0	53,2	53,9	52,9	53,3	51,8
2013	55,2	60,2	57,6	54,6	57,3	55,0	52,2	52,9	53,7	55,0	54,3	55,8	51,2	55,0	52,1
2014	55,7	60,6	57,9	55,6	57,2	55,2	52,7	54,2	54,6	56,3	55,0	55,9	52,2	54,7	52,8
2015	56,4	60,2	59,0	56,2	58,7	56,8	52,8	55,4	55,4	57,3	54,7	57,1	53,7	56,2	53,2
Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. (%)¹⁾ (MPSV)															
2010	7,4	3,6	6,1	6,4	6,6	8,9	10,2	8,1	6,3	7,5	8,1	8,5	9,1	7,9	9,0
2011	6,8	3,6	5,6	5,8	5,7	8,0	9,8	7,3	5,7	6,5	7,2	7,6	8,3	7,0	8,3
2012	7,4	4,2	6,1	6,4	5,9	8,5	10,5	7,7	6,5	7,0	7,6	8,1	8,9	7,8	9,2
2013	8,2	5,1	6,9	7,1	6,4	9,3	11,5	8,5	7,3	7,4	8,1	8,9	9,8	8,3	10,5
2014	7,5	5,0	6,4	6,2	5,7	8,2	10,7	7,7	6,4	6,2	7,4	8,2	8,8	7,4	9,8
2015	6,2	4,2	5,4	5,1	4,6	7,1	8,9	6,4	5,0	5,1	6,2	7,0	7,0	6,0	8,6
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných k 31. 12. (%)²⁾ (MPSV)															
2010	2,4	0,8	1,7	1,5	1,9	3,3	4,1	2,8	1,5	2,2	2,5	2,8	3,1	2,8	3,6
2011	2,5	0,9	1,9	1,7	1,9	3,3	4,3	2,8	1,6	2,2	2,6	2,9	3,3	2,7	3,7
2012	2,7	1,1	2,1	1,8	1,9	3,3	4,6	2,9	1,9	2,2	2,6	3,0	3,5	2,7	3,8
2013	3,3	1,8	2,6	2,3	2,4	4,0	5,5	3,5	2,5	2,7	3,1	3,7	4,1	3,3	4,9
2014	3,4	2,0	2,7	2,2	2,2	4,1	5,6	3,4	2,5	2,4	3,1	3,7	4,1	3,0	5,1
2015	2,7	1,7	2,2	1,6	1,7	3,4	4,6	2,7	1,8	1,7	2,4	3,0	3,1	2,3	4,4
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2010	196,6	264,9	216,1	185,8	194,9	173,8	174,0	185,1	189,7	180,7	185,0	193,3	174,6	178,8	176,4
2011	197,0	262,0	214,9	187,6	196,7	176,3	175,8	182,6	188,7	183,0	188,5	191,1	178,1	182,1	178,6
2012	198,9	260,1	218,5	188,3	201,4	174,5	173,6	183,7	192,6	188,6	189,2	195,5	180,7	185,1	179,6
2013	198,6	260,9	213,9	186,7	203,4	177,4	173,6	184,0	192,9	187,2	190,8	199,0	177,9	184,4	178,4
2014	202,9	264,1	216,6	193,7	205,1	181,8	174,7	189,2	198,1	193,8	195,3	203,2	183,2	189,8	184,0
2015	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Medián mezd (Kč)³⁾ (MPSV, MF)															
2010	22 608	28 392	23 386	20 479	22 634	20 110	21 860	22 289	21 174	20 721	21 059	22 139	21 423	20 666	21 883
2011	21 782	27 162	22 447	20 303	21 554	19 183	20 533	21 017	20 266	20 527	20 378	21 127	20 717	20 153	21 383
2012	21 997	27 182	22 576	20 455	21 752	19 327	20 999	21 672	20 958	20 598	20 644	21 447	20 594	20 036	21 838
2013	22 266	27 410	22 874	20 898	21 999	20 274	21 385	21 993	21 134	20 740	21 194	21 840	20 836	20 576	21 958
2014	22 844	27 750	23 579	21 675	23 175	20 690	21 686	22 772	21 750	21 413	21 757	22 392	21 651	21 094	22 377
2015	23 726	28 677	24 582	22 697	24 135	21 747	22 644	23 946	22 521	22 283	22 600	23 328	21 918	21 770	23 116
Průměrný měsíční starobní důchod sólo (Kč)⁴⁾ (MPSV)															
2010	10 138	10 855	10 198	10 024	10 088	9 944	10 057	10 064	10 009	9 913	9 853	10 016	9 837	9 910	10 218
2011	10 567	11 304	10 643	10 459	10 520	10 349	10 476	10 489	10 444	10 337	10 285	10 443	10 253	10 333	10 642
2012	10 793	11 560	10 882	10 680	10 740	10 554	10 697	10 708	10 667	10 557	10 504	10 662	10 465	10 555	10 868
2013	10 985	11 767	11 087	10 872	10 933	10 725	10 881	10 900	10 854	10 745	10 695	10 845	10 644	10 748	11 058
2014	11 090	11 878	11 207	10 985	11 038	10 817	10 979	11 005	10 955	10 853	10 804	10 950	10 744	10 852	11 157
2015	11 363	12 172	11 499	11 260	11 308	11 064	11 240	11 269	11 221	11 123	11 079	11 218	11 009	11 122	11 428
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (%)⁵⁾ (ČSSZ)															
2010	19,1	10,6	16,5	19,3	22,4	21,0	22,0	17,7	18,9	22,6	24,5	17,9	20,7	19,6	22,6
2011	21,6	11,7	18,9	22,2	24,9	24,0	24,5	20,5	21,7	25,6	27,1	20,3	23,8	22,4	25,2
2012	22,5	12,2	19,7	23,3	25,8	24,9	25,4	21,4	22,8	26,6	28,3	21,2	24,9	23,5	26,2
2013	23,3	12,6	20,4	24,2	26,7	25,8	26,2	22,3	23,8	27,6	29,3	22,0	25,9	24,5	27,2
2014	24,1	13,0	21,0	25,2	27,4	26,5	27,0	23,1	24,8	28,7	30,3	22,7	26,9	25,4	28,2
2015	24,8	13,2	21,5	25,9	27,9	27,2	27,5	23,8	25,5	29,5	31,1	23,3	27,8	26,1	28,9

¹⁾ podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let v evidenci úřadu práce na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

²⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

³⁾ od roku 2011 jsou zahrnuti dříve nesledovaní zaměstnanci podniků s 1–9 zaměstnanci, zaměstnanci neziskových institucí a podnikatelů-fyzických osob

⁴⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu; data za prosinec

⁵⁾ včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; data za prosinec

Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Hrubý domácí produkt (HDP) na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2010	375,9	811,8	333,7	317,1	346,5	269,2	298,6	287,1	327,4	308,8	300,5	353,2	285,6	313,1	311,6
2011	383,2	808,5	345,6	319,6	353,5	272,8	301,4	293,6	330,3	320,2	315,8	361,1	296,1	323,6	328,4
2012	384,6	803,6	348,3	326,1	345,4	271,0	301,7	298,7	331,9	305,1	322,6	370,5	299,3	323,3	331,3
2013	387,9	807,5	347,2	331,5	361,5	270,9	300,9	300,6	333,7	312,2	326,2	385,6	299,5	329,3	323,1
2014	404,8	829,2	369,3	343,8	384,1	276,9	309,6	315,2	356,0	327,5	335,0	397,2	314,5	359,4	337,7
2015	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Vývoj HDP - předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny, %)															
2010	102,3	102,3	101,4	101,1	105,2	98,3	96,8	104,7	103,6	104,9	101,6	102,8	104,1	102,0	103,7
2011	102,0	99,0	106,6	100,0	102,6	98,9	98,8	103,2	101,5	103,8	103,6	103,2	103,1	103,2	104,0
2012	99,1	99,6	99,1	100,5	95,7	98,6	99,5	99,6	98,0	93,2	100,2	101,3	99,3	97,4	99,5
2013	99,5	100,4	98,3	99,4	102,9	98,5	98,6	98,7	98,1	100,3	98,1	102,7	98,2	99,9	95,7
2014	102,0	101,8	102,6	101,1	104,0	100,3	100,4	101,6	103,8	102,4	100,0	101,2	102,8	105,6	101,1
2015	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Zemědělská produkce na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy (tis. Kč)															
2010	29,2	33,4	26,6	26,6	16,2	24,4	18,8	32,7	31,6	31,3	34,1	29,1	27,4	25,7	
2011	33,8	38,9	29,2	30,5	17,7	27,7	21,6	36,0	38,7	36,5	42,0	33,6	32,4	29,0	
2012	34,7	40,7	31,5	31,7	17,8	28,6	22,5	37,5	41,1	38,2	37,3	33,7	34,3	30,3	
2013	36,4	42,1	31,5	32,8	18,0	30,8	23,7	38,9	42,8	40,3	42,7	35,5	36,5	31,1	
2014 ¹⁾	39,0	44,1	32,7	36,6	21,9	33,7	24,9	43,2	49,1	43,6	41,1	38,8	38,5	34,8	
2015	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ve velkých průmyslových podnicích²⁾ (tis. fyzických osob)															
2010	749,7	73,9	90,9	41,5	50,5	20,7	52,5	40,1	37,1	41,8	44,1	63,2	40,6	44,4	108,6
2011	775,2	80,1	86,4	43,6	53,0	20,3	52,9	40,2	40,4	43,2	47,1	70,0	41,2	46,3	110,4
2012	776,0	82,2	88,5	44,3	54,0	19,6	52,2	40,4	39,8	43,1	46,4	67,7	40,0	46,3	111,5
2013	767,8	77,9	89,5	45,5	55,3	19,5	49,5	40,4	43,0	43,1	47,0	65,3	39,1	46,3	106,3
2014	782,7	78,9	92,1	45,6	57,6	19,5	50,4	41,7	43,9	44,8	47,3	67,1	40,9	48,2	104,7
2015	806,9	77,5	95,3	47,3	59,7	19,2	52,6	43,4	45,3	46,3	48,1	68,9	44,2	52,0	107,0
Stavební práce podle místa stavby na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2010	25,7	46,2	19,6	27,3	23,1	36,2	27,4	19,6	17,6	17,9	17,2	26,5	19,9	20,7	24,9
2011	24,3	43,9	18,1	35,4	22,1	24,4	27,2	18,8	15,1	16,2	19,6	22,1	16,8	16,9	25,0
2012	22,7	40,6	18,0	33,1	19,4	18,7	19,2	17,3	18,6	15,9	19,2	22,9	20,0	16,0	21,3
2013	20,9	38,0	15,5	30,4	17,5	16,7	20,3	15,3	14,0	14,5	17,4	22,0	18,7	15,8	19,0
2014	22,6	41,4	16,5	32,8	22,3	23,2	17,5	14,2	17,1	20,9	23,3	23,7	16,3	16,8	19,3
2015	25,4	42,4	19,4	36,5	22,1	22,7	19,0	20,8	22,4	24,0	23,8	30,6	21,0	15,7	21,6
Dokončené byty na 1 000 obyvatel															
2010	3,5	4,9	5,9	3,4	3,3	2,8	1,3	2,9	3,3	3,2	3,4	3,9	2,6	2,4	2,3
2011	2,7	2,8	5,0	3,2	2,5	2,1	1,5	2,2	2,4	2,5	2,6	3,1	2,0	1,8	2,0
2012	2,8	3,2	4,6	3,1	2,5	1,8	1,5	2,9	2,5	2,5	2,5	3,2	2,3	1,9	2,2
2013	2,4	3,1	4,1	2,1	2,5	1,4	1,1	1,8	1,9	2,0	2,3	3,0	1,9	1,4	2,0
2014	2,3	3,9	3,2	2,0	2,4	1,1	0,9	1,6	1,9	1,9	2,0	2,8	2,2	1,4	1,6
2015	2,4	4,1	3,7	2,0	2,1	1,4	1,0	1,4	1,9	2,1	2,0	2,8	1,7	1,6	1,8
Počet přenocování hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních³⁾ na 1 000 obyvatel															
2010	3 509	9 684	1 343	4 252	2 420	13 715	1 049	5 021	5 654	1 859	1 655	1 765	2 207	2 656	1 393
2011	3 643	10 459	1 414	4 178	2 328	14 402	1 193	4 907	5 577	1 839	1 839	1 877	2 320	2 598	1 467
2012	4 118	11 613	1 645	4 956	2 681	15 792	1 404	5 854	6 089	2 008	2 285	2 242	2 476	2 959	1 641
2013	4 120	11 773	1 593	5 010	2 565	15 226	1 431	5 823	5 813	2 008	2 312	2 429	2 552	3 027	1 591
2014	4 081	11 790	1 502	5 074	2 552	15 015	1 440	5 092	5 565	1 981	2 256	2 539	2 512	3 160	1 595
2015	4 467	12 608	1 677	5 718	2 983	15 468	1 596	5 859	6 571	2 286	2 358	2 619	2 801	3 438	1 835

¹⁾ semidefinitivní výsledky

²⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem na území kraje

³⁾ na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti; údaje před rokem 2012 nejsou srovnatelné

Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – životní prostředí

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Kraj Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Měrné emise oxidu siřičitého REZZO 1–4 (t/km²)															
2010	2,0	2,7	2,0	0,9	0,9	2,8	10,8	0,6	1,2	2,7	0,3	0,4	0,7	1,1	4,0
2011	2,0	1,0	2,0	0,8	0,9	2,6	11,5	0,4	1,1	2,7	0,3	0,4	0,7	1,1	4,0
2012	2,0	0,8	1,9	0,8	0,9	2,8	10,6	0,5	1,1	2,6	0,4	0,3	0,7	1,2	3,8
2013	1,8	1,0	1,9	0,8	0,9	2,9	7,8	0,5	1,0	2,7	0,3	0,3	0,7	1,2	3,7
2014	1,6	0,5	1,8	0,7	0,9	2,9	6,9	0,4	0,9	2,6	0,3	0,3	0,7	1,1	3,5
2015	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Měrné emise oxidů dusíku REZZO 1–4 (t/km²)															
2010	2,8	17,2	2,9	1,1	1,3	3,0	10,6	1,1	1,4	3,4	1,4	2,0	1,7	1,7	5,1
2011	2,6	15,1	2,7	1,1	1,2	2,6	9,8	1,1	1,4	3,2	1,4	1,9	1,7	1,6	4,7
2012	2,5	13,8	2,6	1,0	1,2	2,5	8,5	1,0	1,3	3,1	1,3	1,8	1,6	1,6	4,4
2013	2,3	13,4	2,4	1,0	1,2	2,2	7,4	1,0	1,4	3,0	1,3	1,7	1,6	1,5	4,5
2014	2,2	12,7	2,3	0,9	1,0	2,0	6,4	1,0	1,3	3,1	1,3	1,7	1,5	1,5	4,2
2015	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele (kg)															
2010	1 942	5 676	1 195	1 799	1 850	556	1 737	656	904	710	643	2 014	848	1 674	2 126
2011	1 898	4 646	1 478	1 554	1 727	579	1 937	1 058	717	768	769	1 902	967	1 575	2 529
2012	1 897	4 827	1 478	1 899	1 627	538	1 766	1 116	681	827	733	1 934	1 117	959	2 499
2013	1 915	5 029	1 565	1 611	1 694	661	1 529	1 148	730	847	798	1 923	1 163	1 472	2 269
2014	1 923	5 023	1 344	1 765	2 253	517	1 615	1 017	770	1 352	1 013	1 901	1 018	1 217	2 145
2015	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele (kg)															
2010	317	297	416	342	239	301	307	282	267	.	302	296	307	298	335
2011	320	307	517	310	240	311	320	287	277	273	311	279	300	291	293
2012	308	304	375	311	243	285	318	276	274	294	326	277	318	300	318
2013	307	303	372	315	231	289	327	265	275	299	318	288	308	297	317
2014	310	301	355	325	252	307	318	271	272	303	329	295	312	308	325
2015	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu (%)															
2010	15,9	16,0	11,6	17,5	18,6	14,2	13,5	13,3	18,4	.	16,7	12,5	14,3	16,5	15,8
2011	14,4	15,6	9,5	18,5	20,5	11,5	13,1	16,8	19,2	15,6	16,6	12,9	14,0	18,3	14,6
2012	13,9	16,3	10,7	14,4	18,3	12,8	11,5	13,5	17,1	13,5	16,2	12,3	13,5	17,2	13,4
2013	13,9	16,8	10,9	14,0	17,8	13,1	10,7	14,6	17,1	14,1	16,9	10,9	12,0	17,4	14,9
2014	14,3	16,5	11,7	13,6	17,7	13,1	12,2	13,8	17,0	14,2	16,9	11,8	13,3	18,9	14,9
2015	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Specifické denní množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele (l)															
2010	89,5	104,4	90,0	86,4	90,6	88,5	83,2	87,0	86,7	81,8	80,1	90,1	84,3	79,0	94,3
2011	88,6	105,2	89,3	85,7	83,4	84,3	81,7	86,5	82,7	80,9	79,8	91,3	83,7	78,5	94,4
2012	87,9	106,3	88,6	86,6	81,6	82,9	79,3	84,0	81,8	79,5	79,7	92,6	83,5	76,8	91,5
2013	87,2	111,4	85,5	86,2	80,5	81,8	79,0	82,0	78,1	77,1	79,0	91,2	81,7	76,2	90,7
2014	87,3	106,0	82,9	84,7	87,3	83,0	90,3	86,9	77,6	75,7	77,7	91,5	82,5	75,7	88,9
2015	87,9	106,0	83,5	85,4	87,6	83,4	89,1	86,5	79,9	77,8	79,3	92,4	82,2	75,6	90,8
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)															
2010	2 153	2 177	2 246	2 403	1 994	1 391	2 555	2 089	1 386	2 235	1 511	2 709	1 371	2 357	2 288
2011	2 364	1 598	1 965	2 330	2 678	2 255	3 009	3 445	1 959	2 283	2 518	1 607	1 423	2 207	4 056
2012	2 438	1 468	2 786	1 920	2 245	1 662	2 664	2 973	2 681	2 947	2 649	2 594	2 428	2 007	2 911
2013	2 576	1 549	2 687	2 303	2 322	1 558	4 198	2 173	2 536	3 363	2 687	2 174	1 902	2 080	3 676
2014	2 983	1 154	2 562	2 757	4 344	3 171	3 296	1 106	1 839	3 673	5 513	2 665	2 418	3 504	4 718
2015	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Karlovarského kraje v letech 2000–2015

	Měřicí jednotka	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
OBYVATELSTVO									
Obyvatelstvo ¹⁾	osoby	304 400	303 714	304 220	304 249	304 588	304 274	304 602	307 449
v tom ve věku: 0–14 let		51 501	50 115	49 691	48 426	47 459	46 212	45 314	45 168
15–64 let		216 517	217 159	217 556	218 316	218 843	218 824	219 223	221 243
65 a více let		36 382	36 440	36 973	37 507	38 286	39 238	40 065	41 038
Průměrný věk ¹⁾	roky	37,7	38,0	38,3	38,5	38,8	39,1	39,4	39,6
Sňatky		1 847	1 792	1 829	1 584	1 716	1 583	1 573	1 737
Rozvody		1 161	1 050	1 152	1 238	1 145	1 192	1 108	1 111
Živě narození	osoby	2 900	2 920	2 949	2 887	2 903	3 014	3 201	3 438
Zemřelí	osoby	3 013	3 127	2 851	3 095	3 020	2 983	2 976	2 920
Přistěhovalí	osoby	1 879	2 722	5 119	4 016	4 240	3 211	3 476	6 108
Vystěhovalí	osoby	2 189	3 234	4 711	3 779	3 784	3 556	3 373	3 779
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	-113	-207	98	-208	-117	31	225	518
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	-310	-512	408	237	456	-345	103	2 329
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	-423	-719	506	29	339	-314	328	2 847
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele	tis. Kč	122,4	125,1	129,0	135,0	138,2	145,1	153,2	159,7
Ekonomicky aktivní (pracovní síla)	tis. osob	164,6	159,6	157,6	156,9	157,6	162,0	159,2	159,7
Ekonomicky neaktivní (15 a více let)	tis. osob	88,1	93,8	96,4	98,2	98,6	95,9	99,5	100,4
Míra ekonomické aktivity	%	65,1	63,0	62,0	61,5	61,5	62,8	61,5	61,4
Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřady práce ¹⁾	osoby	13 174	14 062	16 115	17 362	18 726	18 017	16 221	12 975
Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾	%	.	.	.	.	.	7,9	7,1	5,6
Prům. měsíční starobní důchod sólo ²⁾	Kč	6 243	6 751	6 770	7 002	7 190	7 650	8 073	8 607
Lékaři na 1 000 obyvatel	osoby	3,5	3,5	3,5	3,6	3,6	3,6	3,6	3,8
Děti, žáci a studenti k 30. 9.	osoby								
mateřských škol		8 663	8 245	8 284	8 336	8 302	8 079	8 151	8 164
základních škol		34 071	33 224	32 351	30 932	29 541	27 940	26 684	25 600
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		.	.	.	14 929	15 166	15 141	14 962	14 760
vysokých škol ³⁾		.	962	1 091	1 177	1 397	1 640	1 706	1 901
Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel		35,0	33,7	36,7	34,8	34,1	33,1	31,1	34,6
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
Hrubý domácí produkt	mil. Kč	59 855	62 351	65 950	68 333	71 495	74 130	76 540	83 137
předchozí rok=100 (srovnatel. ceny)	%	104,6	99,2	103,0	102,4	100,2	102,6	101,2	103,5
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	.	68	77	92	96	76	71	78
Registrované ekonomické subjekty ¹⁾		60 903	63 164	70 591	73 656	74 580	75 762	76 814	77 780
Zemědělská produkce	mil. Kč	.	.	.	1 339	1 609	1 412	1 419	1 657
Počet zaměstnanců v průmyslu ⁴⁾	fyz. os.	28 110	29 481	28 209	26 258	26 076	25 860	25 250	24 828
Stavební práce dle dodavatelských smluv podle místa stavby ⁵⁾	mil. Kč	4 886	5 184	6 138	7 419	8 580	9 834	8 538	9 678
Dokončené byty		416	565	449	524	503	1 149	638	543
Hosté v hromadných ubyt. zařízeních	osoby	550 936	576 148	615 551	532 402	563 709	589 838	669 905	679 102
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)									
Zemědělská půda ¹⁾	ha	125 539	125 394	124 705	124 615	124 590	124 589	124 415	124 247
z toho orná půda		58 457	57 378	57 114	57 008	56 821	56 584	56 087	55 311
Nezemědělská půda ¹⁾	ha	205 901	206 039	206 731	206 842	206 862	206 862	207 041	207 207
z toho: lesní pozemky		142 896	142 913	143 202	143 297	143 298	143 369	143 381	143 429
zastavěné plochy a nádvoří		3 458	3 461	3 365	3 358	3 263	3 257	3 241	3 212
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	121,3	113,8	111,2	108,5	108,0	102,9	100,5	97,6
Produkce komunál. odpadu na 1 obyv.	kg	.	294	274	296	298	290	302	320
Pořízené investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	.	3 412	2 141	1 845	967	2 096	1 740	1 311

¹⁾ stav k 31. 12.

²⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; od roku 2010 podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

³⁾ studenti státního občanství ČR s místem výuky v kraji k 31. 12.

⁴⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji; průměrný evidenční počet zaměstnanců

⁵⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci

Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Karlovarského kraje v letech 2000–2015

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Měšící jednotka	
OBYVATELSTVO									
308 403	307 636	307 444 ⁶⁾	303 165	301 726	300 309	299 293	297 828	osoby	Obyvatelstvo ¹⁾
44 939	44 911	45 116 ⁶⁾	44 616	44 541	44 480	44 487	44 382		v tom ve věku: 0–14 let
221 345	219 497	218 067 ⁶⁾	212 394	208 785	205 387	202 521	199 349		15–64 let
42 119	43 228	44 261 ⁶⁾	46 155	48 400	50 442	52 285	54 097		65 a více let
39,8	40,1	40,4 ⁶⁾	40,9	41,2	41,5	41,8	42,1	roky	Průměrný věk ¹⁾
1 514	1 336	1 280	1 238	1 297	1 300	1 249	1 392		Sňatky
1 155	1 110	1 028	891	880	879	777	747		Rozvody
3 562	3 425	3 313	3 014	2 820	2 826	2 764	2 731	osoby	Živě narození
3 023	3 150	3 097	3 080	3 072	3 186	3 151	3 268	osoby	Zemřelí
4 871	3 056	2 971	2 402	2 408	2 697	2 984	2 730	osoby	Přistěhovalí
4 456	4 098	3 379	2 975	3 595	3 754	3 613	3 658	osoby	Vystěhovalí
539	275	216	-66	-252	-360	-387	-537	osoby	Přirozený přírůstek/úbytek
415	-1 042	-408	-573	-1 187	-1 057	-629	-928	osoby	Přírůstek/úbytek stěhováním
954	-767	-192	-639	-1 439	-1 417	-1 016	-1 465	osoby	Celkový přírůstek/úbytek
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
166,7	175,5	173,8	176,3	174,5	177,4	181,8	.	tis. Kč	Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele
160,1	161,5	161,9	154,7	154,8	157,1	155,0	154,7	tis. osob	Ekonomicky aktivní (pracovní síla)
103,2	102,4	100,7	104,2	103,4	99,5	100,3	99,6	tis. osob	Ekonomicky neaktivní (15 a více let)
60,8	61,2	61,7	59,7	60,0	61,2	60,7	60,8	%	Míra ekonomické aktivity
13 437	19 337	19 922	17 447	18 411	19 600	17 290	14 896	osoby	Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřady práce ¹⁾
5,8	8,7	8,9	8,0	8,5	9,3	8,2	7,1	%	Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾
9 475	9 855	9 944	10 349	10 554	10 725	10 817	11 064	Kč	Prům. měsíční starobní důchod sólo ²⁾
3,9	3,9	3,9	4,2	4,3	4,2	4,4	.	osoby	Lékaři na 1 000 obyvatel
8 346	8 617	8 916	9 278	9 542	9 565	9 454	9 271	osoby	Děti, žáci a studenti k 30. 9. mateřských škol
24 670	23 727	23 235	22 899	23 065	23 345	23 935	24 359		základních škol
14 426	14 198	13 711	12 868	11 941	11 312	10 840	10 634		středních škol vč. konzervatoří (denní studium)
1 949	1 951	1 808	1 557	1 335	1 066	924	743		vysokých škol ³⁾
29,3	28,7	25,8	26,7	25,1	27,2	22,4	19,2		Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
84 114	84 468	82 811	82 807	81 959	81 547	83 049	.	mil. Kč	Hrubý domácí produkt
97,0	97,8	98,3	98,9	98,6	98,5	100,3	.	%	předchozí rok=100 (srovnatel. ceny)
98	92	106	124	204	115	151	.	mil. Kč	Výdaje na výzkum a vývoj celkem
80 802	80 979	82 322	83 396	83 103 ⁷⁾	76 802	76 602	75 921		Registrované ekonomické subjekty ¹⁾
1 698	1 339	1 609	1 760	1 774	1 772 ⁸⁾	2 121	.	mil. Kč	Zemědělská produkce
24 540	20 582	20 685	20 322	19 619	19 490	19 490	19 193	fyz. os.	Počet zaměstnanců v průmyslu ⁴⁾
9 662	11 596	11 131	7 413	5 656	5 023	6 958	6 782	mil. Kč	Stavební práce dle dodavatelských smluv podle místa stavby ⁵⁾
628	512	866	626	543	430	326	408		Dokončené byty
679 996	666 094	670 457	709 733 ⁹⁾	809 043	787 084	776 671	850 891	osoby	Hosté v hromadných ubyt. zařízeních
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)									
124 109	123 914	123 956	124 061	124 027	124 032	124 012	123 964	ha	Zemědělská půda ¹⁾
54 649	54 335	53 970	54 097	53 998	53 960	53 878	53 772		z toho orná půda
207 335	207 531	207 481	207 393	207 399	207 400	207 414	207 465	ha	Nezemědělská půda ¹⁾
143 449	143 571	143 652	143 843	143 886	143 989	144 167	144 240		z toho: lesní pozemky
3 189	3 208	3 197	3 176	3 151	3 142	3 129	3 113		zastavěné plochy a nádvoří
95,6	90,7	88,5	84,3	82,9	81,8	83,0	83,4	litr/den	Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele
305	311	301	311	285	289	307	.	kg	Produkce komunál. odpadu na 1 obyv.
2 025	1 132	1 391	2 255	1 662	1 558	3 171	.	Kč	Pořízené investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele

⁶⁾ údaje od roku 2011 navazují na výsledky SLDB 2011 podle místa trvalého pobytu

⁷⁾ od roku 2013 vlivem zpřesnění dat podle Registru osob nejsou údaje plně srovnatelné s předchozími roky

⁸⁾ semidefinitivní výsledky

⁹⁾ od roku 2012 revidované údaje na základě výsledků šetření MMR

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – demografický vývoj

	Měřicí jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Obyvatelstvo k 31. 12.	osoby	⁴⁾ 303 804	303 165	301 726	300 309	299 293	297 828
v tom: muži		⁴⁾ 149 670	149 432	148 789	148 169	147 767	147 125
ženy		⁴⁾ 154 134	153 733	152 937	152 140	151 526	150 703
z toho cizinci (bez azylantů)		19 617	19 411	18 388	18 854	18 873	19 073
Sňatky	počet	1 280	1 238	1 297	1 300	1 249	1 392
Rozvody	počet	1 028	891	880	879	777	747
Rozvody na 100 sňatků	počet	80,3	72,0	67,8	67,6	62,2	53,7
Živě narození	osoby	3 313	3 014	2 820	2 826	2 764	2 731
z toho mimo manželství	%	58,5	58,3	58,7	60,7	61,6	62,6
Úhrnná plodnost ¹⁾	počet	1,488	1,431	1,370	1,418	1,425	1,451
Potraty	počet	1 420	1 280	1 253	1 150	1 022	1 050
z toho umělá přerušení těhotenství		938	879	830	850	773	776
Potraty na 100 narozených	počet	42,7	42,3	44,3	40,5	36,8	38,3
Zemřelí	osoby	3 097	3 080	3 072	3 186	3 151	3 268
z toho podle příčin smrti:							
nemoci oběhové soustavy		1 415	1 394	1 448	1 461	1 387	1 443
novotvary		865	860	872	834	831	834
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	216	-66	-252	-360	-387	-537
Přistěhovalí	osoby	2 971	2 402	2 408	2 697	2 984	2 730
z toho z ciziny		1 007	756	853	967	1 219	1 046
Vystěhovalí	osoby	3 379	2 975	3 595	3 754	3 613	3 658
z toho do ciziny		369	212	784	904	747	678
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	-408	-573	-1 187	-1 057	-629	-928
z toho s cizinou		638	544	69	63	472	368
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	-192	-639	-1 439	-1 417	-1 016	-1 465
Na 1 000 obyvatel středního stavu:							
živě narození	‰	10,8	9,9	9,3	9,4	9,2	9,1
zemřelí	‰	10,1	10,1	10,2	10,6	10,5	10,9
přirozený přírůstek/úbytek	‰	0,7	-0,2	-0,8	-1,2	-1,3	-1,8
přistěhovalí	‰	9,7	7,9	8,0	9,0	10,0	9,1
vystěhovalí	‰	11,0	9,8	11,9	12,5	12,0	12,3
přírůstek/úbytek stěhováním	‰	-1,3	-1,9	-3,9	-3,5	-2,1	-3,1
celkový přírůstek/úbytek	‰	-0,6	-2,1	-4,8	-4,7	-3,4	-4,9
Mrtvorozenost	‰	3,3	4,0	3,9	4,9	5,4	2,6
Kojenecká úmrtnost	‰	4,5	6,0	3,2	1,1	4,0	3,3
Novorozenecká úmrtnost	‰	3,3	4,6	1,4	1,1	2,9	1,5
Obyvatelstvo k 31. 12. ve věku:							
0–14 let	osoby	⁴⁾ 44 468	44 616	44 541	44 480	44 487	44 382
%	%	⁴⁾ 14,6	14,7	14,8	14,8	14,9	14,9
15–64 let	osoby	⁴⁾ 214 931	212 394	208 785	205 387	202 521	199 349
%	%	⁴⁾ 70,7	70,1	69,2	68,4	67,7	66,9
65 a více let	osoby	⁴⁾ 44 405	46 155	48 400	50 442	52 285	54 097
%	%	⁴⁾ 14,6	15,2	16,0	16,8	17,5	18,2
Průměrný věk k 31. 12.	roky	⁴⁾ 40,6	40,9	41,2	41,5	41,8	42,1
v tom: muži		⁴⁾ 39,2	39,5	39,8	40,1	40,5	40,8
ženy		⁴⁾ 41,9	42,2	42,5	42,8	43,2	43,5
Index stář ²⁾	%	⁴⁾ 99,9	103,4	108,7	113,4	117,5	121,9
Index ekonomického zatížení ³⁾	%	⁴⁾ 41,3	42,7	44,5	46,2	47,8	49,4
Naděje dožití při narození (dvouleté období)	roky						
muži		72,7	73,2	74,0	74,1	74,1	74,4
ženy		79,3	79,5	79,7	80,0	80,3	80,3
Naděje dožití ve věku 65 let (dvouleté období)	roky						
muži		14,6	14,9	15,1	15,1	15,2	15,3
ženy		18,1	18,2	18,4	18,5	18,6	18,7

¹⁾ počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

²⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

³⁾ počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

⁴⁾ stav k 1. 1. 2011

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – sociální vývoj

	Měřicí jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL (VŠPS)							
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	262,5	259,0	258,1	256,7	255,3	254,3
z toho podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	%	23,0	21,9	21,8	20,6	20,4	20,3
střední bez maturity	%	37,2	38,7	36,6	37,8	37,6	37,7
střední s maturitou	%	32,1	32,0	31,9	32,0	32,1	31,5
vysokoškolské ¹⁾	%	7,7	7,3	9,7	9,6	9,8	10,4
Pracovní síla (ekonomicky aktivní obyvatelstvo)	tis. osob	161,9	154,7	154,8	157,1	155,0	154,7
v tom: zaměstnaní v NH		144,4	141,5	138,6	141,1	141,0	144,3
z toho ženy		64,2	62,1	60,5	62,4	60,8	61,7
nezaměstnaní		17,5	13,2	16,2	16,0	14,0	10,4
z toho ženy		8,4	6,0	7,3	8,3	7,4	5,8
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	100,7	104,2	103,4	99,5	100,3	99,6
Zaměstnaní v NH podle sektorů:							
primární (zemědělství, lesnictví, rybářství)	%	2,7	2,6	2,4	1,8	1,6	2,1
sekundární (průmysl a stavebnictví)	%	40,1	39,6	39,0	38,3	39,9	40,4
terciární (služby)	%	57,1	57,7	58,6	59,9	58,4	57,4
Zaměstnaní v NH podle postavení v zaměstnání:							
zaměstnanci ²⁾	%	85,4	84,6	82,1	83,9	85,1	85,6
zaměstnavatelé	%	3,4	3,1	4,4	4,2	3,2	2,9
pracující na vlastní účet	%	10,7	12,0	13,1	11,2	11,2	11,3
Míra ekonomické aktivity	%	61,7	59,7	60,0	61,2	60,7	60,8
v tom: muži		69,9	68,4	68,9	68,9	69,5	70,0
ženy		53,8	51,5	51,4	53,9	52,3	52,0
Míra zaměstnanosti	%	55,0	54,8	53,7	55,0	55,2	56,8
v tom: muži		62,8	62,8	61,8	62,7	64,2	66,3
ženy		47,6	47,2	45,9	47,6	46,7	47,6
Obecná míra nezaměstnanosti	%	10,8	8,5	10,5	10,2	9,0	6,7
v tom: muži		10,2	8,3	10,2	9,0	7,6	5,2
ženy		11,5	8,8	10,8	11,7	10,8	8,6
NEZAMĚSTNANOST k 31. 12. (MPSV, evidence úřadů práce)							
Uchazeči o zaměstnání	osoby	19 922	17 447	18 411	19 600	17 290	14 896
z toho: ženy		9 232	8 396	8 575	9 053	8 265	7 270
absolventi škol a mladiství		1 173	1 071	1 281	1 201	784	574
osoby se zdravotním postižením		1 762	1 644	1 678	1 637	1 568	1 529
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti dosažitelní		5 234	3 714	2 979	3 227	3 048	2 834
		19 515	16 956	17 907	19 231	16 629	14 156
v tom podle věku:							
do 19 let		1 145	1 045	1 105	954	747	626
20–24 let		2 618	2 395	2 495	2 597	2 008	1 516
25–34 let		4 454	3 766	3 968	4 197	3 687	3 057
35–44 let		4 266	3 894	3 989	4 429	3 926	3 511
45–54 let		4 477	3 924	4 003	4 198	3 720	3 269
55 a více let		2 962	2 423	2 851	3 225	3 202	2 917
průměrný věk	roky	39,1	38,9	38,3	39,2	40,5	41,2
v tom podle dosaženého vzdělání:	osoby						
základní a bez vzdělání		8 550	7 570	8 350	8 941	7 802	7 120
střední bez maturity		7 705	6 629	6 796	7 037	6 229	5 059
střední s maturitou		3 224	2 797	2 802	3 047	2 753	2 229
vyšší odborné vč. nástavbového		47	41	56	62	60	47
vysokoškolské		396	410	407	513	446	441

¹⁾ zahrnuje vyšší odborné vzdělání

²⁾ zaměstnanci včetně členů produkčních družstev

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – sociální vývoj

pokračování

	Měsíční jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
z toho podle klasifikace zaměstnání:							
nemanuální pracovníci	osoby						
vysoce kvalifikovaní (třídy 1–3)		2 187	1 532	981	1 307	1 278	1 088
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		4 910	4 958	4 285	5 690	4 757	4 034
manuální pracovníci	osoby						
kvalifikovaní (třídy 6–8)		5 135	4 143	3 647	5 297	4 237	3 383
nekvalifikovaní (třída 9)		7 175	6 172	4 967	7 137	6 542	6 097
z toho podle délky evidence:							
do 3 měsíců	osoby	6 123	4 933	4 955	4 452	4 000	4 102
3–6 měsíců		3 234	2 935	3 225	3 180	2 530	2 061
6–12 měsíců		3 335	2 655	3 375	3 666	2 542	1 953
od 1 roku do 2 let		3 750	2 837	2 717	3 565	2 940	1 906
více než 2 roky		3 480	4 087	4 139	4 737	5 278	4 874
Průměrná měsíční podpora v nezaměstnanosti	Kč	5 431	5 410	5 854	6 166	6 041	6 248
Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾	%	8,95	7,98	8,50	9,33	8,21	7,06
v tom: muži		9,52	8,16	8,96	9,89	8,44	7,11
ženy		8,37	7,80	8,02	8,75	7,97	7,01
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob ²⁾	%	3,3	3,3	3,3	4,0	4,1	3,4
Volná pracovní místa	počet	748	1 088	1 027	1 275	1 648	3 277
Uchazeči na 1 volné pracovní místo	počet	26,6	16,0	17,9	15,4	10,5	4,5
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ							
celkem	mil. Kč	53 465	53 510	52 796	53 383	54 524	.
na 1 obyvatele	Kč	173 803	176 299	174 541	177 353	181 819	.
průměr ČR = 100	%	88,4	89,5	87,8	89,3	89,6	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD³⁾							
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	22 498	21 568	21 663	22 333	23 008	24 119
v tom: muži		25 021	23 497	23 833	24 492	25 499	26 536
ženy		19 705	19 477	19 408	20 025	20 516	21 680
Medián mezd	Kč	20 110	19 183	19 327	20 274	20 690	21 747
v tom: muži		22 655	20 974	20 970	22 348	23 028	23 968
ženy		17 487	17 570	17 649	18 416	18 716	19 709
ŠKOLSTVÍ (MŠMT)							
Děti, žáci a studenti k 30. 9.	počet						
mateřských škol		8 916	9 278	9 542	9 565	9 454	9 271
základních škol		23 235	22 899	23 065	23 345	23 935	24 359
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		13 711	12 868	11 941	11 312	10 840	10 634
vyšších odborných škol (denní studium)		402	414	381	404	408	412
Studenti vysokých škol (občané ČR) k 31. 12.	počet						
s trvalým bydlištěm v kraji		7 252	7 102	6 982	6 604	6 367	5 781
s místem výuky v kraji		1 808	1 557	1 335	1 066	924	743
z toho v prezenčním studiu	%	43,8	41,1	40,2	38,8	33,4	31,8
Absolventi VŠ (občané ČR) s místem výuky v kraji	počet	491	482	404	407	288	260
ZDRAVOTNICTVÍ (ÚZIS, ČSÚ)							
Lékaři celkem (vč. smluvních)	počet	1 193	1 273	1 305	1 263	1 333	.
z toho v nestátních zařízeních		1 169	1 249	1 281	1 239	1 308	.
na 1 000 obyvatel		3,9	4,2	4,3	4,2	4,4	.
Nemocnice							
lůžka	počet	1 613	1 514	1 487	1 372	1 397	.
hospitalizovaní pacienti	tis. osob	54,6	53,9	56,3	54,0	54,4	.
průměrná ošetrovací doba	dny	6,8	6,7	6,3	6,6	6,6	.
využití lůžek	dny	227,5	232,7	244,6	260,0	255,6	.
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti	%	3,610	3,472	3,499	3,793	3,947	4,384
Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti	kalendář. dny	40,8	39,2	40,8	41,4	42,0	38,8

¹⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

²⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

³⁾ Zdroj: MPSV ČR (Informační systém o průměrném výděлку) a MF ČR (Informační systém o platu a služebním příjmu); od roku 2011 jsou zahrnuti dříve nesledovaní zaměstnanci podniků s 1–9 zaměstnanci, zaměstnanci neziskových institucí a podnikatelů-fyzických osob

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – sociální vývoj

dokončení

	Měsíční jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA (MPSV)¹⁾							
Počet vyplacených dávek celkem (vč. péstounské péče)	v tis.	525,3	435,6	409,4	405,5	396,0	380,4
z toho přídavek na dítě		247,8	229,3	216,6	208,8	195,6	179,4
Výdaje na dávky celkem (vč. péstounské péče)	mil. Kč	1 334	1 137	1 085	1 127	1 126	1 109
z toho přídavek na dítě		149	137	128	124	117	107
Výdaje na dávky státní sociální podpory (vč. péstounské péče) na 1 obyvatele	Kč	4 337	3 745	3 587	3 746	3 756	3 715
ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (MPSV)							
Lůžka v domovech pro seniory	počet	810	808	797	863	870	858
Lůžka v domovech se zvláštním režimem	počet	207	247	319	345	479	489
Lůžka v domovech pro osoby se zdravotním postižením	počet	589	594	594	568	485	492
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (MPSV, ČSSZ; stav v prosinci)							
Příjemci starobního důchodu celkem ²⁾	počet	63 171	65 935	65 787	65 666	66 039	66 563
z toho: ženy		39 949	41 320	40 969	40 691	40 711	40 902
Příjemci starobního důchodu sólo (bez souběhu)	počet	47 046	49 703	49 538	49 417	49 812	50 394
Příjemci předčasného starobního důchodu ^{2) 3)}	počet	13 296	15 800	16 389	16 961	17 532	18 074
z toho ženy		8 021	9 326	9 606	9 893	10 202	10 511
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem (včetně souběhu)	%	21,0	24,0	24,9	25,8	26,5	27,2
v tom: muži		22,7	26,3	27,3	28,3	28,9	29,5
ženy		20,1	22,6	23,4	24,3	25,1	25,7
Průměrný měsíční starobní důchod sólo ⁴⁾	Kč	9 944	10 349	10 554	10 725	10 817	11 064
v tom: muži		11 074	11 503	11 716	11 888	11 973	12 232
ženy		9 044	9 416	9 599	9 759	9 847	10 078
Podíl průměrného starobního důchodu sólo ⁴⁾ na mzdovém mediánu	%	49,4	53,9	54,6	52,9	52,3	50,9
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ (ČSSZ)							
Výdaje na dávky nemocenského pojištění celkem	tis. Kč	417 784	373 719	339 245	358 356	387 246	426 971
z toho dávky:							
nemocenské		287 072	246 104	215 921	234 336	269 784	298 927
peněžitá pomoc v mateřství		121 161	112 265	107 052	104 868	97 421	102 275
ošetřovné		9 495	15 229	16 164	18 864	19 634	25 614
KRIMINALITA, NEHODY (Policejní prezidium ČR)							
Zjištěné trestné činy	počet	7 939	8 110	7 582	8 198	6 726	5 737
na 1 000 obyvatel		25,8	26,7	25,1	27,2	22,4	19,2
Objasněné trestné činy	počet	5 079	5 330	4 979	5 611	4 580	3 976
Usmrcené osoby při dopravních nehodách	počet	24	21	11	8	15	24

¹⁾ data do roku 2012 podle výplatního místa, od roku 2013 podle místa trvalého bydliště příjemce

²⁾ včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

³⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

⁴⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – ekonomický vývoj

	Měřicí jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
MAKROEKONOMIKA							
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	82 811	82 807	81 959	81 547	83 049	.
předchozí rok=100 (srovnatelné ceny)	%	98,3	98,9	98,6	98,5	100,3	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	Kč	269 200	272 823	270 953	270 921	276 941	.
průměr ČR = 100	%	71,6	71,2	70,5	69,8	68,4	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného	Kč	580 584	587 150	592 995	608 487	613 075	.
průměr ČR = 100	%	74,3	73,6	74,3	75,8	73,5	.
Hrubá přidaná hodnota	mil. Kč	75 045	74 864	73 775	73 118	75 145	.
v tom sektory: primární	%	2,4	3,7	4,2	4,3	4,6	.
sekundární	%	37,5	36,5	35,4	35,8	36,8	.
terciární	%	60,1	59,8	60,4	59,8	58,6	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	24 345	23 969	24 555	17 490	.	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele	Kč	79 140	78 970	81 178	58 107	.	.
průměr ČR = 100	%	78,1	77,5	81,1	59,6	.	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) podle místa pracoviště ¹⁾	osoby	142 634	141 032	138 212	134 016	135 463	.
z toho zaměstnanci		123 813	120 874	114 905	116 635	120 354	.
NÁKLADY PRÁCE							
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance	Kč	27 451	28 186	28 525	28 900	29 883	.
v tom: přímé náklady		19 858	20 441	20 779	20 952	21 625	.
sociální požitky		255	233	216	230	244	.
sociální náklady a výdaje		7 131	7 339	7 427	7 567	7 834	.
personální náklady a výdaje		225	208	197	212	244	.
daně a dotace		-17	-34	-94	-62	-64	.
VĚDA A VÝZKUM							
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	106	124	204	115	151	.
z toho: mzdové		58	62	74	76	104	.
financované z veřejných zdrojů ČR		5	4	8	7	7	.
Zaměstnanci ve výzkumu a vývoji celkem	přep. os.	94	102	116	134	158	.
z toho výzkumní pracovníci		57	55	67	71	78	.
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE²⁾							
Domácnosti mající: osobní počítač	%	58,4	61,5	64,1	66,0	71,7	.
přístup k internetu	%	54,7	59,3	62,6	64,9	70,5	.
REGISTR EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ³⁾							
Registrované subjekty k 31. 12.	počet	82 322	83 396	83 103	76 802	76 602	75 921
z toho fyzické osoby		60 521	61 187	60 500	58 046	59 536	58 510
z toho živnostníci		57 584	58 282	57 561	51 096	51 916	51 827
z toho subjekty se zjištěnou aktivitou		38 508	38 700	39 250	37 389	35 511	34 278
z toho fyzické osoby		27 612	28 063	27 818	26 806	27 326	26 404
z toho živnostníci		25 363	25 789	25 532	22 525	22 804	22 488
Vzniklé subjekty	počet	3 030	2 971	2 433	2 438	2 123	2 084
z toho fyzické osoby		2 233	2 195	1 756	1 632	1 641	1 538
z toho živnostníci		2 082	2 142	1 722	1 505	1 432	1 351
ZEMĚDĚLSTVÍ							
Zemědělská produkce	mil. Kč	1 609	1 760	1 774	1 772	2 121	.
z toho: rostlinná produkce		887	1 022	1 051	1 089	1 143	.
živočišná produkce		662	661	640	606	857	.
Obhospodařovaná zemědělská půda	ha	99 446	98 993	99 731	99 205	97 930	95 439
z toho orná		35 110	34 947	35 356	33 820	33 427	34 482
Sklizeň: obilovin	t	86 669	106 706	89 406	99 195	116 515	104 400
brambor	t	3 217	3 532	4 023	2 251	3 006	1 811
Stavy hospodářských zvířat k 1. 4.							
skot	počet	39 888	40 075	40 444	39 205	41 937	43 110
prasata	počet	12 020	10 523	1 646	1 691	16 116	13 527
drůbež	počet	224 278	203 617	233 105	174 609	251 857	262 432
Výroba jatečného skotu	t ž.hm.	4 218	4 006	4 026	3 461	3 937	4 107
Výroba jatečných prasat	t ž.hm.	2 106	1 644	205	331	5 363	5 273
Výroba jatečné drůbeže	t ž.hm.	1 966	1 371	1 577	1 758	1 079	1 231

¹⁾ odhad celkového počtu zaměstnaných podle metodiky ESA 2010 (Evropský systém účtů 2010)

²⁾ tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2013 je vypočten z dat roku 2012, 2013 a 2014)

³⁾ vlivem zpřesnění dat podle Registru osob (ROS) nejsou údaje před rokem 2013 plně srovnatelné

⁴⁾ od roku 2014 včetně zahraničních fyzických osob

⁵⁾ semidefinitivní výsledky

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – ekonomický vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Výroba mléka	tis. l	49 274	46 587	46 098	41 849	47 221	49 758
Snáška konzumních vajec	tis. ks	32 575	34 518	31 763	32 267	31 992	49 708
Výroba jatečného skotu	t ž.hm.	4 218	4 006	4 026	3 461	3 937	4 107
Výroba jatečných prasat	t ž.hm.	2 106	1 644	205	331	5 363	5 273
Výroba jatečné drůbeže	t ž.hm.	1 966	1 371	1 577	1 758	1 079	1 231
Výroba mléka	tis. l	49 274	46 587	46 098	41 849	47 221	49 758
Snáška konzumních vajec	tis. ks	32 575	34 518	31 763	32 267	31 992	49 708
LESNICTVÍ							
Zalesňování	ha	1 030	926	1 035	865	1 004	822
Těžba dřeva	m ³ b. k.	755 688	800 852	810 926	799 423	773 616	783 410
z toho nahodilá živelní		300 713	356 495	151 181	168 563	102 642	286 993
PRŮMYSL¹⁾							
Průměrný počet podniků	počet	84	77	74	75	71	68
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy na 1 zaměstnance	mil. Kč tis. Kč	34 465 1 666	35 042 1 724	35 048 1 786	36 556 1 876	38 844 1 993	38 269 1 994
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	20 685	20 322	19 619	19 490	19 490	19 193
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	22 427	22 995	23 640	23 621	24 191	25 114
ENERGETIKA (ERÚ)							
Výroba elektřiny brutto	GWh	5 408	5 354	5 188	5 060	5 092	5 269
podíl na ČR	%	6,3	6,1	5,9	5,8	5,9	6,3
Spotřeba elektřiny ²⁾	GWh	3 272	3 323	3 293	3 221	1 475	1 495
podíl na ČR	%	4,6	4,7	4,7	4,6	2,6	2,6
Spotřeba elektřiny ²⁾ v domácnostech na 1 obyvatele	kWh	1 162	1 140	1 167	1 212	1 112	1 148
STAVEBNICTVÍ							
Průměrný počet podniků ³⁾	počet	18	15	14	12	11	9
Základní stavební výroba ³⁾ na 1 zaměstnance	mil. Kč tis. Kč	2 144 1 403	1 557 1 112	1 326 1 090	988 1 028	1 117 1 218	962 1 151
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ³⁾	fyz. os.	1 528	1 400	1 216	961	917	836
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance ³⁾	Kč	22 070	24 324	23 178	20 797	21 437	22 417
Stavební práce dle dodavatelských smluv podle místa stavby ⁴⁾ z toho pro veřejné zadavatele	mil. Kč	11 131 7 190	7 413 4 279	5 656 2 424	5 023 1 996	6 958 3 249	6 782 3 084
VYDANÁ STAVEBNÍ POVOLENÍ							
Orientační hodnota povolených staveb z toho: budov (bytových a nebytových) na ochranu životního prostředí	mil. Kč	7 522 4 384 955	6 802 4 160 497	6 504 4 195 602	10 120 5 316 1 552	6 914 4 524 368	6 171 4 416 337
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	2 518	2 237	2 306	3 751	2 768	2 751
BYTOVÁ VÝSTAVBA							
Zahájené byty z toho v nových rodinných domech	počet	608 337	728 338	607 288	614 272	638 294	492 254
Dokončené byty z toho v nových rodinných domech	počet	866 479	626 433	543 373	430 265	326 251	408 239
Průměrná hodnota 1 m ² obytné plochy bytu v novém rodinném domě	Kč	32 736	36 247	34 580	35 985	33 441	33 513
v novém bytovém domě	Kč	57 184	48 832	38 441	46 147	119 048	45 458
DOPRAVA (Ministerstvo dopravy)							
Osobní automobily včetně dodávkových k 31. 12.	počet	124 611	125 770	128 985	129 737	133 107	141 403
CESTOVNÍ RUCH⁵⁾							
Hromadná ubytovací zařízení (HUZ) k 31. 12.	počet	387	398	504	488	439	471
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních	počet	28 095	28 678	33 132	32 412	30 786	32 706
Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních z toho ze zahraničí	osoby	670 457 458 499	709 733 484 828	809 043 515 255	787 084 526 089	776 671 517 323	850 891 534 115
Průměrná doba pobytu hostů v HUZ z toho hostů ze zahraničí	dny	7,3 7,7	7,2 7,6	6,9 7,7	6,8 7,6	6,8 7,5	6,4 6,8

¹⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

²⁾ od roku 2014 spotřeba elektřiny v hodnotě netto, do roku 2013 v hodnotě brutto

³⁾ podniky s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

⁴⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci

⁵⁾ na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti; údaje před rokem 2012 nejsou srovnatelné

Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – životní prostředí

	Měřicí jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PŮDA (ČÚZK)							
Zemědělská půda k 31. 12.	ha	123 956	124 061	124 027	124 032	124 012	123 964
z toho: orná půda		53 970	54 097	53 998	53 960	53 878	53 772
zahrady a ovocné sady		3 629	3 627	3 609	3 607	3 608	3 604
trvalé travní porosty		66 357	66 337	66 420	66 465	66 526	66 588
Nezemědělská půda k 31. 12.	ha	207 481	207 393	207 399	207 400	207 414	207 465
z toho: lesní pozemky		143 652	143 843	143 886	143 989	144 167	144 240
zastavěné plochy a nádvoří		3 197	3 176	3 151	3 142	3 129	3 113
VODOVODY A KANALIZACE							
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	88,5	84,3	82,9	81,8	83,0	83,4
Čistírný odpadních vod (ČOV)	počet	90	90	93	93	95	100
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci	%	91,4	93,3	94,2	95,0	95,7	96,2
z toho na kanalizaci s koncovou ČOV		90,6	92,5	93,3	94,2	94,8	95,8
Podíl čistěných odpadních vod (bez srážkových)	%	99,6	99,6	99,6	99,8	99,8	100,0
Celková kapacita ČOV	m ³ /den	118 547	118 740	118 466	118 466	107 280	102 762
Produkce kalů z ČOV	t sušiny	4 642	3 984	4 274	4 292	3 574	4 429
OVZDUŠÍ (ČHMÚ)							
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1-4)	t/km ²	0,70	0,58	0,52	0,53	0,50	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1-3)		0,65	0,53	0,47	0,48	0,45	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1-4)	t/km ²	2,83	2,58	2,83	2,87	2,88	.
z toho stacionární zdroje (REZZO 1-3)		2,83	2,58	2,83	2,87	2,88	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1-4)	t/km ²	3,02	2,65	2,51	2,21	1,96	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1-3)		2,43	2,01	1,92	1,64	1,43	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,60	0,63	0,59	0,57	0,53	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1-4)	t/km ²	3,63	3,13	3,26	3,34	2,85	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1-3)		2,75	2,31	2,52	2,66	2,22	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,88	0,82	0,74	0,68	0,63	.
ODPADY							
Produkce podnikového odpadu celkem ¹⁾	t	170 960	175 629	162 856	198 910	154 960	.
z toho: zpracovatelský průmysl	t	47 674	42 784	45 082	44 475	46 744	.
zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi	t	47 595	51 291	44 343	53 236	45 388	.
stavebnictví	t	41 999	54 153	42 286	66 132	25 672	.
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele	kg	556	579	538	661	517	.
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	301	311	285	289	307	.
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu	%	14,2	11,5	12,8	13,1	13,1	.
Odděleně sbírané složky komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	42,7	35,7	36,5	37,7	40,4	.
VÝDAJE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ							
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	1 391	2 255	1 662	1 558	3 171	.
Investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	374 201	745 635	546 949	459 229	452 485	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	45,0	19,3	10,0	17,6	35,2	.
nakládání s odpadními vodami	%	37,1	65,6	79,6	62,7	46,7	.
nakládání s odpady	%	10,5	4,1	3,0	15,7	10,8	.
Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	1 005 941	1 068 289	1 099 503	1 138 566	1 069 321	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	13,9	13,0	16,2	14,7	15,5	.
nakládání s odpadními vodami	%	36,9	35,5	37,0	33,5	35,8	.
nakládání s odpady	%	45,5	43,2	40,1	48,2	46,7	.

¹⁾ podle sídla podniku

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Karlovarského kraje v roce 2010 a 2015

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy		
			Cheb	Karlovy Vary	Sokolov
Obyvatelstvo k 31. 12.	2010 ¹⁾	303 804	93 079	118 816	91 909
	2015	297 828	91 851	116 364	89 613
z toho cizinci (bez azylantů)	2010	19 617	7 635	9 482	2 500
	2015	19 073	7 302	9 056	2 715
v tom ve věku (%)					
0–14 let	2010 ¹⁾	14,6	15,0	13,8	15,3
	2015	14,9	15,4	14,2	15,2
15–64 let	2010 ¹⁾	70,7	70,8	70,4	71,1
	2015	66,9	66,7	66,6	67,6
65 a více let	2010 ¹⁾	14,6	14,2	15,7	13,6
	2015	18,2	17,9	19,1	17,2
Průměrný věk k 31. 12.	2010 ¹⁾	40,6	40,3	41,4	39,7
	2015	42,1	41,8	42,9	41,4
Index stáří ²⁾	2010 ¹⁾	99,9	94,6	113,7	88,9
	2015	121,9	115,9	134,3	113,0
Index ekonomického zatížení ³⁾	2010 ¹⁾	41,3	41,3	42,0	40,6
	2015	49,4	49,9	50,1	47,9
Přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel:	2010	-0,6	0,2	-1,2	-0,7
	2015	-4,9	-1,8	-5,6	-7,2
přirozenou měnou	2010	0,7	0,9	-0,1	1,6
	2015	-1,8	-1,0	-2,2	-2,1
stěhováním	2010	-1,3	-0,7	-1,1	-2,3
	2015	-3,1	-0,8	-3,4	-5,0
Naděje dožití při narození (v období 2011–2015)					
muži			74,4	74,4	73,4
ženy			80,0	80,9	78,9
Neumístění uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce celkem k 31. 12.	2010	19 922	5 574	7 591	6 757
	2015	14 896	3 555	5 796	5 545
z toho (%):					
ženy	2010	46,3	45,3	45,9	47,7
	2015	48,8	48,3	47,0	51,1
absolventi škol a mladiství	2010	5,9	4,9	5,9	6,7
	2015	3,9	3,4	4,0	4,0
osoby se zdravotním postižením	2010	8,8	8,9	8,5	9,2
	2015	10,3	9,5	8,7	12,4
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	2010	26,3	28,8	26,4	24,0
	2015	19,0	21,4	19,3	17,2
dosažitelní	2010	98,0	97,8	98,0	98,0
	2015	95,0	95,2	94,4	95,6
ve věku 55 a více let	2010	14,9	15,5	16,4	12,6
	2015	19,6	19,1	21,4	17,9
evidovaní 12 a více měsíců	2010	36,3	31,6	38,1	38,1
	2015	45,5	36,1	47,8	49,1
Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. (%) ⁴⁾	2010	8,95	8,04	8,85	10,01
	2015	7,06	5,50	7,02	8,69
v tom: muži	2010	9,52	8,79	9,47	10,35
	2015	7,11	5,65	7,31	8,31
ženy	2010	8,37	7,29	8,22	9,67
	2015	7,01	5,35	6,71	9,09
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob k 31. 12. (%) ⁵⁾	2010	3,3	2,6	3,4	3,9
	2015	3,4	2,1	3,6	4,5
Lékaři na 1 000 obyvatel	2010	3,9	3,6	5,0	2,7
	2014	4,4	3,8	5,9	3,2
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti	2010	3,610	3,535	3,622	3,670
	2015	4,384	4,440	4,284	4,498

¹⁾ stav k 1. 1. 2011

²⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

³⁾ počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

⁴⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

⁵⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Karlovarského kraje v roce 2010 a 2015

dokončení

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy		
			Cheb	Karlovy Vary	Sokolov
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (%) ¹⁾	2010	21,0	23,3	17,5	23,6
	2015	27,2	29,1	23,7	29,8
v tom: muži	2010	22,7	26,8	19,2	23,5
	2015	29,5	33,3	26,5	29,7
ženy	2010	20,1	21,3	16,6	23,7
	2015	25,7	26,5	22,0	30,0
Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel	2010	25,8	25,7	27,3	24,1
	2015	19,2	19,3	21,2	16,6
z toho násilné a mravnostní	2010	2,5	2,0	2,4	3,1
	2015	2,1	1,9	2,3	2,1
Dopravní nehody na 1 000 obyvatel	2010	5,6	5,4	6,4	4,9
	2015	6,7	5,5	8,5	5,6
Soukromí podnikatelé (živnostníci) celkem na 1 000 obyvatel k 31. 12.	2010	189,5	209,3	201,3	154,4
	2015	174,0	182,7	190,6	143,6
z toho:					
se zjištěnou ekonomickou aktivitou	2010	83,5	85,6	95,1	66,3
	2015	75,5	75,7	88,2	58,8
subjekty vzniklé v roce	2010	6,8	6,4	7,2	6,6
	2015	4,5	4,3	5,0	4,1
Stavební práce dle dodavatelských smluv podle místa stavby ²⁾ na 1 obyvatele (tis. Kč)	2010	36,2	21,8	55,8	25,7
	2015	22,7	17,9	36,9	9,2
Počet bytů na 1 000 obyvatel:					
zahájených	2010	2,0	2,8	2,3	0,8
	2015	1,6	2,5	1,5	1,0
dokončených	2010	2,8	2,1	4,3	1,6
	2015	1,4	1,6	1,6	0,9
Hromadná ubytovací zařízení:					
lůžka	2012	33 132	14 160	16 744	2 228
	2015	32 706	13 625	17 241	1 840
lůžka na 1 000 obyvatel	2012	109,5	152,6	141,7	24,4
	2015	109,6	148,3	147,8	20,5
hosté	2012	809 043	410 967	358 976	39 100
	2015	850 891	420 088	392 783	⁴⁾ 38 020
Podíl na celkové výměře k 31. 12. (%):					
orná půda	2010	16,3	24,9	15,7	5,6
	2015	16,2	24,9	15,6	5,5
zastavěné plochy a nádvoří	2010	1,0	1,0	0,9	1,0
	2015	0,9	1,0	0,9	1,0
Měrné emise (t/km ²) (REZZO 1–3):					
tuhých znečišťujících látek ³⁾	2010	0,4	0,2	0,2	1,0
	2014	0,2	0,1	0,2	0,5
oxidu siřičitého	2010	2,8	0,5	0,5	10,7
	2014	2,9	0,2	0,4	11,6
oxidů dusíku	2010	2,4	0,2	0,2	9,9
	2014	1,4	0,2	0,2	5,7
oxidu uhelnatého	2010	2,7	2,7	2,4	3,5
	2014	2,2	2,0	1,9	3,3

¹⁾ data za prosinec; starobní důchod vč. souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

²⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci

³⁾ nezahnují emise TZL, NH₃ a VOC ze stavebních činností, chovů hosp. zvířat, aplikace min. hnojiv a nesledovaných zdrojů použití rozpouštědel

⁴⁾ hodnota s nižší, omezenou spolehlivostí

